

NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

SLOVO, ČO UM
AJ SRDCE VAŠE
POSILNÍ...

Konštantín Filozof: Proglas

2016 | číslo 2
ročník XX

NOVÝ PAVILÓN HUDBY

PÄTNÄŠŤ UČEBNÍ VYUŽIJE
PRIBLIŽNE TISÍČKA
ŠTUDENTOV

EDITORIÁL

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, milé študentky, milí študenti!

Letné mesiace prinášajú so sebou slnečné lúče, ale aj chvíle oddychu po plnení pracovných povinností. Študenti žnú úspechy svojej práce v podobe úspešne zvládnutých skúšok, absolvovaní odborných praxí, kde v prirodzenom prostredí realizujú to, čo sa v podmienkach školy naučili a získavajú cenné skúsenosti pre svoje ďalšie pôsobenie.

Vedenie univerzity sa snaží vytvárať podmienky na to, aby prostredie pre získanie vedomostí a skúseností bolo podľa možností prostredím podporujúcim tvorivosť. Dôkazom toho je aj unikátna budova Pavilónu hudby, ktorá bola slávnostne otvorená dňa 26. mája. Tvorivosť, nápaditosť, angažovanosť, zanietenosť, elán a spoluprácu sme mali možnosť vidieť a zažiť počas Nitrianskych univerzitných dní, organizovaných v spolupráci s SPU v Nitre už po štrnásťkrát s podporou mesta a samosprávneho kraja. Pestrá paleta vedecko-odborných, športových, umeleckých a spoločenských podujatí, pripravených pre študentov, zamestnancov a verejnosť bola príjemným spestrením letného semestra. Veľmi zaujímavými aktivitami doplnili vzdelávaciu a výskumnú činnosť univerzity jednotlivé katedry. Všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na ich príprave patrí poďakovanie.

Pri príležitosti Dňa učiteľov už po druhýkrát rektor univerzity ocenil pätnásť vysokoškolských učiteľov. Ocenenie za rozvoj a skvalitnenie vysokého školstva na Slovensku si z rúk ministra školstva, vedy, výskumu a športu prevzala prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc. Rovnako po druhýkrát mohli na našej univerzite stredoškólači v rámci projektu Mini-Erasmus zažiť skutočný vysokoškolský život. V znamení dvojky budem pokračovať, nakoľko dve organizačné súčasti našej Alma mater majú nové vedenie. Sú to Fakulta stredoeurópskych štúdií a Univerzitná knižnica Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Už štyridsiaty ročník medzinárodného akademického festivalu folklórnych súborov Akademická Nitra, sme pre Vás pripravili v dňoch 4. – 10. júla a v globálnom pohľade ide o jedinečnú súťažnú prehliadku tvorby domácich a zahraničných vysokoškolských súborov. Ako prezidentka festivalu by som Vás chcela srdečne pozvať na jeho slávnostné otvorenie, ktoré sa uskutoční na Svätoplukovom námestí, a tiež na jednotlivé súťažné večery v Divadle Andreja Bagara v Nitre. V meste Nitra a jeho okolí vystúpi jedenásť domácich a päť zahraničných súborov.

Positívnu správou číslo jeden bolo potvrdenie Akreditačnej komisie o splnení všetkých kritérií potrebných ku komplexnej akreditácii. Následne oficiálnym listom ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Petrom Plavčanom zo dňa 17. mája 2016 bolo rektorovi UKF v Nitre prof. RNDr. Ľubomírovi Zelenickému, CSc., v súlade s ustanovením s § 85 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách oznámené, že Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre i naďalej zostáva univerzitnou vysokou školou.

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, milé študentky, milí študenti. V mene vedenia univerzity Vám želim príjemné leto plné pohody na načerpanie nových síl pre ďalšie plnenie svojich cieľov.

PhDr. Miroslava Líšková, PhD.,
prorektorka pre vzťahy s verejnosťou a sociálne veci

NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

OBSAH

Editoriál ... **2** Pavilón hudby ... **4**
Nitrianske univerzitné dni ... **8**
30 rokov od Černobyľu ... **10** Tri v jednom ... **11**
Jarný beh Nitrou ... **11**
Imunita – postavenie prírodných antibiotík a pohyb ... **11**
Prednáška europoslancu ... **12**
Pod krídlami Dominiky ... **12** Hračka pre dieťa ... **13**
Prednáška europoslancu ... **13**
Prvá pomoc pre všetkých ... **14**
Športové aktivity ... **14** Slávnostný galavečer ... **16**
Univerzity mestu ... **17**
Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárcziová, PhD. ... **18**
RNDr. Attila Komzšík, PhD. ... **20**
doc. PhDr. Zuzana Vargová, PhD. ... **20**
RNDr. Ladislav Szekeres, PhD. ... **21**
Prioritou je skvalitnenie služieb ... **22**
Úspešní absolventi ... **24**
Prezentácia najnovších monografií ... **26**
Slováci v Rumunsku ... **27**
Cirkulátor už po jedenásty raz ... **28**
Svetový deň poézie ... **30** Týždeň rómskej kultúry ... **31**
Camino de Santiago – cesta ako cieľ ... **32**
Na potulkách po viedni ... **33**
International Meeting Week ... **34**
Festivalové turné ... **36** NitLib 2016 ... **38**
Postkolonializmus v strednej Európe ... **39**
Deň učiteľov ... **40** Prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc. ... **42**
Univerzita opäť úspešná v rebríčku URAP ... **43**
Naša študentka ocenená za najtvorivejší žurn.pochin ... **43**
Novinárska cena pre absolventov nitr. žurnalistiky... **43**
Mini-Erasmus opäť oslovil stredoškólačov ... **44**
Jesenin a Rusko ... **46**
Ocenenia pre študentov Katedry hudby ... **46**
Interaktívny dialóg ... **46** EXIT ... **48** ŠVOUČ na FSŠ ... **50**
Matematika v praxi ... **51**
280 gymnazistov pocítilo „Školu na dotyk“ ... **52**
„Vedy o športe“ ... **52**
Študenti predstavili svoje vedecké práce ... **53**
V znamení dobrodružstva ... **53** Vedecké kolokvium ... **54**
Cena asociácie vzdelávateľov v sociálnej práci ... **54**
O kalendárnej obyčajovej kultúre ... **55**
Jedinečná spolupráca troch univerzít ... **56**
„Duálna kariéra“ v športe ... **58**
Kúsok z Transylvánie v Galérii na schodoch ... **58**

Projekt Lingvistický intervenčný program hodn. ... **59**
„Hic sunt leones?“ alebo „Tu žijú levy?“ ... **60**
Stredoškólači v úlohe jadrových fyzikov ... **60**
O globálnych megatrendoch ... **61**
Milan Richter a jeho nový preklad Fausta ... **61**
O perspektívach podunajského regiónu ... **62**
Adela Banášová na Katedre žurnalistiky ... **62**
Prezentácia UKF v Nitre v Krajskej knižnici ... **63**
Stretnutie so spisovateľkou Irenou Brežnou ... **63**
Tímová súťaž Matematický B-deň opäť úspešná ... **64**
Remeslá v materskej škole ... **64**
Írska veľvyslankyňa oslávila Deň sv. Patrika na PF ... **65**
Deň dramatických hier ... **66** S nemčinou na praxi ... **66**
Kreatívny deň v Dobšinej ... **67**
Študenti úspešní na Olympiáde techniky ... **67**
Krátka úvaha ... **68** Z edície Praktická estetika ... **69**
Zvuková stavba slovenčiny a výslovnosť ... **70**
Spolupráca s múzeom ... **71**

TIRÁŽ

Náš čas 2/2016

Časopis Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ročník XX., číslo 2 (128), 2016

Redakcia

Mgr. Jana Krajčovičová
(výkonná redaktorka),
Ing. Mgr. Tatiana Palkovičová,
Lubo Balko (foto, grafika a sadzba)

Vydáva UKF v Nitre

Univerzita Konštantína Filozofa,
rektorát, Tr. Andreja Hlinku č. 1,
949 74 Nitra,
e-mail: jkrajcovicova@ukf.sk,
info@ukf.sk,
Tel.: 037/6408 030,
web: www.ukf.sk/media-ukf/nas-cas

Foto na prednej strane obálky:
Nový pavilón hudby, foto: LB

EV 1260/08 | ISSN 1338 - 3272
IČO vydavateľa - IČO 00 157 716
Jún 2015, periodicita: 5 čísel ročne

UZÁVIERKA

čísla 3/2016: 31.8.

Svoje príspevky,
postrehy, nápady mô-
žete zaslať na adresu:
jkrajcovicova@ukf.sk.
Rovnako nám dajte
vedieť o aktivitách,
ktoré pripravujete na
vašich pracoviskách, aby
sme mohli robiť stále
kvalitnejší a zaujímavej-
ší časopis. Ďakujeme.

facebook.com/ukfvnitre

PAVILÓN HUDBY

**Veľkorysé
a reprezentatívne
priestory poskytujú
široké možnosti pre
hudobné, tanečné a
hudobno-dramatické
umenie, muzikologický
akustický výskum,
koncertné a vedecké
podujatia, divadelné
predstavenia a ďalšie
kultúrne aktivity.**

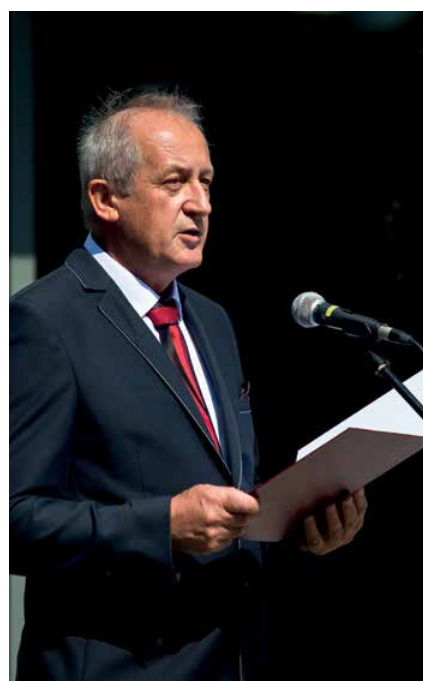
Vo štvrtok 26. mája 2016 na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre slávnostne otvorili nový Pavilón hudby, ktorý je v slovenskom univerzitnom prostredí unikátny svojím charakterom, architektonickým riešením a funkčným využitím. V budove sa nachádzajú priestory na výučbu študijných programov Katedry hudby Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, ako aj pre odborné disciplíny vo viacerých pedagogických, umelecko-výchovných a humanitných odboroch akreditovaných na univerzite. Objekt disponuje multifunkčnou miestnosťou určenou na didaktické, koncertné, divadelné a prednáškové aktivity, ďalej priestorom baletnej sály, zvukovým laboratóriom a súborm učební

na výučbu teoretických predmetov. Ako povedal vo svojom príhovore rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., „dnešné otvorenie novej budovy Pedagogickej fakulty je nielen pre samotnú fakultu, ale aj celú univerzitu naplnením jedného z jej dlhodobých zámerov. Jednou z ambícií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre je byť modernou a dynamickou školou európskeho rozmeru.“

Objekt vybudovali v rokoch 2014 a 2015 na základe celouniverzitného projektu s názvom „Rozvojom infraštruktúry k zlepšeniu podmienok vzdelávacieho procesu na UKF v Nitre“. Stal sa prioritnou investičnou rozvojovou aktivitou UKF v Nitre.

S výstavbou sa začalo v júli 2014, stavba bola ukončená 30.9.2015 a skolaudovaná 15.12.2015. Bola financovaná zo Štrukturálnych fondov Európskej únie, ako aj zo zdrojov univerzity. Celkové náklady na realizáciu stavby v roku 2015 predstavovali sumu 2 300 512,48€, z toho 1 771 451,76€ bolo preinvestovaných zo štrukturálnych fondov. Okrem financovania výstavby bol zabezpečený aj nákup nábytku. Celkovo sa do zakúpenia nábytku do novej stavby investovalo 2000€, z toho 48 888,71€ bolo hradených z vyššie uvedeného projektu ŠF.

„V tejto budove bude znieť hudba vo všetkých jej žánrových podobách: od ľudovej, cez klasickú, muzikálovú, džezovú, populárnu, i hudbu ako súčasť tanečného a hudobno-dramatického umenia...“

„V tejto budove bude znieť hudba vo všetkých jej žánrových podobách: od ľudovej, cez klasickú, muzikálovú, džezovú, populárnu, i hudbu ako súčasť tanečného a hudobno-dramatického umenia,“ informovala dekanica Pedagogickej fakulty prof. PhDr. Eva Szórádová, CSc. „Bude ju počúvať, interpretovať a tvoriť viac než tisíc študentov a pedagógov pedagogických a humanitných študijných odborov Pedagogickej fakulty, Filozofickej fakulty i Fakulty stredoeurópskych štúdií našej univerzity. Veľkorysé

a reprezentatívne priestory Pavilónu hudby poskytujú široké možnosti pre hudobné, tanečné a hudobno-dramatické umenie, muzikologický akustický výskum, koncertné a vedecké podujatia, divadelné predstavenia a ďalšie kultúrne aktivity.“ Podľa jej slov v „Katedrále hudby“, ako budovu metaforicky nazvala, nájdu priestor pre vzdelávanie a svoju umeleckú realizáciu všetky vekové kategórie: predškolační, školáci, študenti i seniori v rámci programov Univerzity tretieho veku.

Veríme, že nové priestory fakulty vytvoria optimálne predpoklady na prácu pedagógov, výučbu študentov a zabezpečia im ešte vyšší štandard vzdelávania, a že otvorenie a sprístupnenie Pavilónu hudby vytvorí inšpiratívne a motivujúce prostredie na realizáciu plánov, ktoré bude vždy naplnené tvorivou prácou a príjemnou atmosférou.

Mgr. Jana Krajčovičová
foto: Lubo Balko

NITRIANSKE UNIVERZITNÉ DNI

Každoročne koncom apríla a začiatkom mája sa na Univerzite Konštantína Filozofa, Slovenskej poľnohospodárskej univerzite a v uliciach mesta Nitry koná komplex vedecko-odborných, športových, umeleckých a spoločenských podujatí pod názvom Nitrianske univerzitné dni.

Autori článkov: PhDr. Dana Brázdilová, PhD., doc. PaedDr. Jaroslav Brodání, PhD., Mgr. Natália Czaková, PhD., Anna Gurovičová, doc. PhDr. Martina Hrozenská, PhD., doc. RNDr. Tünde Juriková, PhD., Mgr. Jana Krajčovičová, Mgr. Jana Kušnieriková, PhDr. Monika Mankovecká, PhD., prof. PhDr. Martina Mojtošová, PhD., Mgr. Zuzanna Mališková, PhD., doc. JUDr. Ivan Podhorec, PhD., Lucia Sekerešová

Foto: Lubo Balko / alebo uvedené pri fotkách

Zážitku nad štrnástym ročníkom NUD, ktorý sa konal od 25. apríla 2015 do 10. mája 2016, prevzal prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., rektor UKF, Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., rektor SPU, doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc., primátor mesta Nitry a doc. Ing. Milan Belica PhD., župan Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Tradičnými podujatiami v rámci NUD sú Karneval v Riu po slovensky - alegorický sprievod mestom a Superstar nitrianskych univerzít, zo športových podujatí spomeňme Jarný beh Nitrou, Nočný výstup na Zobor, či turnaje vo futsale, volejbale či florbale. Vrcholným hudobno-umeleckým a spoločenským podujatím Nitrianskych univerzitných dní 2016 bol Galavečer Gaudeamus, tento rok vo folklórnom duchu s podtitulom „Podzoborské šantenie“.

Snahou organizátorov - Oddelenia pre vzťahy s verejnosťou a sociálne veci je prostredníctvom tohto podujatia prehľbovať vzájomnú komunikáciu a spoluprácu s dôrazom na aspekt spolupatričnosti nitrianskych univerzít, mesta a kraja. Ďalším, nemenej dôležitým cieľom je reprezentácia oboch univerzít navonok vo vzťahu k obyvateľom mesta Nitry a nitrianskeho regiónu, k úradom štátnej správy a samosprávy, významným inštitúciami a výrobným podnikom na území mesta a regiónu, ako aj k univerzitám na Slovensku a v zahraničí.

Približne 200 nadšencov turistiky, väčšinou študentov a zamestnancov Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, sa v pondelok 25. apríla 2016 zúčastnilo už 12. ročníka Nočného výstupu na Zobor. Toto tradičné populárne podujatie bolo jednou z prvých akcií tohtoročných Nitrianskych univerzitných dní. Aj keď počasie nebolo veľmi priaznivé, pred Študentským domovom Zobor sa stretlo veľké množstvo milovníkov príležitostnej, „rekreačnej“ turistiky, ktorí po zaregistrovaní dostali symbolický Horalku. Od tohto bodu sa začal turisticky podnetný výstup smerom na nitriansku „Pyramídu“. Na výber boli dve trasy podľa náročnosti: mierne záťažová a náročnejšia strmá trasa.

Počas celého podujatia vládla priateľská a veselá atmosféra, ktorá jednoznačne pomohla pri absolvovaní miestami vyčerpávajúceho výstupu na masív legendárneho kopca. Účastníci si po výstupe mohli za odmenu vychutnať neodolateľne podmanivú panorámu na nočnú Nitru z výšky 555 m n. m. Nechýbalo spoločné opekanie a spievanie pri ohni. Podujatie sa skončilo v nočných hodinách a svetielka študentov zostupujúcich dole z nočného výstupu vytvorili raritný úkaz. V rámci celého podujatia sa nevyskytli žiadne problémy a akcia sa stretla s pozitívnymi ohlasmi. Ostáva len dúfať, že budúci rok sa na rovnaké podujatie môžeme tešiť zas.

Milovníci
turistiky
na nočnom
výstupe

30 rokov od Černobyľu

Dňa 26. apríla 2016 ubehlo už 30 rokov od nešťastného výbuchu jadrovej elektrárne v Černobyľe. Aj keď stopy po radiácii sú naďalej v tejto oblasti sledované, Černobyľ sa paradoxne stáva lákavou atrakciou turistov v súčasnosti. Čo presne sa stalo v ukrajinskom Černobyľe? Kto môže za tento nešťastný výbuch? Ako sa to prejavilo v životnom prostredí a v rámci ľudstva? Aké sú dôsledky tohto výbuchu, ktoré pretrvávajú dodnes?

Na tieto odpovede sa snažil odpovedať slovenský docent v jadrovej energetike doc. Ing. Róbert Hinc, PhD., z Ústavu jadrového a fyzikálneho inžinierstva, ktorý v rámci Nitrianskych univerzitných dní prednášal v kongresovej sále SPU v Nitre. Prednáška niesla názov Černobyľ 30 rokov po... (Súčasná radiačná situácia v okolí havarovaného reaktora v Černobyľe). Sám R. Hinc bol na týždennej „expedícii“, spolu s viacerými členmi na miestach, ktoré nie sú prístupné verejnosti za účelom merania radiácie.

V rámci svojej prezentácie predstavil jadrovú elektrárňu Černobyľ, vysvetlil mechanizmus reaktorov, základné radiačné hodnoty a všetko podložil fotodokumentáciou, ktorá zúčastneným viac priblížila rozmery a dosahy tejto ekologickej katastrofy. Z hľadiska hypotetických možných príčin výbuchu jadrového reaktora hovoril o nedostatkoch v projekte, pochybných predpisoch, prevádzkovej praxi a podobne. Aj keď nie je možné definovať presný dôvod výbuchu, stlačenie tlačidla pre odstavenie reaktora bolo považované za najviac možné.

Jednou z ďalších tém, súvisiacich s výbuchom jadrového reaktora, bolo mesto Pripjať. Evakuácia tohto mesta prebehla až vyše 24 hodín po výbuchu. V súvislosti s touto ďalšou nešťastnou udalosťou priblížil poslucháčom politickú situáciu a konanie jej predstaviteľov v rámci opatrenia na zníženie ožiarenia po havárii. Vo svojej prednáške sa nevyhol ani následkom, ktoré sa prejavili nielen na ľuďoch, ale aj na zvieratách a životnom prostredí. Túto tému nezameral len na priestor v okolí Černobyľu, ktorý predstavoval najväčšiu hrozbu, ale aj na okolité štáty, medzi ktoré patrilo aj vtedajšie Československo. Hoci prednáška trvala 2 hodiny, na jej konci zostal čas aj na diskusiu. Je potešiteľné, že sa stretla s početným záujmom. Zostáva len dúfať, že výbuch jadrového reaktora v Černobyľe v roku 1986 zostane síce smutnou, ale už nikdy sa neopakujúcou históriou.

Tri v jednom

Výstavný projekt, ktorého vernisáž s hudobným programom sa konala 26. apríla 2016, obsahoval v sebe tri expozície inštalované v troch priestoroch na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre (Galéria Univerzum, Vestibul Pedagogickej fakulty a Univerzitná knižnica). Výstavy komunikovali chápanie knihy ako komplexného literárneho a výtvarného diela („fenomén SMENA“), interpretovali štúrovskú tematiku („reštúr „) a prezentovali študentské práce z oblasti dizajnu („DIZAJNská 21“).

Išlo o práce študentov oddelení Grafického, Priestorového, Priemyselného, Interiérového, Odevného a Fotografického dizajnu, Animovanej tvorby, Filmovej a mediálnej tvorby Súkromnej Umeleckej Školy Dizajnu z Bratislavy. Vizuálne prejavy mladých študentov sa v rámci svojich oddelení a zadaní vyznačovali bohatosťou výtvarných prejavov, pričom reagovali na súčasné témy každodenného života a využívali rôznorodé formy súčasných vizuálnych stratégií. Konceptiou Školy Dizajnu je dôsledné zameranie sa na spájanie umenia a remesla a realizáciu idey vo funkcii.

Cieľom prezentačného výstavného projektu TRI V JEDNOM bolo prehliadť vzájomnú komunikáciu vo vzťahu stredného a vysokého školstva na území mesta a regiónu, poukázať na potenciál študentov a zapájať ich do verejného diania. Výstava potrvá do 6. mája a jej kurátormi boli Mgr.art. Katarína Galovič Gáspár, ArtD. a Mgr. Michal Mečár.

Imunita - postavenie prírodných antibiotík a pohyb

Vedecký seminár s týmto názvom sa konal v dňoch 27. a 28. apríla 2016 ako sprievodné podujatia Nitrianskych univerzitných dní. Táto téma vychádzala z faktu, že v súčasnosti sa do popredia záujmu dostáva problematika prírodných antibiotík ako vhodná alternatíva k syntetickým antibiotiká. Je totiž vo všeobecnosti známe, že celosvetovo narastá spotreba syntetických antibiotík, ktoré sa žiaľ neraz predpisujú aj v nie odôvodnených prípadoch. Z toho vyplýva prirodzená potreba vhodnej náhrady liečiv na prírodnej báze, ktoré by dokázali posilňovať imunitný systém človeka pôsobiac nielen na bakteriálne ochorenie ale aj vírusy.

Prvá prednáška doc. RNDr. Tünde Juríkovej, PhD., z Ústavu pre vzdelávanie pedagógov Fakulty stredoeurópskych štúdií sa preto venovala postaveniu týchto prírodných liečiv a ich využívaniu v bežnej každodennej praxi. Druhou neodmysliteľnou súčasťou posilňovania imunity je pravidelný pohyb a preto sa PaedDr. Ildikó Viczayová, PhD., v druhej prednáške venovala rôznym druhom pohybových aktivít, niektoré si mohli študenti vyskúšať aj prakticky.

Jarný beh Nitrou

Vo štvrtok 28. apríla 2016 sa konalo ďalšie zo športových podujatí tohtoročných Nitrianskych univerzitných dní – Jarný beh Nitrou. Na nábreží rieky Nitry sa stretlo celkovo 110 pretekárov (muži: 68; ženy: 42; UKF – 104; SPU – 6; 2 žiaci mimo súťaž). Trasa behu viedla od Chrenovského mostu cez chodník na Wilsonovom nábreží po Univerzitný most a naspäť. Podujatie sa oficiálne začalo o 15:00 hodine, ale beh sa odštartoval až pred pol piatou. Jarný beh Nitrou sa uskutocňuje za každého počasia a tento rok počasie študentom veľmi neprialo. Aj keď bolo chladno a zúčastnených sprevádzalo aj poprchávanie, nezľakli sa a podujatie malo vysokú účasť. Na posilnenie boli pre bežcov pripravené energetické nápoje a po skončení tohto náročného behu boli odmenení gulášom. Dĺžka trate bola určená podľa pohlavia. V kategórii Ženy 2800 m zvíťazila Barbara Bákoová s časom 11:01,0 a v kategórii Muži 4200 m Dávid Mazúch s časom 13:23,0, obaja z UKF v Nitre. Aj napriek dlhému čakaniu na odštartovanie behu sa podujatie stretlo s pozitívnymi ohlasmami, najmä u milovníkov športu. Ostáva len dúfať, že aj budúci rok sa môžeme tešiť na rovnaké podujatie s ešte väčšou účasťou. Víťazom srdečne blahozeláme!

foto: Martin Cintula

Prednáška europoslanca

Dňa 2. mája 2016 v rámci Nitrianskych univerzitných dní, navštívil Fakultu sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre Ing. Ivan Štefanec, PhD., MBA, poslanec Európskeho parlamentu. Privítal ho dekan fakulty doc. PhDr. Rastislav Rosinský, PhD., a potom nasledovala prednáška spojená s diskusiou na tému Špecifika predsedníctva Slovenska v Rade EÚ. Poslanec Štefanec sa nevyhol ani problematike utečencov, vyjadril sa k otázke potenciálneho členstva Turecka v EÚ, či k možnému odchodu Anglicka z Únie. Študenti prejavili o diskutované témy záujem a aktívne sa zapájali do diskusie.

Pod krídlami Dominiky

Téma zomierania je v našej spoločnosti stále istým tabu, témou, o ktorej sa ťažko hovorí. O to viac sa nás dotýka, ak ide o smrť dieťaťa alebo mladého človeka. Keď má dieťa nevyliciteľné alebo život ohrozujúce ochorenie, postihuje to dieťa i jeho rodinu v celej jej dimenzii – sociálnej, psychickej, materiálnej i duševnej. Pomoc odborníkov je preto orientovaná holisticky. Na Slovensku máme zatiaľ len tri mobilné hospice, ktoré poskytujú špecializovanú paliatívnu starostlivosť o zomierajúce deti a ich rodiny v domácom prostredí. Je prirodzenou túžbou každého z nás byť v ťažkých chvíľach doma, v prostredí, ktoré dôverne poznáme, obklopení našimi blízkymi. Každá nová pomoc alebo služba pre deti a ich rodiny v krízových životných situáciách je vždy vítaná.

Katedra sociálnej práce a sociálnych vied v spolupráci so zakladateľmi novovznikajúceho detského mobilného hospicu Pod krídlami Dominiky usporiadala dňa 2. mája 2016 na pôde Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre pre študentov i verejnosť prednášku s diskusiou o tom, ako môžeme pomôcť rodinám, ktoré sa ocitli v podobnej náročnej situácii. Neziskovú organizáciu Pod krídlami Dominiky, ktorá funguje v meste Nitra nie viac ako rok, založili obetaví rodičia Dominiky, ktorá trpela nevyliciteľnou chorobou a žiaľ, nemohla zomrieť doma ako si to priali. Hoci vážne ochorenie ich dcéry bolo veľmi bolestivou a náročnou udalosťou v ich živote, rozhodli sa pomáhať ďalším rodičom, ktorí sa ocitli v podobnej situácii. „Ponúkame chorým deťom možnosť prežiť čo najviac času doma a nestresovať ich

náročným prevozom a presunom k lekárovi. Lekár, zdravotná sestra navštevujú deti priamo doma. Postarajú sa o nevyhnutné odbery, prevazy, infúznú liečbu, rehabilitáciu. Zabezpečíme deťom maximálny komfort. Zabezpečíme všetku potrebnú zdravotnú techniku a lieky. Všetky naše služby i zapožičanie potrebného prístrojového vybavenia poskytujeme bezplatne. Pod krídlami Dominiky sme založili na základe vlastnej skúsenosti,“ píše na svojej internetovej stránke zakladatelia nového mobilného hospicu – mama a zároveň zakladateľka hospicu Žaneta Petrášová a otec, člen správnej rady, Ondrej Petráš. Veľmi otvorene a úprimne rozpovedali príbeh Dominiky, pričom poukázali na nedostatky a problémové miesta, s ktorými sa počas ochorenia dcéry stretli v zdravotno-sociálnej oblasti. Pre študentov sociálnej práce bola prednáška možnosťou dozvedieť sa, aké sú kritériá založenia hospicu, jeho činnosť, zameranie pracovníkov a ako sa dá pomôcť rodinám so zomierajúcim dieťaťom. Organizátorka a garantka tohto podujatia prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD., na záver poďakovala pracovníkom neziskovej organizácie Pod krídlami Dominiky, a vyjadrila túžbu, aby bolo malých pacientov čo možno najmenej, no zároveň, aby sa starostlivosť o tieto deti neustále zvyšovala a bola dostupná každému, kto ju potrebuje.

foto: Tatiana Palková

Hračka pre dieťa

„Zapojte sa spolu s Katedrou sociálnej práce a sociálnych vied do charitatívnej akcie Hračka pre dieťa a podporte tak dobrú myšlienku obdarovať deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Darujte zachovalé hračky, detské knižky, školské potreby, zachovalé šatstvo a obuv“ – takto znela veľmi jednoduchá, no zároveň krásna myšlienka charitatívneho podujatia Hračka pre dieťa, ktorú zorganizovala Katedra sociálnej práce a sociálnych vied na pôde Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva dňa 3. mája 2016. Vedúca katedry prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD., s týmto nápadom prišla v roku 2013, kedy sa v rámci Nitrianskych univerzitných dní uskutočnil prvý ročník nadväzujúci na sviatok našich najmenších

foto: Martin Havran

foto: Martin Havran

- Deň detí. „Keďže sama som matkou troch detí a každoročne darujem oblečenie, hračky a knižky po mojich chlapcoch na charitu, napadlo mi, že môžem do tejto aktivity zapojiť oveľa viac ľudí,“ prezradila nám.

Študenti, pracovníci i široká verejnosť mohli priniesť zachovalé šatstvo, topánky, hračky, spoločenské hry a školské potreby. Podarilo sa vyzbierať obdivuhodné množstvo detského šatstva, obuvi, hračiek i knižiek. Tie boli prerozdelené medzi zariadenia sociálnych služieb pre rodiny s deťmi v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Nitra - Útulok pre jednotlivcov s deťmi, Mestskú ubytovňu na Hlbokej ulici v Nitre a Centrum Sniečko, n.o.

Veríme, že nielen malých príjemcov darované veci potešia a spríjemníme im prichádzajúci Medzinárodný deň detí. Všetkým darcom patrí veľká vďaka.

Výzvy a trendy práce s mládežou

Približne 60 účastníkov z celého Slovenska, prevažne terénnych sociálnych pracovníkov a pracovníkov rôznych združení tretieho sektora, zaoberajúcich sa zväčša prácou s mládežou, sa stretlo na konferencii s názvom Práca s mládežou - výzvy a trendy. Konala sa 3. mája 2016 v priestoroch Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre pod spoločnou organizátorskou taktovkou občianskeho združenia Mládež ulice a Katedry sociálnej práce a sociálnych vied.

Programovo bola konferencia členená na dve časti, rokovanie v pléne a rokovanie v sekciách. V pléne odzneli štyri hlavné referáty zameriavajúce sa na aktuálny stav v oblasti práce s mládežou v Slovenskej republike. Reprezentantka Českej asociácie streetworku v Prahe hovorila o nových druhoch služieb venovaných mládeži, o streetworku online. Po programe viazanom na plénum sa ďalej program rozdelil na dve časti vo forme dvoch konferenčných sekcií. Moderátori sekcií na záver zhrnuli najdôležitejšie zistenia a posolstvá plynúce z rokovania v sekciách.

Z konferencie vyplynulo viacero záverov, ako napríklad potreba zvýšiť povedomie verejnosti o dobrovoľníctve a dobrovoľníckych organizáciách, vedieť nastaviť mieru profesionalizácie dobrovoľníctva a osobitne venovať priestor dobrovoľníctvu v skupine seniorov, zachytiť staršieho človeka pri prechode z práce do dôchodku pre dobrovoľníctvo. Organizácie tretieho sektora poukazovali na obmedzenia, ktoré ich prácu limitujú, pričom identifikovali najmä oblasti ako: prevencia na prvom mieste (pred kuratívou a represiou), stabilná a dlhodobá podpora zo strany štátu a grantových organizácií, spolupráca organizácií, nie konkurenčný boj a spolupráca so školami na získanie odborného a materiálneho zastrešenia.

Priestor sa vytvoril aj pre akademické pole, a to najmä v oblasti skúmania a tvorby štúdií, ktoré sa zaoberajú výsledkami, resp. užitočnosťou využívania arteterapie pri eliminácii a prevencii rizikového správania. Zástupcovia inštitúcií z praxe sami avizovali posilnenie dôrazu na vedecko-výskumnú činnosť v oblasti metód práce s mládežou. Osobitnou témou sa stalo posilňovanie neformálneho vzdelávania mládeže ako alternatívy pre udržanie sa na trhu práce aj bez vysokoškolského vzdelania.

Počas konferencie zaznelo v oboch sekciách niekoľko príkladov dobrej praxe a vytvoril sa priestor na sieťovanie mimovládnych organizácií.

foto: Tatiana Palková

Prvá pomoc pre všetkých

Dňa 4. mája 2016 sa v rámci Nitrianskych univerzitných dní v priestoroch veľkej telocvične, bazéna a v okolí rektorátu UKF v Nitre konala súťaž v prvej pomoci pod názvom „Prvá pomoc pre všetkých“. Zúčastnili sa jej študenti študijného odboru Urgentná zdravotná starostlivosť 1. a 2. ročníka. Organizátorami boli študenti 3. ročníka UZS a minuloroční absolventi.

Súťaž mala za úlohu preveriť telesnú zdatnosť, kondíciu a vedomosti budúcich záchranárov v poskytovaní prvej pomoci. Prebiehala celkovo na ôsmich stanovištiach. Študenti boli rozdelení do dvojčlenných družstiev. Za 1. ročník súťažilo 25 družstiev, za 2. ročník 16 družstiev. Na preverenie zdatnosti a kondície slúžili Jacikov test, beh s bremenom, plávanie na 100 m a 50 m v špeciálnom odevu. Na zistenie vedomostí v poskytovaní prvej pomoci poslužil úvodný test, určovanie rozsahu popálenín, simulovaná autonehoda a resuscitácia na figuríne.

Vítazmi z radov študentov 1. ročníka boli:

1. miesto posádka 11a – Martin Bardáč a Peter Psota;
2. miesto posádka 17a – Barbora Szalociová a Monika Rasková;
3. miesto posádka 10a – Adrián Hráček a Peter Babuša.

Vítazmi z radov študentov 2. ročníka boli:

1. miesto posádka 5b – Alica Bretschneiderová a Jakub Medveď;
2. miesto posádka 14b – Martina Dúcka a Zuzana Matovičová;
3. miesto posádka 10a – Carina Pinterová a Ulrika Gerzonová.

Za všetkých zúčastnených sa chceme poďakovať ako študentom – súťažiacim, tak aj všetkým figurantom a organizátorom.

Športové aktivity

V rámci jarnej časti Nitrianskych univerzitných dní 2016 sa uskutočnili medziuniverzitné zápasy vo florbale, futsale a volejbale žien aj mužov. Tradične sa konala aj vodácka súťaž – Vodný slalom na rieke Nitra. Florbalový zápas vyhrala SPU nad UKF v pomere 10:8. Našu univerzitu reprezentovali: Juraj Halo – Matúš Bránik, Juraj Gašparovič, Martin Šumichrast, Patrik Stankovič, Juraj Vrto, Petar Caglevič, Miroslav Janega, Denis Ozimák a Martin Hronec.

Volebalové zápasy boli úspešné pre obe univerzity. V zápase mužov zvíťazili muži SPU 2:1 (za UKF reprezentovali – Martin Drienovský, Martin Turis, Peter Porubský, Filip Lukůvka, Samuel Rosinský a Matej Jánošík). A v kategórii žien vyhrali jednoznačne naše ženy 3:0, a to menovite: Diana Simová, Katka Vyskočová, Lenka Budáčová, Lucia Poláčková, Anka Gavronová a Janka Runčáková.

Vodný slalom, ktorý sa konal 3. mája pri lávke na rieke Nitra v celkovom okruhu cca 150m, vyhrala dvojica Ján Stehlík a Richard Totkovič pred dvojicou Bakoš, Ivan Vasilovský a na treťom mieste skončila dvojica Radovan Dlugopolský a Jakub Prok. Zastúpenie mala aj jedna ženská dvojica Poláková - Krídlová, ktorých plavba bola spestrením slalomovej súťaže. Všetci zúčastnení boli z UKF v Nitre.

Vo futsalovom zápase sa lepšie darilo našej univerzite, ktorá zvíťazila 7:3 nad SPU. Za UKF hrali: Eduard Gajdoš, Matej Švajda, Branislav Stracinský, Matej Král, Kristián Pindeš, Adam Rusznák. Všetkým zúčastneným ďakujeme za predvedené výkony a reprezentáciu našej univerzity.

Slávnostný galavečer

Galavečerom Gaudeamus vyvrcholili vo štvrtok 5. mája 2016 v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre tohtoročné Nitrianske univerzitné dni. V umeleckom programe nazvanom Podzoborské šantenie sa pod taktovkou Eleny Zahorákovovej a Petra Oravca predstavili folklórne súbory nitrianskych univerzít – FS Ponitran a FS Zobor, a Detský folklórny súbor Borinka. Vo svojich vystúpeniach s príznačnými názvami Elegantne vrábelsky, Na priedomí, Z Podzoboria, Podzoborské vinobranie a Aké husle, taký zvuk, aké gajdy, taký hluč, namiešali už tradične ten správny pomer speváckeho i tanečného ľudového umenia, starostlivo vypracovaných krojov, tradícií nášho regiónu a radosti z pohybu.

Programom divákov sprevádzala moderátorská dvojica Lucia Šutková a Erik Michálek. Bodkou za večerom bola Čaša vína, na ktorú účinkujúcich a hostov galavečera pozvali rektori Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja a primátor mesta Nitra. Galavečer Gaudeamus bol akousi ochutnávkou v poradí už 40. ročníka medzinárodného festivalu vysokoškolských folklórnych súborov Akademická Nitra, ktorý pod organizačným vedením našej univerzity zaplní ulice mesta Nitra ľudovou hudbou v dňoch 4. až 10. júla 2016.

Univerzity mestu

Ako informovala PhDr. Miroslava Líšková, PhD., „v rámci inovatívneho prístupu sme druhýkrát v histórii NUD jeden deň zamerali na aktivitu s názvom Univerzity mestu.“

Na Svätoplukovom námestí sa v utorok 10. mája 2016 zišlo niekoľko stoviek študentov, aby si vypočuli nielen známe kapely, ale prišli povzbudiť aj účinkujúcich študentov v súťaži Superstar nitrianskych univerzít. Pred súťažou mohli študenti a nitrianska verejnosť zažiť tradičný Karneval v Riu po slovensky. Alegorický sprievod, ktorý každoročne odchádza od auly Slovenskej poľnohospodárskej univerzity a končí pred Divadlom Andreja Bagara v Nitre, opäť oživil nitrianske ulice. Mažoretky na čele sprievodu, ozdobené vozy ESN-károv či Katedry histórie UKF v Nitre doprevádzali zvuky bubeníckej skupiny Campana Batucada. Po ukončení sprievodu odštartovala spevácka súťaž. Publikum si vypočulo kapely ako Ranná nevoľnosť, Klons, Everlong, Itcha Pčelára s Rock N'Rolla, hlavným headlinerom bola skupina The Paranoid. V speváckej súťaži dominovali dievčatá z našej univerzity. Soňa Porubčanská, Kristína Petrašová, Martina Brandubrová a Mária Kobanová rozprúdili publikum slovenskými i anglickými hitmi. Súťaž vyhral jediný pán medzi spievajúcimi študentmi - Martin Svátek, ktorý je študentom 1. ročníka magisterského učiteľského štúdia v kombinácii informatika - hudobná výchova. Srdcia publika a poroty si získal pesničkami od Paľa Haberu Boli sme raz milovaní a od rockovej kapely Queen Don't stop me now. Spevákov sprevádzala skupina zložená z terajších a bývalých členov Súkromného konzervatória v Nitre. Nechýbala vedomostná súťaž, v ktorej bola hlavnou výhrou elektrická kolobežka. Tú víťazovi venoval a odovzdal zástupca Slovenských elektrární.

Študenti sa zabávali na Svätoplukovom námestí do neskorej nočnej hodiny. Podľa vyjadrení organizátorov menšiu účasť študentov na tohtoročnej speváckej súťaži ovplyvnilo chladné počasie a momentálne Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji. Veríme, že budúci rok sa Superstar nitrianskych univerzít bude niesť v znamení zaplneného námestia a teplého počasia.

Akademický senát Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre zvolil na svojom zasadnutí konanom dňa 17. februára 2016 Dr. habil. PaedDr. Žofiu Bárcziovú, PhD., za kandidáta na dekana FSŠ, a rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., ju vymenoval za dekanu s účinnosťou od 1. apríla 2016. Položili sme jej niekoľko otázok.

Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárcziová, PhD.

Pani dekan, akým smerom by sa mala fakulta podľa vás uberať?

V súlade s poslaním Fakulty stredoeurópskych štúdií pripravujeme pedagógov pre školy s vyučovacím jazykom maďarským a jazykovo všestranne pripravených odborníkov, ktorí sú schopní uplatniť sa v rôznych oblastiach kultúry, verejnej správy, cestovného ruchu a 3. sektora. Je prirodzené, že v zhode s názvom fakulty sa stáva nosným prvkom vedeckovýskumnej činnosti, ale aj vzdelávacej činnosti práve fenomén stredoeurópanstva. Tento aspekt je prítomný vo všetkých našich študijných programoch. Z hľadiska ďalšieho rozvoja i ekonomickej stability fakulty považujem za podstatné využiť kultúrnu, resp. jazykovú heterogenitu i rôznorodosť vedeckovýskumného zamerania jednotlivých pracovísk, doceliť ich užšiu previazanosť v jednotlivých oblastiach vedeckovýskumnej činnosti. Na fakulte dochádza k stretu viacerých kultúr – pôsobia tu odborníci nielen zo Slovenska, ale aj z Čiech, Maďarska a Poľska, rovnako odborníci z oblasti humanitných, prírodných vied, psychológie i cestovného ruchu. Uvedené osobitosti poskytujú priestor pre interdisciplinárnu spoluprácu. Tá sa môže pozitívne prejavovať napríklad v úspešnosti podávaných projektov. Rozvoj

interdisciplinárneho výskumu však predpokladá vytvorenie adekvátnych pracovných podmienok, efektívnej komunikácie i motivácie. Prosperita fakulty bude závisieť od miery zapojenia pedagógov, ich osobnej zaangažovanosti pri hľadaní a prepájaní individuálnych záujmov.

Čo považujete za svoju prioritu, prípadne aké prvé kroky ste už podnikli?

Našu fakultu považujem za dynamickú a flexibilnú súčasť univerzity, čo sa potvrdzuje aj tým, že pre svoj ďalší rozvoj je schopná reagovať na nové výzvy a požiadavky. Za svoju prioritu považujem vytvorenie vhodných podmienok pre kvantitatívne i kvalitatívne zvýšenie publikačnej aktivity i grantovej úspešnosti fakulty, ktoré bezprostredne ovplyvňujú aj finančnú stabilitu fakulty. Ďalšou mojou prioritou je podpora a vytvorenie systému špeciálnej starostlivosti o talentovaných študentov. Vedú ma k tomu tri okolnosti: aktívnosť a záujem osvojiť si vedomosti nad stanovený rámec podporuje prácu pedagóga, prispieva ku skvalitňovaniu poskytovaného vzdelávania (nezriedkavo ide práve o študentov, ktorí sa aktívne zapájajú do ŠOČ, zúčastňujú sa študentských konferencií či prejavujú záujem o doktorandské štúdium), a tým i k

úspešnej reprezentácii univerzity/fakulty vo vzťahu k zamestnávateľom. V záujme zvyšovania kvality vzdelávania považujem za dôležité zapojiť do hodnotenia vzdelávania nielen študentov, ale aj absolventov a zamestnávateľov. Názory absolventov, ktorí už dokážu objektívnejšie posúdiť užitočnosť a relevantnosť nadobudnutých vedomostí a zručností, ako aj názory zamestnávateľov sú účinným nástrojom hodnotenia kvality, poskytujú impulzy pre zlepšovanie sa a inováciu obsahu študijných programov.

Miera prepojenosti vzdelávania s praxou, ako aj miera zamestnanosti absolventov výrazne ovplyvňujú atraktivitu akreditovaných študijných programov. Aj preto považujem za nevyhnutné rozvíjať a prehľbovať spoluprácu s rôznymi domácimi i zahraničnými mimouniverzitnými inštitúciami a podnikmi.

Kde vidíte fakultu na konci svojho funkčného obdobia?

Vzhľadom na rýchle zmeny v spoločnosti a ich dôsledky pre vysoké školstvo je v súčasnosti oveľa náročnejšie predvídať budúcnosť, avšak pevne verím, že sa mi uvedené ciele v plnej miere podarí naplniť.

„Našu fakultu považujem za dynamickú a flexibilnú súčasť univerzity.“

RNDr. Attila Komzsík, PhD.

prodekan pre medzinárodné vzťahy a rozvoj

RNDr. Attila Komzsík, PhD. ukončil magisterské štúdium v roku 1997 v odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov, kombináciu matematika-fyzika na Fakulte prírodných vied

Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Rigoróznú prácu obhájil v roku 1999 na FPV UKF v Nitre, kde v roku 2005 získal aj titul PhD. v odbore Teória vyučovania matematiky.

RNDr. Attila Komzsík, PhD. pracuje od roku 1997 na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, najprv na Katedre matematiky FPV UKF v Nitre a od roku 2004 na Fakulte stredoeurópskych štúdií. V rokoch 2006-2008 bol prodekanom fakulty pre vzdelávanie a od roku 2008 do konca marca 2016 bol dekanom fakulty. Vo svojej vedeckovyskumnej činnosti sa venuje teórii čísel a didaktike matematiky. V oblasti teórie čísel sa venuje problematike špeciálnych postupností, v oblasti didaktiky matematiky sa sústreďuje na rozvoj kľúčových matematických kompetencií pomocou úloh z reálneho života.

doc. PhDr. Zuzana Vargová, PhD.

prodekanka pre vedu a výskum

Doc. PhDr. Zuzana Vargová, PhD., ukončila magisterské štúdium v roku 2000 v odbore Slovenský jazyk a literatúra a Kulturológia na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Rigoróznú prácu

obhájila v roku 2003 na Filozofickej fakulte UKF v Nitre v odbore Kulturológia a dizertačnú prácu na tému Nemecká romantická filozofia a jej odraz v slovenskej literatúre a kultúre 19. storočia v roku 2006 na Katedre slovenskej literatúry FF UKF v Nitre v odbore Teória a dejiny slovenskej literatúry. Habilitačné konanie absolvovala na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach v roku 2013, v odbore Literárna veda. Obhájila habilitačnú prácu s názvom Filozofické relácie stredoeurópskych literatúr a predniesla prednášku na tému Literárno-estetická koncepcia slovenského romantizmu a Ľudovít Štúr.

Doc. PhDr. Zuzana Vargová, PhD., pracovala v roku 2000 ako učiteľka na Strednej zdravotníckej škole v Michalovciach, v rokoch 2003 – 2004 na Katedre

kulturológie Filozofickej fakulty UKF v Nitre a od roku 2004 pôsobí na Fakulte stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre, v rokoch 2004 – 2006 v Ústave národných a národnostných kultúr FSŠ UKF a od roku 2006 na Katedre areálových kultúr, v roku 2012 premenovanej na Ústav stredoeurópskych jazykov a kultúr. V rokoch 2007 – 2009 pôsobila vo funkcii vedúcej Katedry areálových kultúr FSŠ UKF a v rokoch 2012 – 2016 vo funkcii prodekanky pre vedu a výskum Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre.

Vo svojej vedeckovyskumnej činnosti sa venuje slovensko-inonárodným kontaktom v 19. storočí a osobitostiam stredoeurópskych literatúr. Jej pedagogická činnosť je zameraná na koncepcie strednej Európy a literárnu komparatiku.

RNDr. Ladislav Szekeres, PhD.

prodekan pre vzdelávaciu činnosť

RNDr. Ladislav Szekeres, PhD., ukončil magisterské štúdium v roku 1998 v odbore Učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov s aprobáciou biológia-chémia na Fakulte prírodných vied Univer-

zity Konštantína Filozofa v Nitre, kde v roku 2002 obhájil rigoróznú prácu v odbore Špeciálna biológia a ekológia.

V roku 2010 obhájil dizertačnú prácu na tému Hodnotenie entomocenóz pestrícovitých (Diptera: Syrphidae) v oblasti jadrových elektrární na Slovensku a vplyv rôznych faktorov na vývin larvy druhu Episyrphus balteatus (De Geer, 1776) v odbore Všeobecná biológia na FPV UKF v Nitre.

RNDr. Ladislav Szekeres, PhD., pracoval v rokoch 1997-1999 ako pedagóg ZŠ v Bešeňove. Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre začal pracovať v roku 1999 ako odborný asistent na Katedre zoológie a antropológie Fakulty prírodných vied UKF v Nitre. Od roku 2004 pôsobí na Fakulte stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre. Vo

svojom výskume sa venuje hodnoteniu entomocenóz pestrícovitých v blízkosti jadrových elektrární.

Od septembra 2014 pôsobí vo funkcii prodekana pre vzdelávanie Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre. V roku 2011 mu bola udelená Cena rektora UKF za publikačné aktivity v kategórii vysokoškolské učebnice, učebnice a učebné texty.

Pripravila: Mgr. Jana Krajčovičová
Foto: LB

PRIORITOU JE SKVALITNENIE SLUŽIEB

Knižnice už nie sú len miestnosťami s policami plnými kníh, nad ktorými dohliadajú knihovníci. V súčasnosti sú vnímané skôr ako miesto učenia, tvorby a tvorivosti a ako priestor pre stretávanie sa a inšpiráciu.

Našej Univerzitnej knižnici k tomu dopomáhajú aj moderné, nedávno vybudované priestory, v ktorých sa knižničný fond nachádza. Kam sa bude knižnica uberať a či je, alebo bude takýmto priestorom, sme sa spýtali jej novej riaditeľky doc. PaedDr. Viery Tomkovej, PhD.

Pani riaditeľka, čo máte v tomto období rozčítané?

Psychologické základy verbálnej komunikácie od Jaromíra Janouška a mám ju požičanú z Univerzitnej knižnice.

Prejdime k Univerzitnej knižnici – čo ju podľa Vás momentálne trápi najviac? Aké sú vaše priority v jej riadení?

Odpovedať na otázku, čo Univerzitnú knižnicu najviac trápi, je pre mňa v tejto chvíli veľmi náročné, nakoľko som riaditeľkou len od začiatku mája a pomaly sa snažím zorientovať vo fungovaní knižnice, osvojujem si odbornú terminológiu a snažím sa vnímať problémy, s ktorými za mnou prichádzajú zamestnanci knižnice. Myslím si však, že najviac knižnicu trápi nedostatočné využívanie služieb, ktoré je schopná svojim používateľom poskytnúť. Napríklad medziknižničná a medzinárodná výpožičná služba sú využívané v malej miere. Mojou snahou je prispieť k propagácii knižnice smerom k študentom, pedagógom a k verejnosti. Ale hlavnou prioritou pre mňa je skvalitnenie služieb pre vedeckých a tvorivých pracovníkov, najmä čo sa týka takého sledovaného ukazovateľa ako sú citácie v indexovaných databázach.

V akom stave je v súčasnosti knižničný fond v Univerzitnej knižnici? Akým spôsobom sa knihy získavajú?

Knižničný fond je vo veľmi dobrej kondícii, ak to tak môžem povedať. Ku koncu roka 2015 v ňom bolo zaregistrovaných 287 786 knižných jednotiek, ale v súčasnosti je toto číslo vyššie, nakoľko sa knižný fond neustále dopĺňa o nové publikácie. Napríklad v roku 2015 bol prírastok knižničných jednotiek až 12 634. Knihy, viazané periodiká, audiovizuálne a elektronické dokumenty, či špeciálne dokumenty získavame do knižného fondu najčastejšie kúpou alebo darom. Návrh na zakúpenie požadovanej publikácie prichádza vo väčšine prípadov zo strany pedagógov z jednotlivých fakúlt alebo zamestnancov knižnice, ktorí pravidelne sledujú knižné novinky. Každý zamestnanec univerzity, ale aj študent, má možnosť poslať vlastný návrh na zakúpenie publikácie do knižničného fondu. Na webovej stránke Univerzitnej knižnice sú všetky potrebné informácie pre čitateľov k tomu, ako môžu v rámci podania vlastného návrhu o zakúpení akejkoľvek publikácie alebo periodika postupovať. Stačí len kliknúť na Návrh na zakúpenie kníh pre študentov a vyplniť elektronický formulár. Pracovníci akvizičného oddelenia návrh vyhodnotia a ak na danú publi-

káciu príde viac návrhov alebo uvedenú publikáciu vyhodnotia ako prínosnú pre daný odbor, je reálny predpoklad, že bude zakúpená. Spomínaný formulár v tlačenej podobe je umiestnený aj na konzultačných miestach v Univerzitnej knižnici, rovnako ako aj v častkových knižniciach na Hodžovej a Kraskovej ulici. Ak študenti hľadajú nejakú publikáciu, pracovníci knižnice ich vyzvú, aby formulár vyplnili, alebo ho vyplnia sami a pošlú na akvizičné oddelenie UK.

Univerzitná knižnica organizuje veľa zaujímavých aktivít. Plánujete ich rozšírenie, možno aj viac smerom k verejnosti? Niektoré z nich podporujú neustále vzdelávanie pracovníkov knižníc. Plánujete v tomto pokračovať?

Samozrejme, že plánujem v tom, čo je dobré, pokračovať. Napríklad dnes sa na pôde Pedagogickej fakulty UKF v Nitre konal odborný seminár nitrianskych knižníc NitLib 2016, ktorého sa zúčastnilo vyše 90 knihovníkov z celého nitrianskeho kraja (pozn. redakcie: píšeme o ňom v rubrike „Aktivity katedier“). Seminár bol zameraný práve na propagáciu a marketing knižníc, ktoré sa dajú realizovať prostredníctvom aktivít zaujímavých pre čitateľa. Univerzitná knižnica o svojich aktivitách, ktoré organizuje verejnosť pravidelne informuje na webovej stránke. Keďže knižnica neposkytuje len knižnično-informačné služby, ale je aj vzdelávacím, odborným a kultúrnym pracoviskom, pravidelne organizuje rôzne semináre, výstavy, čítania alebo malé divadelné predstavenia. Mojmým zámerom je prilákať do priestorov Univerzitnej knižnice, čo najviac návštevníkov a preto budem podporovať všetky aktivity, ktoré nám k tomu môžu pomôcť. Prialo by som si, aby knižnica bola naozaj miestom stretnutí a relaxácie po náročnom pracovnom dni.

Knižnica okrem iného disponuje aj predajňou skriptov a publikácií vydaných našou univerzitou, ktoré sa dajú zakúpiť prostredníctvom kamennej predajne a cez Internet. Takisto bol zriadený tzv. Bibliobox, umožňujúci používateľom knižničných služieb vrátenie kníh. Využívajú súčasnú mládež tieto služby knižnice? Respektíve, ktoré z vašich služieb sú najviac využívané?

Nemáme presnú štatistiku, ktorý druh nákupu kníh je obľúbenejší u našich zákazníkov. Podľa informácií od p. Lisuovej zabezpečujúcej pultový predaj publikácií a aj on-line objednávky cez Internet, sú oba spôsoby využívané približne v rovnakej miere. Čo sa týka využívania vrátenia kníh pomocou Biblioboxov,

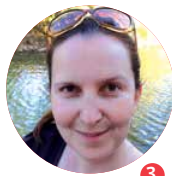

môžem povedať, že v súčasnom období sú pre študentov k dispozícii dva Biblioboxy (jeden pred predajňou skriptov v budove rektorátu a druhý vo vestibule Pedagogickej fakulty). Študenti si na túto formu bezkontaktného vrátenia kníh rýchlo zvykli, nakoľko im táto služba šetrí čas, najmä v skúškovom období, kedy je táto služba veľmi využívaná a Biblioboxy sa musia vyprázdňovať 2 až 3 krát týždenne.

Akým spôsobom podľa Vás prilákať do knižnice viac študentov?

Ak chceme prilákať do knižnice študentov, musíme zlepšiť spoluprácu s jednotlivými fakultami a katedrami. Mám už určité nápady ako to zrealizovať, ale ešte si ich musím premyslieť do detailov, preto Vám ich ešte neprezerám. Som toho názoru, že pokiaľ sa na tom nebudeme podieľať ako tím a pedagógovia nebudú vyžadovať od študentov, aby pri spracovaní seminárnych prác, projektov alebo záverečných prác nevyužívali vo vyváženej miere knižné a elektronické dokumenty, študenti sami cestu do knižnice nenájdu. My sa ich už teraz snažíme prilákať skvalitnením poskytovania rôznych služieb, ako napríklad zmenou otváracích hodín študovne na Dražovskej ceste. Od pondelka do štvrtka je táto študovňa otvorená až do 20,00 hodiny (v piatok do 16,00 hodiny), aby sme vyšli v ústrety aj študentom, ktorí majú čas len v neskorších popoludňajších hodinách. K dispozícii majú aj notebooky s pripojením na Internet, kvalitné multifunkčné zariadenie, ktoré umožňuje skenovanie a kopírovanie dokumentov. Okrem toho im vo všetkom ochotne a radi poradia erudovaní pracovníci knižnice a to všetko v peknom prostredí Univerzitnej knižnice, čím si myslím, že majú vytvorené ideálne podmienky na kvalitnú a tvorivú prácu.

Za rozhovor ďakuje Jana Krajčovičová.
foto: LB

Mária Kóšová¹

absolventka Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva, v súčasnosti riaditeľka „KREATÍV-u“, Zariadenia sociálnych služieb v Klasove:

Od ukončenia Strednej zdravotníckej školy v Nitre som pracovala v oblasti zdravotníctva. Po tridsaťročnej pôsobnosti v pozícii sestra a vedúca sestra pracujem ako riaditeľka „KREATÍV-u“. Štúdium ošetrovateľstva bolo pre mňa výzvou. Musela som si zvyknúť na tempo i náročnosť prednášok a praktických cvičení. Predsa, keď študujeme popri zamestnaní, musíme si odkrojiť na štúdium zo svojho voľného času. Do kolektívu na škole som hneď zapadla. Počas štúdia som mala šťastie na skupinu výborných študentov a profesionálne vynikajúcich vyučujúcich. Môžem povedať, že štúdium nám všetkým dalo zabráť, no riadim sa príslovím „ťažko na cvičisku – ľahko na bojisku“.

Štúdium na fakulte mi rozšírilo pohľad na ošetrovateľskú starostlivosť o človeka. Moja záverečná práca, diplomová práca a rigorózna práca boli aplikované do praxe v rámci zdravej výživy a ošetrovateľského procesu v Nitrianskom samosprávnom kraji a v iných krajoch Slovenska. Štúdium mi dalo odvahu aktívne sa zúčastňovať na medzinárodných vedeckých konferenciách, venovaných problematike komunitného ošetrovateľstva. Ako členka riešiteľského kolektívu participujem v mnohých projektoch zameraných na komunitnú starostlivosť.

Moje terajšie pracovisko sa stalo školiacim pracoviskom pre študentov Katedry ošetrovateľstva. Klientov zariadenia integrujeme do spoločenského života aj cez projekt „XXL Akadémia“, ktorý je realizovaný v spolupráci s katedrou. Svojou prácou chcem významne prispievať k posilňovaniu postavenia ošetrovateľstva, k zvyšovaniu kompetencií a autonómneho postavenia sestry v komunite. Je dôležité, aby sme si verili, že štúdium nám prinesie všetko potrebné na to, aby sme sa lepšie uplatnili na trhu práce, a že naša práca bude prínosom nielen pre nás, ale hlavne pre tých, čo sú na pomoc odkázaní.

Michaela Lagová²

absolventka Fakulty prírodných vied, v súčasnosti zbiera skúsenosti v oblasti cestovného ruchu (pozn. len krátko):

Po úspešnom absolvovaní strednej školy som sa rozhodla študovať ďalej aj na vysokej škole. Vybrala som si teda univerzitu v Nitre a odbor geografia v regionálnom rozvoji. Na mieste je otázka: „Prečo práve tento odbor?“ Geografia, zemepis ma zaujímali už od základnej školy, tak som to teda išla vyskúšať.

Prvý ročník na Univerzite Konštantína Filozofa bol pre mňa veľmi ťažký a keby som nemala okolo seba ľudí, ktorí mi vedeli pomôcť, asi by som to nezvládla. Po prvých skúškach a semestri ma škola začala čoraz viac zaujímať. V škole nás učili pozeráť sa na svet inými očami a ako riešiť problémy v regiónoch, spoznávali sme krajinu nielen teoreticky, ale aj prakticky a pod. Študovať geografu nebolo ľahké, no úspešne som sa dopracovala k štátnym skúškam a aj som ich úspešne absolvovala.

Po „Štátniciach“ komisia z Fakulty prírodných vied ohodnotila moju bakalársku prácu ako najlepšiu a získala som poznávací zájazd do Nórska. Naša katedra (Katedra geografie a regionálneho rozvoja) spolupracuje s cestovnou agentúrou KOGE – cestovanie s geografmi, ktorá ponúka zájazdy pre úspešných absolventov geografie. Veľmi ma to potešilo a bola som veľmi rada, že naša fakulta ponúka takéto možnosti pre svojich študentov. Škola mi priniesla veľa nových poznatkov a skúseností, ale aj nových spolužiakov a priateľov, s ktorými som dodnes v kontakte.

Gabriela Petres³

absolventka Fakulty stredoeurópskych štúdií, v súčasnosti odborný asistent na Ústave maďarskej jazykovedy a literárnej vedy na FSŠ:

Svoje štúdia na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre som začala v roku 2000, študovala som katechetiku a maďarský jazyk a literatúru. Nostalgicky si spomínam na prijímačky – veľmi som sa chcela dostať na univerzitu, nielen kvôli atraktivite vysnívaných predmetov, ale aj samotné mesto, Nitra, ma lákala. Moja sestra tam už tretý rok študovala, a všetko, čo mi rozprávala, znelo fascinujúce, nielen možnosť získania vedomostí, ale aj kultúrne a študentské programy, ktoré čakali na mňa a na ostatných študentov univerzitného mesta.

Keď mi prišlo rozhodnutie o prijatí, ani som netušila, ako výrazne študentské roky ovplyvnia môj život. Stretla som tam môjho manžela, a vďaka kvalitnému učeniu som si začala postupne budovať aj svoju profesionálnu dráhu. Od svojich profesorov – a to rovnako na Katedre maďarského jazyka a literatúry, ako aj na Katedre etiky a katechetiky – som získala okrem vedomostí aj svet, na ktorý som sa naučila nielen zvedavo, ale aj kriticky pozeráť. Profesionálna úroveň mojich vysokoškolských učiteľov už v podstate od prvej chvíle vo mne prebudila záujem o vedeckú prácu. Mojim profesorom, v prvom rade pánovi docentovi Benyovskému patrí veľká vďaka – pod jeho vedením som začala vypracovávať moje prvé vedecké práce, „ŠVOČKY“.

Na univerzite som prišla aj na to, aké výhody sa skrývajú vo fakulte, že dobrý pedagóg má so svojimi študentami dobrý, kolegiálny vzťah, je empatický, ale aj dosť prísny na to, aby svojich študentov vychoval čo najdokonalejšie. Vo svojej práci sa snažím uplatniť uvedené poznatky, ľudský a odborný prístup svojich profesorov. Som rada, že som na fakulte získala aj doktorandský titul a v súčasnosti môžem spolupracovať aj s mojimi bývalými učiteľmi.

Michaela Kobzová⁴

absolventka Filozofickej fakulty, v súčasnosti riaditeľka Slovenských liečebných kúpeľov Piešťany:

Keď som sa rozhodovala, na akú vysokú školu ísť a najmä aký odbor – Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre a Riadenie kultúry a turizmu boli len akousi voľbou „keby náhodou“. Ako maturantka Hotelovej akadémie v Piešťanoch som si však po prijatí na inú vysokú školu povedala, že robíť diplomáciu, resp. jazyky nie je cesta, ktorou chcem ísť. Vždy som bola zapálená Slovenka, rada som cudzincom predstavovala našu krajinu, kultúru a tradície. V prvom rade dnes oceňujem praktickú stránku, na ktorú ma štúdium pripravilo. Teória a prax sú značne odlišné a profesori, ktorí nás učili, boli z praxe, a tak sme mali možnosť reálne nahliadnuť do sveta napr. ekonomiky, výstavníctva, kultúry slovenských regiónov. Profesori, ktorí nás učili jazyky, na nás netlačili, aby sme sa učili gramatiku, ale voľne sme sa rozprávali a osvojovali si hovorovú reč. To všetko sa neskôr ukázalo ako správny prístup. Na univerzite som sa začala učiť arabský jazyk a neskôr som odišla do zahraničia, kde som mala možnosť spoznať arabskú kultúru a tradície. Snažila som sa hľadať podobnosť s tými slovenskými a nie odlišnosť. Dnes, pri mojej práci aj s arabskou klientelou sú tieto skúsenosti neoceniteľné. Samozrejme, počas štúdia som stretla mnoho ľudí, s ktorými udržiavame kontakt dodnes. Či už pracujú v samosprávach, v hoteloch alebo na iných pozíciách, akosi sa vždy a znova stretáme, rozoberáme naše pôsobenie na vysokej škole a vymieňame si skúsenosti z doterajšej praxe. Štúdium dovtedy nie veľmi známeho odboru nás tak trochu naučilo pokore a rešpektu k druhým, najmä voči kultúram a tradíciám nielen Slovenska, ale aj iných krajín. Pokora a rešpekt sú pre dobrého manažéra nesmierne dôležité. Dnes, keď pracujem s ľuďmi z rôznych kultúr, náboženstiev s rozličným sociálnym pozadím cítim, že bez pokory a rešpektu voči ostatným by som neuspela.

Juraj Svitek⁵

absolvent Pedagogickej fakulty, v súčasnosti riaditeľ Základnej umeleckej školy v Hurbanove:

Ku štúdiu na Katedre výtvarnej výchovy a tvorby som sa dostal celkom náhodou, alebo to bol osud? Po maturite na gymnáziu som sa zamestnal v Slovenskej pošte. Vnútorne som cítil, že ma to ťahá k výtvarnej tvorbe a preto som hľadal možnosť štúdia na vysokej škole so zameraním na výtvarnú výchovu. Vedel som, že ak by som mal učiť, tak na Základnej umeleckej škole. Mal som šťastie, že Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre práve v tom roku otvárala jednoodborové externé štúdium Učiteľstvo všeobecne vzdelávacích predmetov - Výtvarná výchova. Pedagogická prax ma zaujala natoľko, že dva roky po ukončení štúdia som úspešne vykonal na UKF aj rigoróznou skúšku.

Ku štúdiu ma viažu príjemné spomienky. Spoznal som mnoho zaujímavých ľudí. Niektorí spolužiaci už vtedy učili na školách s umeleckým zameraním a potrebovali iba doplniť svoju kvalifikáciu, iní sme zas prichádzali z „civilného“ sveta. V našom ročníku sme boli všetko pracujúci a môžem povedať, že nám vyhovovala štruktúra externého vzdelávania. Mali sme množstvo praktických predmetov, ktoré nás stavali vždy pred nové výzvy. Pedagógovia podporovali našu kreativitu zaujímavými a podnetnými zadaniami. Viacerí z nás sa okrem pedagogickej činnosti do dnešnej doby venujú aj voľnému umeniu.

ÚSPEŠNÍ ABSOLVENTI

Prezentácia najnovších monografií

Katedra manažmentu kultúry a turizmu Filozofickej fakulty UKF v Nitre sa v rámci svojej vedecko-výskumnej činnosti orientuje aj na problematiku kultúry dolnozemsých Slovákov.

V rámci toho má nadštandardné vzťahy s mnohými krajan-skými organizáciami, napríklad s Ústavom pre kultúru vojvodinských Slovákov v Novom Sade, Slovenským vydavateľským centrom v Báčskom Petrovci, Výskumným ústavom celoštátnej slovenskej samosprávy v Maďarsku, Demokratickým zväzom Slovákov a Čechov v Rumunsku či Slovenským kultúrnym centrom v Našiciach. Výsledkom spolupráce s niektorými menovanými inštitúciami sú aj najnovšie publikačné prírastky katedry.

Dňa 22. februára 2016 sa v priestoroch Filozofickej fakulty UKF v Nitre konala prezentácia monografií spojená s diskusiou s predstaviteľmi slovenskej menšiny v Rumunsku. Jej cieľom bolo predstavenie dvoch vedeckých monografií: Borisa Michalíka – Akulturačné procesy v prostredí dolnozemsých Slovákov a kolektívu autorov pod edičným vedením Jaroslava Čukana – Vojlovica. Kultúrne tradície Slovákov v Banáte. Boris Michalík v úvode svojho vystúpenia hovoril o motivácii k spracovaniu problematiky akulturačných procesov v priestore Dolnej zeme, neskôr predstavil obsahovú stránku publikácie, a doplnil aj ďalšie výskumné a projektové plány spojené s krajanmi žijúcimi v zahraničí. Ocenil spoluprácu s organizáciami dolnozemsých Slovákov a poďakoval za možnosť publikovať v nadlacom Vydavateľstve Ivan Krasko. Jaroslav Čukan počas prezentácie kolektívnej monografie sumarizoval jej postavenie v štruktúre vedeckých publikácií pracoviska a charakterizoval jej prínos pre slovenskú vedu aj pre zahraničných Slovákov. Následne spolu s ďalšími prítomnými spoluautormi (L. Lenovským, B. Michalíkom, M. Kurpašom, R. Zimom, M. Žabenským a M. Dubskou) predstavil obsahové zameranie jednotlivých kapitol. Súčasťou prezentácie bol bohatý fotografický materiál z prezentovanej monografie aj zo slávnostnej promócie knihy, ktorá sa uskutočnila koncom júna vo Vojlovici. Kvalitným sppestrením podujatia bola projekcia dokumentárneho filmu z dielne Romana Zimu, ktorý dokumentoval terénny výskum vo Vojlovici a interpretoval získaný materiál. Mimoriadne cennou a nevšednou bola prítomnosť zahraničných hostí: Mgr. Pavla Hlásznika, prvého podpredsedu Demokratického zväzu Slovákov a Čechov v Rumunsku, a prof. Ivana Miroslava Ambruša, predsedu Kultúrnej a vedeckej spoločnosti Ivana Krasku so sídlom v Nadlaku.

Demokratický zväz Slovákov a Čechov v Rumunsku oslavuje v roku 2016 25 rokov existencie a pri tejto príležitosti odovzdal Mgr. Pavel Hlásznik prof. Jaroslavovi Čukanovi ďakovný list a pamätnú medailu venovanú KMKaT FF UKF v Nitre za dlhoročnú aktívnu spoluprácu s DZSČR. Prezentovali súčasný stav slovenskej minority v Rumunsku a v následnej diskusii odpovedali na otázky z auditória. Cieľom ich návštevy nebola len účasť na prezentácii, ale aj rokovanie o ďalšej projektovej a publikačnej spolupráci s Katedrou manažmentu kultúry a turizmu FF UKF v Nitre. Tá sa prejavila aj vo forme výstavy Slováci v Rumunsku, ktorá bola inštalovaná koncom apríla 2016 v Etnografickom múzeu SNM v Martine.

doc. PhDr. Boris Michalík, PhD.,
Katedra manažmentu kultúry a turizmu FF
foto: Roman Zima

SLOVÁCI V RUMUNSKU

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Kultúrna a vedecká spoločnosť Ivana Krasku v Nadlaku, Demokratický zväz Slovákov a Čechov v Rumunsku a Slovenské národné múzeum v Martine pripravili výstavu Slováci v Rumunsku.

Cieľom je predstaviť našich krajanov v Rumunsku prostredníctvom máp, textov, bohatého audiovizuálneho materiálu a trojrozmerných predmetov, ktoré sa vzájomne dopĺňajú. Vedomie o existencii krajanov v Maďarsku, Rumunsku, Srbsku, či v Chorvátsku, o ich živote a kultúre, je na Slovensku vo všeobecnosti slabé. Výsledkom intenzívnej inštitucionálnej spolupráce je dokumentácia sídel s obyvateľstvom slovenskej národnosti v Rumunsku. Vernisáž kultúrno-výchovne a popularizačno-vedne zameraného podujatia sa uskutočnila 28. apríla 2016 v Slovenskom národnom múzeu v Martine.

Kultúrny program zabezpečili naši krajanovia z DZSČ v Rumunsku. Vernisáže výstavy sa zúčastnila jej excelencia Steluța ARHIRE, veľvyslankyňa Rumunska v Slovenskej republike, spolu s ňou prišli Ladislav Rehák, honorárny konzul Rumunska v SR aj člen Parlamentu Rumunska Adrian - Miroslav Merka, MP, ktorý je zároveň predsedom Demokratického zväzu Slovákov a Čechov v Rumunsku. Z usporiadateľských

inštitúcií boli prítomní aj ďalší čelní predstavitelia: Bernard Garaj, dekan FF UKF v Nitre, Ivan Miroslav Ambruš, predseda Kultúrnej a vedeckej spoločnosti Ivana Krasku v Nadlaku, Pavel Hlásnik, 1. podpredseda Demokratického zväzu Slovákov a Čechov v Rumunsku a Mária Halmová, riaditeľka Slovenského národného múzea v Martine. Početných hostí privítal Imrich Žigo, viceprimátor mesta Martin. Z Katedry manažmentu kultúry a turizmu FF UKF v Nitre, ktorá výstavu pripravila po odbornej stránke, prišli všetci zainteresovaní vedecko-pedagogickí pracovníci aj doktorandi, ktorí v tom čase nezabehovali výučbu.

Vizuálnu dokumentáciu pracovníkov katedry dopĺňajú fotografie a dokumentárne filmy z rodinných archívov a z fondov Kultúrnej a vedeckej spoločnosti Ivana Krasku. Vystavený dokumentačný materiál vrátane úžitkových aj dekoratívnych predmetov reflektuje materiálno-technologickú kultúru, rodinný a spoločenský život, obyčajové tradície aj umeleckú tvorbu v lokalitách so slovenským osídlením v geograficky odlišných oblastiach Rumunska – v Bukovine, Satmarskej a Marmarošskej župe, Bihorskej a Salajskej župe, v Aradskej župe a v Banáte. Zohľadňuje vzťah kultúry a prírodného prostredia, vplyvy príslušníkov s inou etnickou a konfesionálnou

príslušnosťou aj vývoj v čase. Predstavuje významné kultúrne inštitúcie, najmä Kultúrnu a vedeckú spoločnosť Ivana Krasku v Nadlaku, Demokratický zväz Slovákov a Čechov v Rumunsku, slovenské gymnáziá v Bodonoši aj v Nadlaku a kultúrne tradície ako súčasť a predpoklad slovenskej etnickej identity. Výstava prezentuje aj produkciu nadlackského Vydavateľstva Ivan Krasko. Odborná literatúra z oblasti tradičnej kultúry, osvetovej, pedagogickej a spolkovej činnosti, učebnice, časopisy, prozaické diela aj poézia slovenských autorov kompletizujú obraz o živote, kultúre a o významných osobnostiach našej národnostnej menšiny v Rumunsku.

Výstava potrvá do 30. augusta 2016 a nájdete ju v Etnografickom múzeu Slovenského národného múzea v Martine.

PhDr. Roman Zima, PhD.,
Katedra manažmentu kultúry a turizmu FF
foto: autor

CIRKULÁTOR UŽ PO JEDENÁSTY RAZ

Pod záštitou Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy organizuje každoročne študentský realizačný tím mnohým už dobre známu reklamnú súťaž Cirkulátor. Uplynulý 11. ročník súťaže Cirkulátor 2015 bol v porovnaní s predošlými ročníkmi výnimočný nielen vďaka novej súťažnej kategórii, ale taktiež v tom, že po prvý raz sa priebeh projektu rozložil na obdobie prelomu dvoch kalendárnych rokov.

Cirkulátor je medzinárodná súťaž v reklamnej tvorbe, ktorú tvoria študenti pre študentov. Jej cieľom je vytvorenie konkurenčného prostredia a verejná prezentácia talentu a zručností autorov súťažných prác. Okrem iného ide aj o priblíženie práce v reklamných agentúrach, či grafických štúdiách. Cirkulátor je

zameraný predovšetkým na problematiku marketingu a reklamy, no zastúpenie majú aj multimediálne formy umenia, dizajnu či fotografie. Celý projekt tvorí niekoľko realizačných fáz, ktoré pozostávajú predovšetkým z otvorenia nového ročníka súťaže, pokračujú obdobím eventov spojených so súťažou a končia

vyhlásením víťazov v rámci slávnostného galavečera. Úplnou bodkou za každým súťažným ročníkom je putovná výstava tých najlepších prác.

Vďaka sérii workshopov a prednášok Cirkulátor, ktoré sa uskutočnili v utorok 8. decembra 2015 v priestoroch Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy, si všetci marketingoví nadšenci prišli na svoje. Prednášky trvali celý deň, pričom kapacita miestnosti bola naplno vyčerpaná takmer po celú dobu. Prví sa poslucháčom predstavili zástupcovia reklamnej agentúry This is Locco Lucia Pazičová a Juraj Kováč, ktorí svojou prednáškou „Love my tender (Ako získať klienta)“ priblížili špecifiká procesu tendrov v reklamnej oblasti. Druhá dvojica z agentúry Elite Solutions Nela Pazderková a Vojta Kósa v prednáške „Sedem (nielen) učebnicových príkazní, ktoré sú v realite úplne inak“ vyzdvihli, že skutočný svet reklamy si vyžaduje vysoko flexibilný a pohotový prístup a porozprávali študentom o základných charakteristikách viral a guerilla marketingu. Tretí v poradí prednášal charizmatik Alan Holub z Triad Advertising, ktorý sa profesionálne venuje sociálnym sieťam už štvrtý rok. V príspevku „Facebook a inšpiratívne case studies“ poslucháčom sprostredkoval zaujímavé novinky a tipy o reklamných formátoch z Facebook oblasti. Ako predposledný speaker sa predviedol Miroslav Krajčík zo spoločnosti E&S Investments, ktorý v prednáške „Exkluzívne investície a príležitosti na Slovensku“ prezentoval predovšetkým poznatky ohľadne investovania do fon-

dov. Piatym a zároveň posledným prednášajúcim bol skúsený copywriter Maroš Hamorský z agentúry Zaraguz Digital. Svojím rozprávaním na tému „10 dôvodov, prečo pracovať v reklamnej agentúre“ priblížil hravým a pútavým spôsobom rôzne príklady jednotlivých benefitov práce v reklamnej praxi, pričom mnohých potešila aj sprievodná fotodokumentácia atmosféry v reklamnej agentúre počas bežného pracovného dňa.

O tom, že workshopy Cirkulátor 2015 mali tento rok nepochybne úspech, svedčí nielen početná účasť zo strany študentov, ale aj ich pozitívne ohlasy smerom k jednotlivým speakrom a ich prednáškam. Tie poslúžili ako skvelá platforma na výmenu aktuálnych informácií medzi ľuďmi z praxe a študentskou základňou. Podľa slov niektorých študentov ich dokonca atmosféra samotných workshopov podnietila k lepšiemu výkonu v rámci súťažnej kategórie Skupinový projekt, ktorej zadanie bolo zverejnené v pondelok 14. decembra 2015. Prihlásené súťažné tímy mali po zverejnení kreatívneho zadania od konkrétnej reklamnej agentúry presne 24 hodín na jeho vypracovanie. Práce v rámci ostatných súťažných kategórií mali ich autori možnosť posielali do 14. februára 2016. Tento rok sa v rámci súťaže objavila aj úplná novinka, ktorou bola kategória s názvom Young Creative určená pre žiakov stredných škôl a gymnázií. Po prvý raz v histórii sa tak do súťaže mohli zapojiť aj stredoškóľáci a vyskúšať si na vlastnej koži napätie spojené s kreatívnou činnosťou v reklame. Túto možnosť žiaci stredných škôl aj

patrične využili a prispeli svojou troškou k celkovému výsledku viac než 120 prihlásených prác!

V piatok 4. marca 2016 sa na pôde Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy zišla šesťčlenná porota, ktorú tvorili zástupcovia agentúr This is Locco, Elite Solutions, Triad, Zaraguz Digital, Istropolitana Ogilvy a Zonemedia. Porotcovia hodnotili všetky prihlásené práce, pričom v rámci niektorých kategórií sa rozhodli neudelit niektoré z prvých troch víťazných miest a niekde naopak udelili na jednej priečke víťazné miesta dve. Najväčším prekvapením sa stali súťažné práce od už spomínaných stredoškóľakov. Niektoré z nich prekvapili svojou kvalitou a úrovňou natoľko, že porote neostalo nič iné, než ich posunúť aj do súťažných kategórií, v ktorých im konkurovali produkty od ostrieňaných vysokoškóľakov.

Celkovým vyvrcholením projektu Cirkulátor bol slávnostný galavečer, ktorý sa uskutočnil 15. marca 2016 v Galérii Univerzum. Priebeh večera bol venovaný predovšetkým oceňovaniu víťazov v jednotlivých súťažných kategóriách, ale zároveň slúžil aj ako forma poďakovania študentom a ostatným partnerom za ich zapojenie do súťaže. Okrem toho, že všetky nominované práce boli pre hostí v daný večer vystavené priamo v priestoroch galérie k nahliadnutiu, bolo pre nich pripravené aj hudobné vystúpenie Itcha Pčelára a Rock n Rolla. Víťazi prvých troch priečok si vo všetkých kategóriách okrem diplomov odniesli aj rôzne vecné ceny. Každý rok je však najhodnotnej-

šou výhrou ponuka stáže od reklamnej agentúry, ktorú dostávajú autori tých najlepších prác. Stáž od reklamnej agentúry Istropolitana Ogilvy za prvenstvo v kategórii Reklamný text a slogan získal Lukáš Lukonič a agentúra Elite Solutions ponúkla možnosť stáže víťazovi v kategórii Reklamný dizajn, ktorým bol René Kubovič. Obaja sú študentmi odboru Marketingová komunikácia a reklama na Katedre masmediálnej komunikácie a reklamy FF UKF. Cenu absolútneho víťaza súťaže Cirkulátor 2015 získal Pavol Horváth, ktorý si odniesol poznávací zájazd pre dve osoby po južných Čechách od cestovnej kancelárie SK Trip.

Po slávnostnom vyhlásení výsledkov súťaže sa všetky práce presunuli z Galérie Univerzum do Starého divadla Karola Spišáka v Nitre. Ďalším výstavným priestorom v poradí bola galéria Trafačka, kde si návštevníci mohli pozrieť tie najlepšie výtvy z 11. ročníka projektu Cirkulátor od 13. apríla 2016.

Mgr. et Mgr. Ivana Viteková,
Katedra masmediálnej komunikácie
a reklamy FF
foto: Róbert Toman

Svetový deň poézie

Pri príležitosti „Svetového dňa poézie“ („Giornata internazionale della poesia“) Taliansky kultúrny inštitút v Bratislave v spolupráci s Katedrou romanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre pripravil literárne kultúrne podujatie s účasťou slovenských poetov Mily Haugovej, Evy Luky, Andreja Šeligu, Petra Bilého a Mariána Grupača, ktorých básne preložil do taliančiny Pavol Koprda v spolupráci s kolektívom autorov.

Podujatie s autorským čítaním básnikov a príhovormi pedagógov Katedry romanistiky sa uskutočnilo dňa 21. marca 2016 na začiatkový podnet jednej z najproduktívnejších a najinšpiratívnejších slovenských poetiek Ing. Mily Haugovej a prof. PhDr. Pavla Koprdu. DrSc. Podľa Ivany Hostovej je Mila Haugová popritom najprekladanejšou slovenskou poetkou do angličtiny i najprekladanejšou poetkou píšucou po slovensky vôbec. Značnú časť jej diela tvoria aj preklady a prebásnenia, z ktorých najvýznamnejšie sú preklady poézie autorov druhej polovice dvadsiateho storočia (S. Plath, I. Bachmann, E. Lasker-Schüler, P. Celan a i.). Hostom z Talianska bola Mgr. Milica Marinković, ktorá predniesla referát k antológii „Continente poesia. Antologia poetica europea“ (antológia európskej poézie „Svetadiel zvaný Poézia“).

Po slávnostnom oficiálnom uvítaní hostí nasledovala prezentácia výberu z literárnych prác „Continente poesia. Antologia poetica europea“ (2015), ktorej autormi sú Dott. Lino Angiuli, Dott.ssa Maria Rosaria Cesareo, Dott.ssa Diana Battaggia a Mgr. Milica Marinković. Marinković, v súčasnej dobe doktorandka francúzskeho jazyka, literatúry a frankofónnej kultúry na Univerzite Alda Mora v Bari a v Centre Anne - Hébert na Université de Sherbrooke v Kanade, zaoberajúca sa románskymi jazykmi a literatúrami a ich vzťahom k srbskému jazyku a literatúre, predstavila tri zväzky menovanej antológie

európskeho projektu „La Vita Felice“ pod záštitou Fondazione Roma Arte - Musei: „Tempi d'Europa“, „AAA Europa cercasi“ a „Luoghi d'Europa“. Renomovaný prekladateľ a vedec prof. Pavol Koprda predstavil číslo 1/máj 2015 „Studi Italo – Slovacchi“, ročník 4, vedeckého časopisu, ktorý sa venuje prekladom slovenských autorov do taliančiny. Autorské čítania vybraných básní, uvedené krátkymi životopisnými medailónmi zúčastnených slovenských poetov, sa realizovali v slovenskom jazyku v originálnom znení poetky Mily Haugovej („Telo slova je môj čas“), poeta Mariána Grupača („Nočné martýrium“ a „Vodné variácie“), poeta Andreja Šeligu („Zažihanie“ a „Na konci leta“), poetky Evy Luky („Východní ľudia“), internej doktorandky Katedry romanistiky Mgr. Veroniky Labanovej (v slovenčine predniesla básne poetu Petra Bilého „Nemiestny žart s južným ovocím I.“ a „Nemiestny žart s južným ovocím II.“), a v talianskom jazyku v interpretačnom prevedení Mgr. Miriam Oravcovej, PhD. („Il mio tempo nel corpo della parola“, „L'accendersi della luce“ a „Sul finire dell'estate“), študentky Moniky Križanovej („Martirio notturno“ a „Variazioni acquatiche“), študentky Stanky Chlebovej („Gente d'oriente“) a Dott. Paola Di Vica („Uno scherzo con la frutta meridionale I“ a „Uno scherzo con la frutta meridionale II“).

Konferenciu sa podarilo zrealizovať vďaka priateľskej tímovej spolupráci medzi kolegami francúzštiny, španielčiny a taliančiny katedry romanistiky.

Mgr. Miriam Oravcová, PhD.,
Katedra romanistiky FF
foto: Barbora Hyková

TÝŽDEŇ RÓMSKEJ KULTÚRY

V tomto čase si Ústav romologických štúdií pripomenul aj 25. výročie prijatia prvých študentov na štúdium.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa Rómov, ktorý si každoročne pripomíname 8. apríla, Ústav romologických štúdií Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre zorganizoval opäť po niekoľkých rokoch Týždeň rómskej kultúry s bohatým programom a sprievodnými aktivitami. Rovnako si v tomto čase pracovisko pripomenulo 25. výročie prijatia prvých študentov na štúdium. Nad podujatím prevzal záštitu rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc. Počas týždňa od 4. do 8. apríla 2016 mali študenti, ale aj pedagógovia a návštevníci univerzity možnosť zažiť množstvo obohacujúcich a podnetných podujatí, interaktívnych workshopov a diskusií. Do programu sa zapojili aj Univerzitná jedáleň, ktorá ponúkala typické jedlá rómskej kuchyne a Kinoklub Nitra, ktorý prezentoval filmy, prinášajúce do filmového umenia témy previazané so životom Rómov.

O Extrémizme v slovenskej spoločnosti s reprezentantmi kľúčových organizácií (vládných i mimovládnych) diskutovala stovka študentiek a študentov, ktorí mali možnosť klásť otázky a hľadať spoločne odpovede. Workshopy sa stali miestami, na ktorých prichádzalo k esenciálnym ľudským stretnutiam, ktoré posúvali vnímanie „inakosti, odlišnosti“ za hranice doteraz zažitého. Jednou z lektoriiek bola Mgr. Janette Motlová – Maziniová, vďaka ktorej boli workshopy študentkami a študentmi, ktorí sa pripravujú na prácu v pomáhajúcich profesiách, prijímané veľmi pozitívne. Prostredníctvom osobnej seba výpovede, komunikácie „života“ cez rómsku pieseň, konfrontáciou bohatosti sveta a možnosťami vyjadrovať ju v sociálne znevýhodnenom prostredí zanechala v každej/om účastníčke/účastníkovi kúsok seba, ktorý im už nedovolí nazerať na ľudí tak, ako dovtedy. Táto inšpiratívna Rómkka, mama, lektorka, je zároveň absolventkou Ústavu romologických štúdií a pri príležitosti 25. výročia začiatku vzdelávania na tomto pracovisku UKF povedala: „Asi to bude znieť čudne, ale konečne som sa naučila rómsky nielen rozumieť, ale aj hovoriť. Spoznala som krásu sociálno-psychologických výcvikov, ktoré využívam doteraz počas skoro každého tréningu. Naučila som sa veriť svojej intuícii a hľadať podstatu v myšlienkach. Áno, viem, že je to preto, lebo som TO chcela študovať. A že titul bol ten najmenej podstatný dôvod, pre ktorý som študovať chcela.“

Práve pripomenutím si 25. výročia Ústavu romologických štúdií (do roku 2005 Katedry rómskej kultúry) bol uzatvorený Týždeň rómskej kultúry 2016. Na slávnostnom stretnutí v Aule UKF sa zišli zamestnanci, študenti, absolventi, priatelia a podporovatelia Ústavu romologických štúdií. Rómska hudba a piesne v podaní známych rómskych umelcov, ale aj mladých

rómskych talentov boli sprevádzané mnohými slovami uznania a povzbudenia pre pracovisko, ktoré je výnimočné témami orientovanými na inklúziu, kultúrnu citlivosť a podporu identity rómskej minority na Slovensku. Za 25 rokov prešlo pracovisko viacerými zmenami - premenovalo sa z Katedry rómskej kultúry na Ústav romologických štúdií, presunulo sa z Pedagogickej fakulty na Fakultu sociálnych vied a zdravotníctva, pretože sa v jeho centre záujmu objavili okrem pedagogiky aj pomáhajúce profesie, najskôr sociálna práca a v súčasnosti sociálne služby a poradenstvo. Už pri vzniku bolo hlavným cieľom pracoviska prispievať k rozvoju rómskej komunity na Slovensku - tento cieľ plní dodnes, vzdelávaním budúcich pomáhajúcich profesionálov, ale aj výskumnou činnosťou. „Počas celých dvadsiatichpiatich rokov sa vo všetkých študijných programoch nachádza blok romologických disciplín - dejiny Rómov, rómsky jazyk, kultúra a tradície Rómov,“ skonštatovala Mgr. Jurina Rusnáková, PhD., riaditeľka ÚRŠ. „Nik našich študentov nenúti pracovať s Rómami, no ak budú mať takýto cieľ - pripravíme ich na jeho napĺňanie v praxi, tak dobre ako sa len na vysokej škole dá.“

Absolventi ÚRŠ sa uplatňujú v rôznych sférach spoločenského života - od sociálnych služieb až po ministerstvá a štúdium oceňujú z viacerých dôvodov - jedným z nich je významné prepojenie s praxou a poznanie cieľových skupín. Jednou z nich je aj Zuzana, sociálna pracovníčka Detského advokačného centra, ktoré pomáha obetiam sexuálneho zneužívania: „To najdôležitejšie, čo mi štúdium na ÚRŠ dalo, boli neoceniteľné praktické skúsenosti získavané počas celého štúdia v rôznych lokalitách Slovenskej a Českej republiky. Ústav vstúpuje študentom aj „paletu“ sociálnych zručností. Tie spolu s teoretickými vedomosťami a praktickými skúsenosťami vytvárajú predpoklad pre odbornú, citlivú a bezpredsudkovú prácu s klientmi, ktorá sa mi často vracia vo forme pozitívnej spätnej väzby. ÚRŠ prajem do budúcnosti veľa absolventov, pretože ich zamestnávateľia i klienti potrebujú...“

PhDr. Miroslava Čerešníková, PhD.,
prodekan pre vonkajšie vzťahy a rozvoj FSVaZ
foto: Peter Petluš

Camino de Santiago – cesta ako cieľ

V poradí už ôsmy ročník Dní hispánskej kultúry (DHK) zorganizovali nadšenci z Katedry romanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre.

V dňoch 12. až 14. apríla 2016 prostredníctvom príťažlivých odborných prednášok, seminárov i rôznych aktivít predstavili študentom i verejnosti kultúru, dejiny i reálie Španielska či hispanofónnych krajín Latinskej Ameriky. Tohtoročné DHK s leitmotívom „Camino de Santiago – cesta ako cieľ“ sa uskutočnili v spolupráci s bilingválnou slovensko-španielskou sekciou Ramóna y Cajala Gymnázia Párovská 1, Nitrianskou galériou a NISYS-om. Ako po iné roky, aj tento raz nad podujatím záštitu prevzalo veľvyslanectvo Španielskeho kráľovstva na Slovensku, osobne J. E. veľvyslanec Félix Valdés y Galentín Gamazo, ktorý sa zúčastnil slávnostného otvorenia spolu s ďalšími pozvanými hosťami. Tí ocenili samotné podujatie i leitmotív tohto ročníka Camino de Santiago – cesta ako cieľ, rovnako však aj existujúcu spoluprácu medzi Katedrou romanistiky FF UKF a inštitúciami, ktoré zastupovali (Mesto Nitra, Gymnázium Párovská, Katedra spoločenských vied Teologickej fakulty v Košiciach KU v Ružomberku).

Odborná časť podujatia venovaná svätjakubskej ceste sa začala inšpiratívnym príhovorom veľvyslanca Španielska. Zaujímavosťou bolo, že on sám pred rokmi absolvoval jej severnú trasu a táto skúsenosť i spôsob, akým sa o ňu podielil, mu v publiku získali pozoruhodné sympatie. Nasledovala vyžiadaná prednáška Dr. Jána Knapíka - práve ona prepožičala názov celému podujatiu a pričínala sa o osobitú, žiživú a záujemom nabitú atmosféru. Tento vysokoškolský pedagóg, cestovateľ i amatérsky fotograf v nej rozprával o metamorfózach svätjakubského putovania i o jeho rôznych motívoch, ako aj o mimoriadnych zážitkoch pútnikov. Vychádzal pritom z vlastného kvalitatívneho výskumu. O podnetnosti témy i jej sprostredkovania napokon svedčila i živá reakcia v rámci diskusie. Po ukončení prednášky sa prítomní presunuli do priestorov pred Aulou Magnou UKF, kde sa konala vernisáž výstavy fotografií dr. Knapíka, a to (aj) v kontexte prezentácie zborníka Duchovná cesta a jej podoby v literatúre (ed. Magda Kučerková, 2015). Podujatie – realizované

v rámci projektu VEGA 1/0756/14 Premeny stvárňovania duchovnej cesty v západných literatúrach (od stredoveku do súčasnosti) – pokračovalo slávnostnou recepciou. Podvečer sa v priestoroch Univerziténeho tvorivého ateliéru na ŠD Nitra premietal film „Vivir es fácil con los ojos cerrados“ (Je ľahké žiť so zatvorenými očami), ktorý bol v roku 2014 ocenený šiestimi Cenami Goya (Premio Goya). Keďže film odráža život na španielskom území v šiestom desaťročí uplynulého storočia, premietanie sa zakončilo besedou s Carlosom Robertom Moralesom na tému „Šesťdesiate roky v Španielsku: sloboda, ktorá neprichádza“. Streda sa niesla v znamení zaujímavého poňatých prednášok španielskych hostí: Carlosa Roberta Moralesa, ktorý hovoril o jazykoch Španielska a ich vplyve na kastilčinu, a Rosario Colomina Moratal, ktorá študentom priblížila problematiku dejín Španielska v televíznych seriáloch. Španielske sviatky a zvyky predstavili študentky prvého ročníka španielčiny na Filozofickej fakulte Jana Chrenková a Dominika Abrahámová. Popoludňajší program sa presunul do priestorov Nitrianskej galérie, kde sa pod vedením galerijnej pedagogičky Mgr. Eleiny Tarábkovéj a Mgr. Zuzany Kormaňákovéj realizovala tvorivá dielňa prepojená s výstavou Mária Kasteloviča „Miesto a funkcia pečenej paštety v tradičnej rodine“. Program sa potom presunul na hlavnú budovu UKF, kde doc. Mgr. Martin Štúr, PhD. porozprával študentom o vedeckých, umeleckých a filozofických funkciách metafory.

Aktivity posledného dňa DHK sa konali na pôde párovského gymnázia v Nitre a od začiatku sa niesli vo výbornej atmosfére. Hneď ráno študenti 4. ročníka španielskeho jazyka

a literatúry FF realizovali tvorivé dielne zo španielskeho jazyka pre študentov gymnázia, vďaka čomu sa pokúsili hlbšie preniknúť do tajov budúceho povolania. Následne študenti gymnázia predstavili divadelnú hru s názvom „Fikcie“, ktorej autorom je španielsky lektor Fernando Antolín Morales. Študentka FF Viera Ovčariková porozprávala o svojom študijnom pobyte Erasmus v Seville. Program sa plynule preklenul do druhej časti, kde sa už aulou gymnázia niesli vône španielskych jedál pripravených študentmi oboch inštitúcií. Po výdatnej ochutnávke študenti všetkých ročníkov bilingválneho gymnázia prostredníctvom kreatívneho čítania predstavili španielskych a hispanoamerických autorov Isabel Allendeovú, Federica García Lorcu, Gustava Adolfa Béquera a iných. Prijímnym ukončením dňa bol kurz latinskoamerických tančov čača a salsa, do ktorého sa zapojili všetci prítomní. Organizátori ďakujú všetkým za prejavenu podporu.

Mgr. Zuzana Kormaňáková, Katedra romanistiky FF
foto: Radek Bezvoda

NA POTULKÁCH PO VIEDNI

Katedra germanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre pripravila pre svojich študentov zaujímavé kultúrne a vzdelávacie podujatia aj v letnom semestri 2015/2016.

Patrili k nim predovšetkým pútavé prednášky významných rakúskych osobností politického a hospodárskeho života ako napr. prednáška bývalého rakúskeho vicekancelára Dr. Erharda Buseka o Podunajsku a perspektívach jeho rozvoja spojená s návštevou Mag. Helfrieda Carla, veľvyslanca Rakúskej republiky na Slovensku, prednáška Mag. Stephana Gebeshubera o aktuálnych rakúsko-slovenských hospodárskych vzťahoch či prednáška Mag. Florianu Schwanningera o rasovej hygiene a eutanázii v Nemeckej ríši. Študenti mali okrem toho možnosť zúčastniť sa aj interaktívnych seminárov a workshopov s poprednými predstaviteľmi literárneho života na Slovensku, ktorí sú vďaka svojim literárnym, publicistickým a prekladateľským aktivitám úzko spojení nielen s nemeckou klasikou, ale aj súčasnou literatúrou (prekladateľský workshop s Michalom Hvoreckým, beseda s Milanom Richterom o novom preklade Fausta). O týchto podujatiach sme priebežne informovali na internetových stránkach univerzity a fakulty, tak ako tomu bolo aj v prípade už 17. divadelného festivalu pre základné, stredné a jazykové školy, ktorý pod názvom „Adventure – Aventura – Abenteuer – Abenteuer – Dobrodružstvo“ zorganizovali Katedra anglistiky a amerikanistiky, Katedra germanistiky a Katedra romanistiky FF UKF v Nitre.

Jedným z podujatí, ktoré sa vymykalo z bežného rámca, bola poznávací exkurzia, ktorá dňa 21. apríla 2016 zaviedla 35 študentov nemeckého jazyka študijných odborov Učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov, Translatológia a Nemčina v hospodárskej praxi do hlavného mesta Rakúska. Poznávacia exkurziu zorganizovala Katedra germanistiky v spolupráci s Oddelením pre Európu a medzinárodné vzťahy Magistrátu mesta Viedeň. Vďaka Mag. Thomasovi J. Reschovi, ktorý zavítal ako prednášajúci na Katedru germanistiky v zimnom semestri 2015/2016, tak mali študenti možnosť spoznať známe i menej známe zákutia bývalej metropoly habsburskej monarchie.

Hlavné mesto Rakúska priblížil študentom MMag. Dr. Ian Innerhofer, ktorý pôsobí na Katedre germanistiky ako rakúsky lektor už štvrtý rok. V rámci exkurzie si študenti pozreli v univerzitnom areáli na Spitalgasse 2 Patologicko-anatomické múzeum. Múzeum sa nachádza v tzv. Veži bláznov (Narrenturm), ktorá bola vybudovaná v roku 1784 z iniciatívy cisára Jozefa II. a stala sa celosvetovo prvým špecializovaným pavilónom pre umiestnenie duševne chorých. Zaujímavá bola bezpochyby aj prehliadka Viedenskej radnice (Wiener Rathaus), ktorá sa radí k najznámejším kultúrno-historickým a architektonickým pamätihodnostiam Viedne. Nezabudnuteľným zážitkom bola pre študentov aj návšteva Viedenskej univerzity (Universität Wien), ktorú v roku 1365 založil vojvoda Rudolf IV. MMag. Dr. Ian Innerhofer vo svojom výklade poukázal o. i. aj na udalosti, ktoré sa na jednej strane zapísali do histórie univerzity čiernymi písmenami, avšak na druhej strane sa stali mementom pre akademické vzdelávanie bez rasizmu a intolerancie. Ako príklad uviedol zavraždenie nemeckého fyzika a filozofa Moritza Schlicka v roku 1936 na pôde univerzity, o čom dnes svedčí aj pamätná tabuľa umiestnená na tzv. schodisku filozofov (Philosophenstiege). V pôsobivých arkádach nádvorja Viedenskej univerzity si študenti mohli prezrieť nielen busty a tabule s reliéfmi významných vedcov a mysliteľov, ktorí na univerzite pôsobili, ale mali príležitosť stať sa, i keď iba na krátky čas, súčasťou študentského života, ku ktorému patrí počas prestávok aj oddych na ležadlách v príjemnom prostredí univerzitného nádvorja.

Kolorit Viedne dotvára neodmysliteľne aj viedenský kabaret, pre ktorý je charakteristický lokálny dialekt a špecifický humor (tzv. Wiener Schmäh). Jednoduchú exkurziu vo Viedni tak završila návšteva vydareného kabaretného predstavenia dvoch protagonistiek pod názvom „Menschenkür“ v kabarete Niedermaier.

I keď je jeden deň príliš málo na to, aby bolo možné spoznať Viedeň bližšie, veríme, že študenti odchádzali nielen s novými poznatkami a bohatými zážitkami, ale aj s presvedčením vrátiť sa do Viedne ešte raz a objaviť túto dynamickú a multikulturnú metropolu aj na vlastnú päsť.

PaedDr. Oľga Wrede, PhD.,
Katedra germanistiky FF
foto: autorka článku

INTERNATIONAL MEETING WEEK

V dňoch 25. až 29. apríla 2016 sa konal v Belgicku International Meeting Week s témou „Syndróm CAN – syndróm týraného a zneužívaného dieťaťa, v európskom kontexte“, na ktorom Slovensko zastupovali učitelia a študenti z Katedry sociálnej práce a sociálnych vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre.

Okrem nich sa medzinárodného týždňa zúčastnili profesori a študenti zo škôl v Belgicku, Poľsku, Chorvátsku a Holandsku. Tento rok nás hostila University College Leuven Limburg v Leuvene pod vedením Mauritsa Wysmansa, riaditeľa „Child and Youth Studies“. Ako skvelá organizátorka sa predstavila Cathia Coekaerts z Fakulty zdravia a sociálnej práce. Študenti z vybraných

univerzít dostali ešte pred príchodom do Leuvenu tému, ktorú mali rozpracovať v podobe prípadových štúdií – zneužívanie dieťaťa, týranie dieťaťa, detská prostitúcia a obchodovanie s deťmi, šikanovanie. Študenti z UKF (Nikoleta Fellnerová, Petra Supeková, Iveta Mácsayová a Lenka Ficová) prezentovali tému „Detská prostitúcia, obchodovanie s deťmi“ a „Sexuálne zneužívanie

dieťaťa“. Počas pobytu všetci pracovali v medzinárodných tímoch, v ktorých diskutovali o zákonoch, organizáciách a metódach práce, ktoré sú v jednotlivých krajinách a spoločne snivali o najlepšom možnom riešení na danú problematiku.

Okrem medzinárodných skupín bol program obohatený o odborné prednášky vyučujúcich – napr. Dr. sc. Dalibor Doležal z Chorvátska hovoril na tému „Týranie dieťaťa“, prof. Dr. hab. Anna Zamkowska z Poľska predstavila tému „Práva detí“, Raf Sondervorst z Belgicka predniesol študentom tému s názvom „Pyramída prevencie“ a prof. PhDr. Martina Mojtoová, PhD., priblížila ďalšiu aktuálnu tému dnešných mladých ľudí „Dieťa v 21. storočí – požehnanie alebo preklatie?“. Po výstižnej prezentácii účastníkom premietla aj krátky film s názvom „Krkavčie matky“. Doc. Geertje Nijhoving z Hogeschool v Rotterdame z Holandska sumarizovala informácie a reflexie všetkých zúčastnených. Okrem pracovného programu sme navzájom poznávali jednotlivé krajiny, napr. prostredníctvom tzv. „International buffet“, kde každý národný tím priniesol ochutnať jedlo, ktoré je typické pre ich krajinu. Z našich produktov zaujala najmä klobása, syrové korbáčiky a vybrané keksíky či čokolády.

Pre lepšie pochopenie témy sme okrem práce v medzinárodných tímoch navštívili aj organizácie v Leuvene a v Bruseli, ktoré sa zaoberajú touto problematikou. Jednou z nich bola organizácia Child Focus – centrum pre nezvestné a sexuálne zneužívané deti, ktorí majú ročne nahlásených 1000 útekov z domova, 500 medzinárodných prípadov, kedy bolo dieťa vyvezené mimo Belgicka a v súčasnej dobe 15-16 detí, ktoré sa stratili počas migrácie. Vykazujú 95% úspešnosť nájdania detí. Ďalšie dve organizácie, do ktorých sme sa dostali, boli Child & Family a ECPAT. Child & Family je organizácia, ktorá pomáha detekovať ranné príznaky zneužívania dieťaťa. Okrem iného ponúkajú pomoc aj rodičom – rozličné tréningy, ktoré sa zameriavajú na získanie komunikačných zručností s dieťaťom a takisto pomoc prvorodičkám. Organizácia ECPAT bojuje za zastavenie detskej prostitúcie, detskej pornografie a obchodovaniu s deťmi pre sexuálne účely. Ide o celosvetovú problematiku, nakoľko na svete je až 1,8 milióna detí, ktoré sú vystavené detskej prostitúcii a pornografii.

Študenti mali možnosť spoznať Leuven aj zábavnou formou – belgickí študenti si pripravili hru „City games“ – k dispozícii dali mapu a fotky miest (pamiatok, sôch), kam sa museli študenti dostať. Využiť mohli pri tom svoje komunikačné vedomosti a opýtať sa okoloidúcich. Podarilo sa im navštíviť najvýznamnejšie pamiatky z mesta Leuven ako – Kotmádam, Fiere Margariet, Klein Bigijnhof a iné, pričom sa naučili aj niečo o histórii.

Program Medzinárodného týždňa bol intenzívny a plný informácií, ktoré si študenti priviezli so sebou späť. Budúci rok bude Medzinárodný týždeň organizovať University of Zagreb v Chorvátsku a v roku 2018 prípadne táto milá povinnosť Katedry sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ UKF v Nitre. Už teraz sa tešíme na nové výzvy!

prof. PhDr. Martina Mojtoová, PhD.,
vedúca Katedry sociálnej práce
a sociálnych vied FSVaZ,
Bc. Nikoleta Fellnerová, študentka 2.
roč. Mgr. štúdia sociálnej práce
foto: Martina Mojtoová

Festivalové turné

Tvorcovia Študentského divadla VYDI pri UKF v Nitre absolvovali na prelome apríla a mája 2016 rozsiahlejšie festivalové turné po Slovensku i v zahraničí s aktuálne naštudovanou autorskou inscenáciou Politická odysea.

Svoje tvorivé výsledky tak preukázali nielen na domácej pôde, ale úspešne vstúpili i do konfrontácie s viacerými študentskými telesami na rôznych súťažiach, prehliadkach, či tematických festivaloch. Inscenácia Politická odysea, v autorstve a réžii Marcely Králikovej, predstavuje politicky nekorektnú satiru s prvkami kabaretu, ktorá popisuje históriu a taktiež súčasný stav politiky na Slovensku. Tvorcovia v nej podávajú nelichotivý obraz o spoločnosti, no taktiež v danom kontexte ponúkajú i svoj vlastný sarkasticko-ironický pohľad. V rámci „túr“, ako si túto festivalovú šnúru naprieč Slovenskom a Českom nazval samotný súbor, sa študenti zúčastnili až štyroch festivalových zastávok: Akademický Prešov (27. 4. 2016), Krajská postupová prehliadka Nitrianskeho kraja „Na scénu“ v Kozárovciach (29. 4. 2016), Študentský majáles v Prahe (1. 5. 2016) a napokon festival Embargo v centre nezávislej kultúry Záhrada n. o. v Banskej Bystrici (6. 5. 2016). Prvou zastávkou sa pre nitrianskych študentov stala metropola Šariša, presnejšie Divadlo Alexandra Duchnoviča v Prešove. Išlo o jubilejný 50. ročník legendárneho festivalu vysokoškolskej umeleckej tvorivosti Akademický Prešov s dlhoročnou existenciou a tradíciou slobodného ostrova tvorivosti vysokoškolákov na Slovensku. Vznik súťažných prehliadok Akademický Prešov siaha až do roku 1966. Ťažiskovou ideou tohto podujatia je podpora umeleckých aktivít vysokoškolských študentov, ktorých organizátori na čele s prof. PhDr. Karolom Horákom, CSc. pokladajú za súčasť alternatívneho umenia. Túto špecifickú skupinu mladých ľudí vnímajú presnejšie povedané ako tvorcov s osobitným spôsobom reflexie sveta, ba dokonca ako tvorcov nonkonformného formátu. Inscenácia Politická odysea si okrem pozitívnych ohlasov, mimoriadne kladného prijatia študentským publikom ako aj kritickej reflexie na odbornom seminári odniesla i individuálne ocenenie. Tvorcovia na tomto jubilejnom ročníku festivalu získali Cenu za presvedčivý interpretačný prístup v autorskej inscenácii. Po prešovskom úspechu sa súbor VYDI presunul na juh Slovenska, konkrétne do obce Kozárovce, kde sa odohrávala krajská postupová súťaž a prehliadka amatérskych divadla dospelých a divadla mladých s názvom Na scénu. V tvrdej konkurencii prevažne

študentských divadiel a divadiel zo ZUŠ a konzervatórií sa síce tvorcovia svojou tvorbou neumiestnili na víťaznej pozícii, no napriek tomu si z odborného seminára členom poroty odniesli množstvo užitočných rád, postrehov i kritických pripomienok do ďalšej, kontinuálnej tvorby.

Herci spolu s tvorcami pokračovali vo svojej festivalovej púti ďalej. Ich tretou nasledujúcou zastávkou sa stal Študentský majáles. Toto prestížne podujatie sa uskutočňuje každoročne v areáli Karolinum, patriacom pod Univerzitu Karlovu v Prahe. Študentský majáles vznikol z iniciatívy študentov niekoľkých pražských vysokých škôl, ktorí týmto spôsobom vyjadrujú svoju nespokojnosť so súčasnou podobou majálesových osláv. Organizátori sa snažia priblížiť atmosféru študentských majálesov zo šesťdesiatych rokov minulého storočia. Na univerzitnej pôde Karlovej univerzity, ale i na Celetnej ulici či Ovocnom trhu sa prezentovali výhradne

študentské projekty, rôzne spolky, divadlá, kapely, tvorivé skupiny s filozofiou: študenti pre študentov. Aj tohtoročný majáles mal vyhranenú myšlienku, ponúkajúcu diskusiu o aktuálnych spoločenských témach. Okrem šiestich pražských vysokých škôl sa dokonca tento ročník konal aj pod záštitou rektora Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre pána prof. RNDr. Ľubomíra Zelenického, CSc. Tvorcovia zo Študentského divadla VYDI pri UKF v Nitre ponúkli českému publiku v prezentovanej inscenácii Politická odysea kritický obraz slovenskej politiky. Autorská inscenácia nitrianskych študentov zožala najpozitívnejšie ohlasy paradoxne na pražskom podujatí Študentského majálesu. Českí diváci v nej postrehli mnohé paralely so spoločensko-politickým dianím, čím si vyslúžila nadšené prijatie a výrazné pochvaly. Záver tohto divadelného maratónu zavŕšila napokon repríza politického kabaretu v Banskej Bystrici v rámci divadelno-filmového festivalu Embargo, ktorý sa realizoval v priestoroch

nezávislého kultúrneho centra Záhrada. Toto podujatie je akosi oslavou víťazstva nad totalitou, fašizmom a zároveň oslavou slobody a rovnosti. Základnou myšlienkou festivalu je idea zvrhnutia všetkých možných embárg. Autorská inscenácia Politická odysea výrazne konvenovala s dramaturgickými zámermi jeho organizátorov a aj na platforme tohto nezávislého festivalu našla opätovne priaznivú odozvu. Mladí, nádejní tvorcovia zo Študentského divadla VYDI pri UKF v Nitre za desať dní vystúpili v štyroch rôznych mestách na Slovensku i ČR, kde sa stretli s viacerými kladnými reakciami publika i odbornej kritiky. Dôstojným spôsobom reprezentovali svoju materskú univerzitu, Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre, v tvorivej divadelnej činnosti so študentským elánom, talentovanosťou i osobitosťou výrazovosti takéhoto typu divadelnosti.

Mgr. Jozef Puškár, doktorand FF
foto: archív Študentského majálesu v Prahe

NITLIB 2016

Univerzitná knižnica
privítala knihovníkov
na seminári nitrianskych
knižníc.

Dňa 18. mája 2016 sa na pôde Pedagogickej fakulty UKF v Nitre konal odborný seminár nitrianskych knižníc NitLib 2016 s názvom Propagácia a marketing knižníc. Hlavným organizátorom podujatia bola v tomto roku Univerzitná knižnica UKF v Nitre. Prvý seminár sa konal v roku 2005 a od tohto roku sú organizátormi podujatia Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU, Krajská knižnica K. Kmeťka, Knižnica Agroinštitútu, š.p. Nitra, v spolupráci s krajskou pobočkou Spolku slovenských knihovníkov a knižníc. Milá povinnosť zorganizovať tohtoročný seminár pripadla práve na našu Univerzitnú knižnicu. Seminára sa zúčastnilo celkovo 91 knihovníkov, nielen z nitrianskeho kraja.

V dopoludňajšej časti seminára vystúpili s vyžiadanými prednáškami pozvaní hostia. Obsahové zameranie vyžiadanych prednášok bolo rôznorodé, ale prínosné pre všetkých prítomných. Mgr. Andrea Bačíková, doktorandka z Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy FF UKF v Nitre, vystúpila s prednáškou na tému „Miesto marketingu v knižniciach“. Jej vystúpenie bolo veľmi podnetné pre

prítomných, rovnako ako vystúpenie Mgr. Andrey Hrkovej, PhD. z Katedry knižničnej a informačnej vedy FF UK v Bratislave. Zaujímavú odbornú prednášku mal pracovník spoločnosti SVOP z Bratislavy Mgr. Pavol Špáni, ktorý informoval o novom webovom systéme pre správu „sivej“ literatúry. Sívá literatúra je každá literatúra, ktorá nie je dostupná širokej odbornej a laickej verejnosti, ale je významná pre jednotlivé inštitúcie alebo aj jednotlivcov, a preto je potrebné ju evidovať a uchovávať. Veľmi pútavá a živá diskusia so rozprúdila aj po prednáške Mgr. Norberta Végha zo Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči. Poukázal na možnosti propagácie knižníc pomocou virtuálnych prehliadok a mobilných aplikácií umožňujúcich aj 3D prezentácie vybranej knižnice.

V popoludňajšom programe vystúpili so svojimi príspevkami predstavitelia z jednotlivých knižníc, ktoré sú spoluorganizátormi podujatia. Riaditeľka Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre Mgr. Monika Lobodášová venovala vo svojom vystúpení pozornosť významu správnej komunikácie medzi knižnicou a médiami. So svojimi skúsenosťami s propagáciou knižnice vo svete modernej komunikácie sa s prítomnými podelila Mgr. Slavomíra Jakubcová zo Slovenskej poľnohospodárskej knižnice pri SPU v Nitre, ktorá od roku 2014 využíva na propagáciu knižnice Facebook. Z jej skúseností vyplynulo, že ich rozhodnutie využiť na propagáciu knižnice túto formu masovej komunikácie bolo správne. O význame a činnosti Depozitnej knižnice FAO informovala riaditeľka Agroinštitútu Nitra, štátny podnik, Ing. Mária Debrecéniová, CSC. S posledným príspevkom vystúpil Mgr. Eugen Trajtel s UK UKF v Nitre s informáciami o niektorých súčasných aspektoch činnosti knižnice.

Odborný seminár NitLib 2016 poskytol prítomným knihovníkom veľa nových odborných informácií. Jednotlivé vystúpenia prednášajúcich sa stretli s veľmi pozitívnou odozvou a živou diskusiou. V neformálnych diskusiách účastníci seminára vysoko ocenili odbornú a organizačnú úroveň celého podujatia.

doc. PaedDr. Viera Tomková, PhD.,
riaditeľka UK UKF v Nitre
foto: Michal Švec

Postkolonializmus v strednej Európe

Dňa 5. mája 2016 sa v Ústave stredoeurópskych jazykov a kultúr Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre konala prednáška profesora Boguslaw Bakulu z Univerzity Adama Mickiewicza v Poznani, ktorý je hosťujúcim profesorom na ÚSJK FSŠ, s názvom Postkolonializmus v strednej Európe.

Prednáška bola spojená s prezentáciou knihy Dr. Dobroty Pucherovej, D. Phil. a doc. Mgr. Róberta Gáfrika, PhD., s názvom Postcolonial Europe? Essays on Post-Communist Literatures and Cultures (Postkoloniálna Európa? Úvahy o postkomunistických literatúrach a kultúrach).

Úvodné slovo k prednáške mal prof. PhDr. Tibor Žilka, DrSc., riaditeľ ÚSJK a člen Klubu nezávislých spisovateľov, ktorý privítal prednášajúcich hostí, vyučujúcich a študentov. Následne prednášal o postkolonializme. Jeho štúdia, ktorá sa venuje tejto problematike, je uverejnená v poľskej publikácii s názvom Diskurs postkolonialny we współczesnej literaturze i kulturze Europy Środkowo-Wschodniej. Polska, Ukraina, Węgry, Słowacja (Postkoloniálny diskurs v súčasnej literatúre a kultúre strednej a východnej Európy. Poľsko, Ukrajina, Maďarsko, Slovensko), ktorej editorom je Boguslaw Bakula a vyšla v Poznani v roku 2015. Potom nasledovala prednáška profesora Bakulu. Ten hneď v úvode svojej prednášky uviedol, že pojmy postkolonializmus a postmodernizmus sa veľmi často mýlia a táto téma je ťažká na spracovanie. Bakula definuje postkolonializmus ako pojem označujúci historické obdobie, ktoré nasledovalo po získaní nezávislosti bývalých kolónií v 50. a 60. rokoch 20. storočia. Ide o teoretický názor, ktorý sa snaží charakterizovať a popísať spoločenskú, hospodársku a kultúrnu situáciu, ktorá vznikla v kolóniách a metropolách po

páde politickej nezávislosti. K pojmu postkolonializmus sa viaže postkoloniálna teória, postkoloniálne štúdie, postkoloniálny diskurs či postkoloniálna kritika. Postkolonializmus ako teoretický jav spája literatúru, politológiu, filozofiu, etnológiu, film, atď. Vďaka prednáške sme sa dozvedeli, že postkoloniálna teória sa viaže k novej historiografii, postštrukturalizmu či feminizmu. Pre lepšie porozumenie Bakula dodal, že postkolonializmus sa zaoberá tým, čo zostalo v nás z koloniálneho obdobia v čase formálnej nezávislosti v spoločenských vzťahoch, mentalite, zákonoch, literatúre, filozofii, vzdelávaní. Zdôraznil, že základom súčasného postkolonializmu je orientalizmus, ktorého problematikou sa zaoberá napríklad Edward W. Said v publikácii Orientalism s podtitulom Západní koncepcie Orientu. Postkoloniálnymi reflexiami v rámci strednej Európy sa zo slovenských vedeckých pracovníkov zaoberá napríklad Tibor Žilka, Renáta Deáková, Dobrota Pucherová, Róbert Gáfrík. Poslední dvaja menovaní, pracovníci Slovenskej akadémie vied (Ústav svetovej literatúry), predstavili publikáciu Postcolonial Europe? Essays on Post-Communist Literatures and Cultures, ktorej súčasťou sú aj ich vedecké štúdie zaoberajúce sa problematikou postkolonializmu a zároveň sú jej editormi. Pucherová v roku 2009 ukončila doktorandské štúdium na univerzite v Oxforde a prednáša aj na univerzite vo Viedni. Vo svojej štúdii sa, okrem iného, venovala interpretačnej analýze

románov Viliama Klimáčka – Horúce leto 68 a Pavla Rankova – Stalo sa prvého septembra, v ktorých reprezentuje traumatickú koloniálnu udalosť z roku 1968. V štúdii sa tiež zaoberá románom Lajosa Grendela U nás doma, v New Honte, kde poukazuje na hybridnú identitu mesta. Gáfrík sa vo svojej prednáške venoval prevažne orientalizmu.

Na záver si dovoľm citovať Pucherovú a Gáfrika: „Postkolonializmus sa sformoval v 80. rokoch 20. storočia ako interdisciplinárna oblasť výskumu hierarchie moci a poznania vo svete poznačenom európskym kolonializmom.“ Takto zdefinovali postkolonializmus vo vedeckom časopise World Literature Studies, ktorého tretie číslo vydané v roku 2012 nieslo názov Postkolonializmus a literatúra strednej a východnej Európy.

Táto prednáška bola určite zaujímavá a prínosná pre všetkých prítomných, pretože o postkolonializme sa dozvedeli veľa podnetných informácií. O tom, že prítomných prednáška zaujala, svedčí aj bohatá diskusia po vystúpení všetkých prednášajúcich.

Mgr. Hana Guzmická,
doktorandka FSŠ
foto: András Kelemen

Deň učiteľov

Rektor univerzity ocenil vysokoškolských učiteľov.

Dvadsaťosemeho marca sme si pripomenuli narodenie Jána Amosa Komenského, významného učiteľa národov, ktorého myšlienky ostávajú pre nás stálym zdrojom inšpirácie. Oslava jeho odkazu je spojená s každoročným podčiarknutím náročnej a zodpovednej práce učiteľov na všetkých stupňoch vzdelávania. Vedenie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a vedenie fakúlt našej Alma mater považujú za dôležité popri narastajúcich nárokoch na vedecko-výskumný rozmer práce vysokoškolských učiteľov oceniť aj tú významnú súčasť ich práce, ktorá sa centruje do pojmu vysokoškolské vzdelávanie.

V utorok 22. marca 2016 rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., pri príležitosti Dňa učiteľov odovzdal v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre ďakovné listy a ocenenia vysokoškolským učiteľom, ktorých nominovali dekaní fakúlt. Ocenenia boli udelené za mnoho rôznorodých významných činností spojených s prácou vysokoškolských učiteľov nasledovne:

- **doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD.**, z Katedry matematiky Fakulty prírodných vied, ocenená za koordinovanie medzinárodných mobilitných a edukačných projektov;
- **Mgr. Martin Drlík, PhD.**, z Katedry informatiky Fakulty prírodných vied, ocenený za koordinovanie projektu IRNet;
- **prof. PhDr. Ján Gabura, CSc.**, z Katedry sociálnej práce a sociálnych vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva, ocenený za celoživotný prínos v oblasti vzdelávania v odbore sociálna práca a za pozitívne hodnotenie študentmi s dôrazom na prepojenie teórie s praxou;
- **PhDr. Ján Gallik, PhD.**, z Ústavu stredoeurópskych jazykov a kultúr Fakulty stredoeurópskych štúdií, ocenený za vysokú mieru osobnej zaangażovanosti vo vzdelávacom procese, za organizáciu odbornej praxe a edukačných podujatí a za prezentáciu univerzity doma i v zahraničí;

- **Mgr. Mónika Józsa, ArtD.**, z Ústavu pre vzdelávanie pedagógov Fakulty stredoeurópskych štúdií, ocenená za rozvoj vedomostí a interpretačných schopností študentov v oblasti hudobného umenia a za prácu s Maďarským speváckym zborom pri UKF v Nitre, ktorý získal viacero ocenení na domácich i zahraničných súťažiach;
- **doc. PhDr. Emil Komárik, CSc.**, z Katedry pedagogickej a školskej psychológie Pedagogickej fakulty, ocenený za celoživotný prínos v oblasti vysokoškolského vzdelávania vo všetkých stupňoch štúdia, najmä pri príprave učiteľov, psychológov a vychovávateľov a za tvorbu učebníc a monografií pre potreby vzdelávania na vysokých školách doma i v zahraničí;
- **prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.**, z Katedry techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty, ocenený za mimoriadny prínos v oblasti technického vzdelávania na všetkých stupňoch edukácie na celoštátnej úrovni a za významný transfer výsledkov výskumnej činnosti do vzdelávania;
- **doc. PaedDr. Igor Lomnický, PhD.**, z Katedry všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofickej fakulty, ocenený za kvalitnú dlhodobú činnosť vysokoškolského učiteľa a prácu metodika učiteľskej praxe pre odbor etická výchova;
- **Tatiana Mandová, CSc.**, z Katedry filozofie Filozofickej fakulty, ocenená za vysoko profesionálny a osobne angažovaný prístup vysokoškolského učiteľa k študentom;
- **Mgr. Emília Perez, PhD.**, z Katedry translatológie Filozofickej fakulty, ocenená za vysoko profesionálny prístup k školským i mimoškolským aktivitám študentov univerzity, za propagáciu fakulty a organizovanie súťaží v prekladateľskej činnosti;

- **Mgr. Gabriela Petres, PhD.**, z Ústavu maďarskej jazykovedy a literárnej vedy Fakulty stredoeurópskych štúdií, ocenená za realizovanie edukačných aktivít určených pre študentov stredných a vysokých škôl, za tvorivý prístup k výchove mladej generácie a za zodpovedné vykonávanie profesie vysokoškolského učiteľa tak v oblasti vzdelávania ako aj v oblasti výskumu literatúry pre deti a mládež;
- **prof. PhDr. Peter Seidler, CSc.**, z Katedry pedagogiky Pedagogickej fakulty, ocenený za dlhoročný aktívny podiel na rozvoji a skvalitňovaní študijného odboru Pedagogika vo všetkých stupňoch vysokoškolského štúdia a za významný podiel na vytváraní podmienok pre štúdium študentov so špecifickými potrebami na Univerzite Konštantína Filozofa;
- **prof. PhDr. Eva Sollárová, CSc.**, z Katedry psychologických vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva, ocenená za rozvoj fakulty v slovenskom vysokoškolskom priestore a za vysoko profesionálny prístup v edukačnom procese na všetkých troch stupňoch vysokoškolského vzdelávania v odbore psychológia;
- **PaedDr. Ľubomíra Valovičová, PhD.**, z Katedry fyziky Fakulty prírodných vied, ocenená za organizovanie popularizačného podujatia Vedecký jarmok a za propagáciu štúdia na fakulte;
- **doc. PhDr. Gabriela Vörösová, PhD.**, z Katedry ošetrovateľstva Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva, ocenená za rozvoj vzdelávania sestier na fakulte a za vysoko pozitívne hodnotený odborný a pedagogický prístup v procese vzdelávania študentmi fakulty.

Slávnostného aktu sa zúčastnili okrem vedenia univerzity aj zástupcovia vedenia fakúlt a vysokoškolskí učitelia všetkých piatich fakúlt UKF. Rektor UKF v Nitre vo svojom príhovore vyjadril úctu všetkým učiteľom a poďakoval sa za ich náročnú a zodpovednú prácu, ktorou dennodenne prispievajú k všestrannosti rozvoja univerzity a ku kreujúcemu sa profilu študentov našej Alma mater. „Úprimne vám želim, aby ste svojím osobným príkladom naďalej zvýrazňovali ľudské hodnoty na ceste za vzdelaním. Prajem vám veľa tvorivých síl v ďalšej náročnej, ale krásnej práci“, povedal v závere príhovoru.

Významnosť tejto chvíle podčiarklo divadelné predstavenie s názvom „Dámska šatňa“, prostredníctvom ktorého vedenie univerzity vyjadrilo vďaku práci vysokoškolským učiteľom. Skvelá komédia, ktorá odhaľuje tajomné zákulisie dámskej šatne divadla v menšom meste (ako je napríklad Nitra) a vynikajúce herecké výkony štyroch nitrianskych herečiek, vniesli do tváří prítomných vysokoškolských učiteľov UKF úsmev, ktorý sprevádzala pohoda a príjemná atmosféra. Predstavenie odhalilo tajomný priestor druhého domova herečiek - divadelnej šatne, ktorý je ukrytý pred zvedavými očami divákov, obdobne ako je naša Alma mater druhým domovom vysokoškolských učiteľov, v ktorom je náročná príprava, tvorba odborných i vedeckých podkladov k výučbe ukrytá pred očami a ušami ich študentov.

„Jediným učiteľom hodným toho mena je ten, ktorý vzbudzuje ducha slobodného premýšľania a rozvíja cit osobnej zodpovednosti“, vyjadril Ján Amos Komenský. Prajem nám všetkým, ktorí vykonávame edukačnú činnosť, aby sme boli nositeľmi rozvoja tvorivosti, slobody premýšľania, osobnej a profesijnej zodpovednosti u študentov, ktorým seba ako facilitátora ich osobnostného a odborného rastu ponúkame.

doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD.,
prorektorka pre celoživotné vzdelávanie UKF
foto: LB

Prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc.

Celé pedagogické cítenie i život jubilantky je prejavom vzácnej osobnosti, ktorá dokáže vždy ochotne počúvať, podporiť a poradiť iným.

Dňa 22. marca 2016 bola ministrom školstva vedy, výskumu a športu SR pri príležitosti Dňa učiteľov udelená Veľká medaila sv. Gorazda prof. PhDr. Gabriele Petrovej, CSc., vedúcej Katedry pedagogiky Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, a to za rozvoj a skvalitnenie vysokého školstva na Slovensku. Toto vysoké štátne ocenenie bolo pani profesorke Petrovej udelené len „pár dní“ pred jej životným jubileom. Iba málokto z nás, ktorí prof. Petrovú osobne poznáme uveríme, že v apríli oslávila svoje 60-te narodeniny. Jej pracovné nasadenie, aktivita, sviežosť a ochota pomôcť sú obdivuhodné. Osobnosť prof. Petrovej je bezprostredne spätá s činnosťou Katedry pedagogiky i Pedagogickej fakulty. Celé pedagogické cítenie i život jubilantky je prejavom vzácnej osobnosti, ktorá dokáže vždy ochotne počúvať, podporiť a poradiť iným.

Narodila sa 10. apríla 1956 vo Vrútkach. Po maturite na Strednej pedagogickej škole v Turčianskych Tepliciach študovala na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde v roku 1979 dosiahla vysokoškolskú kvalifikáciu v odbore pedagogika. Na Pedagogickú fakultu v Nitre nastúpila ako asistentka Katedry pedagogiky 1. októbra 1979. Vedeckú hodnosť kandidáta pedagogických vied získala v odbore pedagogika v roku 1988. Poznatky z bohatej educatívnej praxe zúročila habilitáciou a obhajobou habilitačnej práce „Príprava učiteľov na diferencovanú pedagogickú činnosť“ na UKF v Nitre v roku 2001. V roku 2006 jej bol udelený titul profesor pre odbor pedagogika. V krátkom náčrte nie je možné dostatočne opísať ani oceniť

mnohostrannú prácu, ktorú prof. Petrová vykonala a denne vykonáva pri zvyšovaní kvality učiteľskej prípravy a vedeckého poznania na poli andragogiky a pedagogiky. Vo svojej profesii prešla všetkými stupňami práce vysokoškolského pedagóga. Od asistenta, odborného asistenta, docenta až po profesora. V rokoch 2002-2010 pôsobila vo funkcii dekana Pedagogickej fakulty UKF v Nitre. Počas jej vedenia sa Pedagogická fakulta rozvíjala v mnohých smeroch. Od roku 2014 až do súčasnosti pôsobí ako vedúca Katedry pedagogiky PF UKF v Nitre.

Prof. Petrová v rámci svojho akademického a vedeckého pôsobenia zastávala a zastáva mnohé akademické funkcie. Od roku 2010 doteraz je členkou Akreditačnej komisie SR - poradného orgánu vlády SR, je predsedníčkou pracovnej skupiny za pedagogické vedy AK, pôsobí ako členka pracovných skupín pre humanitné vedy, vedy o športe, spoločenské a behaviorálne vedy. Je predsedníčkou Akreditačnej rady MŠVVaŠ SR pre kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, pôsobí v 15 vedeckých radách na Slovensku i v Čechách, v redakčných radách časopisov a odborových komisií. Pani profesorka je garantkou študijných programov v odbore andragogika, venuje sa problematike androdidaktiky, profesijnej andragogike, ale tiež didaktike, diferenciálnej didaktike a pedagogickej starostlivosti o nadaných jednotlivcov. Uvedené odvetvia sú dominantné aj v jej bohatej publikačnej odbornej a vedecko-výskumnej činnosti. Kvalita a osobná zainteresovanosť jej vedeckej školy vyústila do úspešnej prípravy absolventov doktorandského

štúdiá. Ako pedagóg a didaktik pedagogiky, vychovala a poslala do škôl mnoho učiteľov, ktorí dodnes pracujú v základných, stredných, či vysokých školách a odkaz Veľkého učiteľa odovzdávajú ďalej. Bohaté výsledky vedecko – výskumnej, pedagogickej a organizačnej činnosti prof. Petrovej boli, a sú doteraz oceňované ministrami školstva, rektormi a dekanmi našej univerzity. Za zásluhy pri naplňaní pedagogického poslania jej boli udelené rôzne významné počty, ceny, medaily, čestné uznania a vyznamenania. Medzi mnohé krásne počty odteraz patrí aj najvyššie ocenenie MŠVVaŠ SR – Veľká medaila svätého Gorazda, ktorú ako ocenenie svojho celoživotného diela prof. Petrová získala práve v roku svojho okrúhleho výročia.

Prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc., patrí k najvýznamnejším osobnostiam našej univerzity, fakulty, katedry. Do ďalšej etapy života jej kolektív kolegov a doktorandov KPg želá pevné zdravie, spokojnosť v práci i osobnom živote, šikovných študentov, dobrých spolupracovníkov, vnímavých ľudí v okolí a mnoho síl do ďalšej tvorivej činnosti. Na záver staré japonské príslovie: „Jeden deň s Veľkým učiteľom je lepší, než tisíc dní usilovného štúdia.“

Mgr. Nina Kozárová, doktorandka PF
foto: archív GP

UNIVERZITA OPÄŤ ÚSPEŠNÁ V REBRÍČKU URAP

Podľa aktuálneho hodnotenia rebríčka URAP 2015-2016 (University Ranking by Academic Performance) je Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre stále jednou zo šiestich najlepších slovenských vysokých škôl. Hodnotená bola v kategórii B a celkovo sa umiestnila na 1853. mieste. Toto hodnotenie vychádza z výsledkov, ktoré univerzity dosiahli v rokoch 2014-2015, pričom sa primárne zameriava na výkon vysokých škôl v oblasti výskumu. Celkový výkon sa hodnotí

na základe šiestich ukazovateľov výkonu, pričom publikácie tvoria základ metodiky hodnotenia. Medzi hlavné ukazovatele patria kvalita a množstvo publikácií, kvalita a množstvo citácií, medzinárodný výskum a spolupráca v rámci medzinárodného výskumu. Rebríček URAP zostavuje Inštitút informatiky na Middle East Technical University, ktorý hodnotí 2500 vysokých škôl sveta s najvyšším počtom publikácií, z ktorých zostavuje poradie najlepších 2000. -red-

Naša študentka ocenená za najtvorivejší žurnalistický počín

Cenu generálneho riaditeľa Tlačovej agentúry Slovenskej republiky za najtvorivejší žurnalistický počín získala šéfredaktorka časopisu Občas Nečas z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre Kristína Biela. Cenu v hodnote 400 EUR a stáž v TASR dostala za to, že sa jej podarilo vybudovať funkčné a mienkotvorné médium, ktoré oslovuje širokú verejnosť, spracováva lokálne námety, nebojí sa citlivých tém. Víťazka práve končí vysokoškolské štúdium na Katedre žurnalistiky FF UKF v Nitre. A prečo práve žurnalistika v Nitre? „Pre štúdium na Katedre žurnalistiky FF UKF v Nitre som sa, priznávam, rozhodla na základe pocitu, keďže ma prijali aj na žurnalistiku v Bratislave. Dnes viem, že to bolo jedno z najlepších rozhodnutí, aké

som vo svojom živote spravila. Strávila som tu zatiaľ necelých päť úžasných rokov, za ktoré budem navždy vďačná, pretože ma veľmi posunuli vpred, a to tak po odbornej, ako aj po osobnostnej stránke,“ hovorí Kristína. To, že má novinárčinu „v krvi“, dokazuje aj to, že na sebe tvrdo pracuje už od detstva. Bola členkou detskej rozhlasovej družiny Rádia Regina v bansko-bystrickom štúdiu, dostala sa aj do živého vysielania sobotnej relácie pre deti Halabalakde, kde je až dodnes. Skúsila si prácu v oblasti regionálnej žurnalistiky, nazrela do tvorby televízneho spravodajstva, vyskúšala si pozíciu textára a naplno sa odovzdala šéfredaktorskej stoličke v študentskom periodiku UKF Občas nečas. „Vložili sme do našej práce kopec nadšenia,

energie, voľného času a neraz i nervov. Ale keď človek končí a vidí, že za sebou necháva funkčné minimédium so stálou a vcelku širokou čitateľskou základňou, má z toho celého taký ten dobrý pocit zadostúčenenia. Ten pocit, že to všetko stálo zato,“ dodala Kristína.

Zdroj: TASR
foto: TASR/Branislav Račko

NOVINÁRSKA CENA PRE ABSOLVENTOV NITRIANSKEJ ŽURNALISTIKY

Absolventi Katedry žurnalistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre Tomáš Holúbek a Ján Kováč si v pondelok 16. mája 2016 prevzali Novinárske ceny za rok 2015. Tomáš Holúbek, ktorý už niekoľko rokov pracuje v regionálnom periodiku MY Nitrianske noviny, dostal cenu v kategórii Najlepší regionálne publikovaný alebo odvysielaný príspevok. Venoval sa témam: Občania nie sú pre mesto

dôležití. S problémami vystupujú pred polnocou, Vysoký dom má výhľad, no zakrýva susedov, Ochrunutý pacient ležal pol hodinu v sanitke. Do nemocnice ho odmietli vynieť či Príbuzných poslancov platí mesto. Prácu niektorí dostali až po voľbách. Ján Kováč z týždenníka Trend získal ocenenie spolu so svojim kolegom Michalom Lehutom v kategórii Najlepší analytický príspevok v písanej žurna-

listike za článok Zaľúbený do drahej diaľnice. Obom oceneným blahoželáme a prajeme ešte veľa kvalitných článkov.

Zdroj: TASR
foto: Marianna Petrová

Mini-Erasmus opäť oslovil stredoškolákov

Projekt Mini-Erasmus je aktivitou občianskeho združenia Future Generation Europe, organizácie, ktorá sa zameriava na podporu vzdelávania mladých ľudí vo veku od 16 do 25 rokov. Projekt je určený pre slovenských stredoškolákov, ktorí majú záujem zažiť v priebehu jedného týždňa na vlastnej koži skutočný vysokoškolský život na vysokej škole alebo univerzite v SR, a to ešte počas svojho štúdia na strednej škole.

Na základe úspešnej realizácie projektu v zimnom semestri 2015/2016 sa Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre so svojou sekciou ESN UKF rozhodla zapojiť sa do projektu Mini-Erasmus v akademickom roku 2015/2016 znova. Tentoraz ho realizovala v období od 3. do 7. apríla 2016 a v rámci neho prijala spolu 25 študentov stredných škôl z Bytče, Námestova, Žiliny, Myjavy, Piešťan, Partizánskeho, Topoľčian, Nitry, Zlatých Moraviec, Lučenca, Banskej Bystrice, Trebišova a Sučian.

V prvý deň aktivít študentov v Aule UKF srdečne uvítala prof. PhDr. Gabriela Miššiková, CSc., prorektorka pre medzinárodné vzťahy UKF. Cieľom tohto úvodného stretnutia bolo zoznámenie sa so študentmi, ich predstavami a otázkami, zozbieranie písomných súhlasov s účasťou na projekte, v krátkosti ich oboznámiť s našou univerzitou, predstavením základných pravidiel a časového harmonogramu projektu. Za týmto účelom sme študentom odovzdali presné rozvrhy na tri dni výučby, propagačné materiály o univerzite a informácie o kultúrnom programe pripravenom sekciou ESN UKF, ktorý nasledoval každý deň po skončení výučby ako povinná súčasť realizácie projektu. Stredoškoláci dostali prideleného jedného tútora z radu našich študentov na každú z fakúlt, ktorý ich mal sprevádzať počas pobytu, odprevádzať na ubytovanie, prednášky a na mimoškolský program. Študenti sa počas projektu zúčastnili reálnych prednášok a seminárov v rámci predmetov, ktoré fakulty v čase realizácie projektu vyučovali, a to z odboru ekológia, pedagogika, masmediálne štúdiá a žurnalistika, literatúra, psychológia, geografia, filozofia, manažment, gerontológia, biológia, umenie, politológia, antropológia, sociálna práca, informatika, technika, etnológia, história, botanika, fyzika a cudzie jazyky. Študenti mali možnosť zúčastniť sa aj ŠVOUČ, ktorú FF organizovala pre svojich študentov bakalárskeho a magisterského štúdia 6. apríla 2016. Do projektu sa celkovo zapojilo 55 pedagógov, ktorí uvítali stredoškolákov na svojej prednáške alebo

seminári. K vysokoškolskému životu študenta patrí aj život na internáte, ktorý si počas trvania projektu mohli vyskúšať aj naši stredoškoláci. Preto sme pre nich zabezpečili ubytovanie na ŠD Nitra. Niekoľkí študenti si ubytovanie v Nitre zriadili vlastným spôsobom u známych a pod.

Keďže si vážime záujem študentov stredných škôl o našu univerzitu, snažíme sa zlepšovať podmienky ich pobytu na UKF. Preto sme sa spýtali na ich názor ohľadom spokojnosti. V anonymných dotazníkoch spokojnosti stredoškoláci vyjadrili svoju úroveň spokojnosti a postrehy zo zapojenia sa do projektu Mini-Erasmus a štúdia na UKF. Z nich sme sa dozvedeli, že za najzaujímavejšie považovali prednášky alebo semináre z oblasti farmakológie, psychológie, chémie, fyziky, žurnalistiky, diplomacie, pedagogiky, technickej výchovy, umenia, manažmentu a kultúry. Niektorí z nich by ocenili ešte viac prednášok alebo seminárov z odboru, ktorému by sa oni sami radi neskôr venovali, a to v rámci prírodných vied a zdravotníctva. Viacerí zo študentov by sa opakovane zapojili do projektu Mini-Erasmus, no pre porovnanie štúdia

by možno vyskúšali inú fakultu UKF alebo inú vysokú školu na Slovensku, ktorá sa do tohto projektu zapája. Projekt Mini-Erasmus sa študentom páčil a podľa ich vyjadrenia v dotazníkoch, či by si v budúcnosti vybrali UKF v Nitre za miesto svojho vysokoškolského štúdia, odpovedala takmer polovica z prijatých stredoškolákov kladne.

Zmyslom projektu Mini-Erasmus bolo umožniť študentom stredných škôl zorientovať sa na trhu vysokých škôl a vybrať si tú správnu. Sme radi, že sme študentom stredných škôl mohli opäť priblížiť náš výučbový proces a každodenný študentský život na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a dúfame, že sme ich touto cestou motivovali pre možné budúce štúdium na našej univerzite.

Ing. Katarína Butorová, PhD.,
Oddelenie pre medzinárodné vzťahy
foto: LB

Jesenin a Rusko

Dňa 24. februára 2016 sa na pôde Katedry rusistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre uskutočnila mimoriadne zaujímavá prednáška, určená nielen pre záujemcov o literárne diela. Realizáciu vedeckých vystúpení tohto typu umožňuje plodná medzinárodná spolupráca medzi Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre a Veľvyslanectvom Ruskej federácie. Nakoľko je čítanie kníh vždy aktuálnou témou nielen pre vedecké bádanie, ale aj pre bežný život, udalosti sa zúčastnil vysoký počet zainteresovaných poslucháčov z radov študentov, ako aj pedagógov, či kolegov z jazykových i iných katedier. Časový priestor vymedzený na diskusiu medzi prednášajúcimi a publikom umocnil informačnú a kultúrnu hodnotu prednášok.

Prednášajúci Vladimir Georgijevič Bojarinov je ruský dramatický básnik, redaktor a literárny funkcionár, zaslužilý kultúrny pracovník Ruskej federácie, predseda moskovskej odbočky Zväzu spisovateľov Ruska, viceprezident Medzinárodného združenia Spisovateľských zväzov a laureát niekoľkých literárnych cien. Ďalším hosťom z Ruska na pôde Univerzity Konštantína Filozofa bol básnik Vladimir Ivanovič Masalov, ktorý pracuje ako poradca vedúceho Federálnej agentúry Rossotrudničestvo, ako predseda literárnej spoločnosti Ministerstva zahraničných vecí Ruska, tajomník Zväzu spisovateľov Ruska, ako viceprezident Ligy spisovateľov Eurázie, básnik a nositeľ ceny Zväzu spisovateľov Ruska.

Základným stavebným kameňom vystúpenia bola analýza života a diela významného ruského básnika Sergeja Jesenina, pričom ich prednáška bola doplnená vizuálnym materiálom. Prednášajúci na konkrétnych príkladoch vysvetlili jednotlivé vývinové obdobia básnikovho života, pričom sa zamerali na osobnosť spisovateľa ako umelca, čo bolo prvotným podnetom k písaniu básní, čo ovplyvnilo jeho tvorbu a na jeho postupne sa meniacu rolu v procese literárneho vývoja svojej doby. Nakoľko samotní hostia sú básnici, prednášku oživil aj ukážkovými prednesmi vybraných básní z jednotlivých období života Sergeja Jesenina pri príležitosti jeho 120. výročia narodenia. Obaja naši hostia nám predniesli aj niečo z ich vlastnej tvorby.

Záver bol obohatený diskusným vstupom, počas ktorého odpovedali na otázky študentov obaja prednášajúci. Svojimi pohľadmi a prístupom pomohli danú problematiku rozšíriť a objasniť, pričom vytvorili priestor pre kreatívnu výmenu názorov, postrehov. Pevne veríme, že podobné podujatia sa budú realizovať aj v budúcnosti a prispieť k vzájomným srdečným rusko-slovenským kultúrnym vzťahom.

Mgr. Miriama Juricová, doktorandka Katedry rusistiky FF
Autor foto: Zuzana Kozárová

OCENENIA PRE ŠTUDENTOV KATEDRY HUDBY

Dvadsaťčlenná výprava študentiek a študentov z Katedry hudby Pedagogickej fakulty, resp. Katedry informatiky Fakulty prírodných vied reprezentovala Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre na tradičnej celoslovenskej súťaži s medzinárodnou účasťou „Študentská umelecká činnosť“, ktorá je určená študentom vysokých škôl pedagogického zamerania.

Jej XIII. ročník sa konal v dňoch 12. až 13. apríla 2016 na Katolíckej univerzite v Ružomberku a okrem slovenských účastníkov boli zastúpení aj študenti z Čiech, Poľska, Maďarska či Rumunska. Súťažiacich v jednotlivých kategóriách hodnotili poroty zložené z renomovaných domácich i zahraničných pedagógov a umelcov. Skvelý úspech dosiahol Matúš Maraček, ktorý hneď pri svojej prvej účasti na tejto súťaži obsadil 2. miesto v I. kategórii v odbore hra na organe, pričom 1. miesto nebolo udelené. Vynikajúce 1. miesto v I. kategórii v odbore komorný spev získal vokálny ansámbl v zložení Simona Kačmárová, Denisa Bartušeková, Júlia Vlčková, Barbora Almášiová, Veronika Kufelová a Dana Takáčová. Doslova boj Dávida s Goliášom zviedol v II. kategórii v odbore komorný spev vokálny ansámbl Ad libitum v zložení Milena Majerová, Ivanna Bagová, Lenka Gálisová, Michaela Šibíková, Jaroslav Reichel, Marcel Chropúvka, Marek Bednárík a Erik Michálek. Táto kategória bola určená študentom, ktorí absolvovali konzervatoriálne štúdium operného spevu. Napriek len jednej „pravej“ opernej speváčke a neopernému repertoáru sa tento ansámbl presadil aj v nesmierne ťažkej konkurencii a obsadil výborné 3. miesto, ktoré má vzhľadom na okolnosti príchut' prvého. Nestratili sa ani naši súťažiaci v odbore sólový spev. Ružena Baloghová získala v II. kategórii Cenu rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku za interpretáciu skladby Píros rózsát szedtem én od Bélu Bartóka a Marek Bednárík v I. kategórii Mimoriadnu cenu za interpretáciu skladby Fidelity z cyklu English Cansonnets od Josepha Haydna. Je potrebné vyzdvihnúť aj výkony Dominiky Szabóovej, Annamárie Verešovej a Moniky Leššovej, ktoré síce nepatрили medzi

ocenených, avšak ich interpretácie sa stretli s mimoriadne pozitívnou odozvou u poroty i publika. Významné ocenenie získala aj doc. Dr. univ. Agáta Csehiová, PhD., ktorej bol udeľený Diplom za vynikajúcu klavírnú spoluprácu.

Všetkým oceneným i ostatným účastníkom súťaže a ich pedagógom srdečne blahozeláme, ďakujeme za vynikajúcu reprezentáciu našej univerzity a želáme mnoho energie, inšpirácie a tvorivých síl do ďalšej umeleckej činnosti.

Mgr. art. Marek Štrbák, PhD., Katedra hudby PF
foto: archív autora

INTERAKTÍVNY DIALÓG

Európska komisia a jej riaditeľstvá dávajú v súčasnosti veľký dôraz na vzájomnú informovanosť a spoluprácu zástupcov vedy a výskumu s tvorcami európskych politík a ich administrátormi. Príkladom je aj tzv. „Policy day“ usporiadaný DG Research & Innovation (čo je vlastne európske ministerstvo pre výskum a inovácie), ktorý sa konal 1. marca v Bruseli pod názvom „Innovating with Nature - Natural capital and ecosystem services for sustainable EU policies“ (Inovácie s prírodou – Prírodný kapitál a ekosystémové služby pre udržateľné politiky EÚ). Zúčastnilo sa na ňom 220 účastníkov z rôznych oblastí environmentálnej politiky a výskumu (najmä jednotlivé riaditeľstvá EK, zástupcovia Európskeho parlamentu a rôznych medzinárodných a národných inštitúcií). Informačný deň bol zameraný na výmenu poznatkov a diskusiu medzi zástupcami riešiteľov dvoch významných medzinárodných projektov 7. rámcového programu EÚ (OpenNESS a OPERAs), ktoré sú zamerané na environmentálnu problematiku – konkrétne na hodnotenie koncepcie tzv. „ekosystémových služieb prírody“ a na jej využitie v praxi na rôznych úrovniach.

Prvá časť podujatia prebiehala formou „interaktívneho dialógu“ medzi zástupcami viacerých riaditeľstiev EK, vybranými odbornými riešiteľmi výskumných projektov a ostatnými účastníkmi stretnutia. Hlavné slovo mali riešitelia oboch projektov, ktorí predstavili metódy výskumu a výsledky naj-

mä v štyroch oblastiach politiky EK – voda, mestské životné prostredie, adaptácia na klimatickú zmenu, prírodný kapitál. Druhá časť podujatia bola organizovaná ako fórum otázok a odpovedí medzi zúčastnenými stranami dialógu.

Informačného dňa sa na pozvanie hlavného riešiteľa projektu OpenNESS (Fínska environmentálna agentúra SYKE Helsinki) aktívne zúčastnil aj pracovník Katedry ekológie a environmentalistiky FPV UKF RNDr. Peter Mederly, PhD. - ako zástupca riešiteľov tzv. „Urban cluster“ projektu OpenNESS zameraného na hodnotenie ekosystémových služieb a ich využitia v praxi v mestských sídlach. Vystúpil s prezentáciou o význame tzv. „prírode blízkych riešení“ v mestskom životnom prostredí, v ktorej predstavil najmä inovatívne metódy použité pri výskume modelových miest Oslo (Nórsko), Sibbesborg (Fínsko), Trnava (Slovensko), Barcelona a Vitoria-Gasteiz (Španielsko). Následná diskusia potvrdila, že táto téma je v súčasnosti veľmi aktuálna a zastúpenie univerzity na takomto fóre je jednoznačným prínosom pre pracovisko v oblasti propagácie, budovania kontaktov a ďalšej medzinárodnej spolupráce.

prof. RNDr. Juraj Hreško, PhD.,
vedúci Katedry ekológie a environmentalistiky FPV
foto: OpenNESS a OPERAs project

EXIT

**Reflexiu o súčasnej situácii
vo svete z pohľadu študentov
Katedry výtvarnej tvorby
a výchovy Univerzity Konštantína
Filozofa v Nitre ponúkala
výstava Exit v Nitrianskej
galérii v priestoroch Bunkra.**

Výstava pozostávala zo semestrálnych prác študentov Katedry výtvarnej tvorby a výchovy PF UKF v Nitre. Na výstave boli zastúpené média sochy a objektu, multimediálnej a interaktívnej inštalácie. Hlavnou témou exponátov bola reflexia súčasnej sociálnej a politickej situácie na Slovensku i v zahraničí. Práce reflektovali témy ako migranti, vykorenenosť, voľby, medziludské vzťahy. Inštalácie reflektovali javy s ktorými sa stretávame, keď putujeme z miesta na miesto: problém potravy, problém hygieny, problém pustošenia, problém informovanosti, problém prijatia a odcudzenia. Kurátori výstavy (M. Kratochvíl, J. Minariková, L. Zabadal) koncipovali výstavu do viacerých menších miestností tak, aby v konečnom dôsledku tvorili jeden prepojený celok. Výstavu EXIT by sme mohli takto označiť aj ako superdielo študentov a pedagógov katedry.

Vernisáž sa uskutočnila vo štvrtok 18. februára a výstava potrvávala do 6. marca 2016. Jej súčasťou boli dva happenings. Prvý sa odohral na otvorení výstavy a spočíval v ponúkaní polievky z koreňovej zeleniny. Tento happening bol metaforou multikultúrnych spoločenstiev, kde fungujú vedľa seba rôzne rasy a náboženstvá - ako chutná polievka z rôznych zelenín. Výsledok tohto happeningu, na stole umiestnená varná platnička a prázdny hrniec, sa stali súčasťou exponátov výstavy.

Druhý happening bol reakciou na inštaláciu ochranných bielych kombinéz umiestnených pred vstupom do výstavných miestností. Návštevníci si mohli obliecť tieto kombinézy a stať sa tak súčasťou výstavy. V kombinézach sa diváci dostali do pozície výskumníkov prítomných artefaktov a zároveň sa stali živými artefaktmi, ktoré posúvajú význam vnímania a prežívania celej výstavy. Prechádzaním jednotlivých miestností s názvami: (NE)JEDLO, VOLEBNÁ MIESTNOSŤ, DETSKÝ KÚTIK, SCHRÁNKY ZASTAVENÉ V ČASE, NIČITELIA SVETOV, SPOMIENKA NA LEPŠIE ČASY a s pomocou interpretačného textu mohli diváci konfrontovať svoje pocity a myšlienky s videným, počutým a prečítaným.

Ku konceptu superdiela sa vyjadril aj Ľubomír Zabadal: „Keď už vec, dielo vzniklo, spätne sa nám zdá, akoby všetko dávalo zmysel, akoby socha ozrejmovała video, video sochu, reliéf knihu, kniha písmo, akoby vznikol jeden príbeh, ktorý má jasný začiatok a jasne nejasný koniec. To však len vtedy, keď sa pozrieme späť. V čase vzniku diela len pozorujeme, ako sa veci dejú a my len usmerňujeme často veľmi náhodné procesy v nás i mimo nás. Hľadáme záchytné body, aby točo vzniká, malo zmysel. Vysielame signály k študentom i kolegom v nádeji, že komunikujeme... a zrazu pocítíme, že sme si porozumeli. Napriek všetkým pochmúrnym správam je to pozitívny pocit.“

Mgr. Martin Kratochvíl, PhD.,
Katedra výtvarnej tvorby a výchovy PF
foto: LB

Kurátor výstavy
Mgr. Martin Kratochvíl
PhD. vysvetľuje na vernisáži
prítomným koncept výstavy -
problém ľudského „vykorenenia“.

Inštalácia Pec
vznikla ako
reakcia na kon-
krétny priestor
galérie a umož-
nila divákovi vní-
mať ho v rôznych
kontextoch.

ŠVOUČ NA FSŠ

Posledný marcový deň roku 2016 patril na Fakulte stredoeurópskych štúdií v Nitre fakultnému kolu Študentskej vedeckej odbornej a umeleckej činnosti, ktoré prebiehalo v rámci piatich sekcií.

V sekcii areálových štúdií súťažili tri študentky a jeden študent študijného programu Stredoeurópske areálové štúdiá. Témy súťažných prác boli veľmi pestré. Týkali sa divadelného umenia, literatúry či histórie. Priebeh celej konferencie sa niesol v duchu príjemnej atmosféry a bohatej odbornej diskusie. Všetci prednášajúci boli veľmi dobre pripravení a svoje práce odprezentovali skutočne na vysokej úrovni. Víťazkou sekcie sa stala Bc. Veronika Gulišová s prácou Interpretácia divadelného predstavenia Majster a Margaréta od M. A. Bulgakova v réžii Ondreja Spišáka (konzultant Mgr. art. Štefan Timko, PhD.). Na druhom mieste skončila Bc. Mária Józsová s prácou Tragickosť v rozprávkach Hansa Christiana Andersena (konzultant PhDr. Ján Gallik, PhD.) a tretie miesto obsadil Filip Obrin s témou práce História Rádu templárskych rytierov (konzultant PhDr. Ján Gallik, PhD.).

Práca v sekcii maďarskej literárnej vedy sa niesla v duchu pestrosti a presnosti. Tematický rámec odovzdaných prác siahahal od otázok literárneho spracovania holokaustu (Beatrix Tanczos), feministicky orientovanej interpretácie básní Attilu Józsefa (Szilvia Csaplár) cez ekfrázu (Enikő Komáromi) a literárnu gastroemiotiku (Rudolf Radics) až k erotickej populárnej literatúre (Viktória Tóth) a poetickým trendom v súčasnej maďarskej poézii pre deti a mládež (Nóra Lantai). V sekcii odznali veľmi kvalitné,

odborne fundované a profesionálne predvedené prezentácie, ktoré popri tom, že rešpektovali časový limit, obsahovali už aj odpovede na otázky oponentov. Hoci medzi prácami boli kvalitatívne rozdiely, súťaž bola v tomto ohľade veľmi vyrovnaná. Porota nakoniec dospela k nasledujúcemu výsledku: 1. miesto: Nóra Lantai: A kortárs magyar gyermekversek poétikai-tematikai sajátosságai (konzultant: PaedDr. Gabriella Petres, PhD.). 2. miesto: Rudolf Radics: Az evés és az étel jelei Krúdy Gyula novelláiban (konzultant: Dr. habil. PaedDr. Benyovszky Krisztián, PhD.). 3. miesto: Szilvia Csaplár: József Attila anyaveresei (konzultant: doc. PhDr. Németh Zoltán, PhD.).

V sekcii maďarskej jazykovedy prvé miesto získala študentka Kitti Vargová s témou Egyházkarcsa nyelvi tájképe. Svoju prácu venovala skúmaniu vizuálnej dvojjazyčnosti v obci Egyházkarcsa (Kostolné Kračany) s cieľom poskytnúť ucelený obraz o používaní menšinového jazyka v nápisoch. Výsledky skúmania poukazujú na to, že menšinový maďarský jazyk sa v malej miere objavuje na celom území skúmanej obce. V nápisoch sa viackrát používa slovenský jazyk. Konzultantom jej práce bol PaedDr. Károly Presinszky, PhD. Druhé miesto získal študent Patrik Schulcz s témou A magyar nyelv használata a helyi önkormányzatnál Nádszegen és Nyárasdon. Táto práca bola zameraná na výskum používania slovenského a maďarského jazyka členmi obecnej zastupiteľstva v dvoch obciach na južnom Slovensku (Trstice a Topoľníky). Z odpovedí opýtaných vyplynulo, že

aj počas predvolebnej kampane pred komunálnymi voľbami v roku 2014, aj počas výkonu svojej funkcie v obecnom zastupiteľstve používajú skôr maďarský jazyk, čo je pochopiteľné vzhľadom na to, že v obidvoch obciach tvoria absolútnu väčšinu obyvatelia maďarskej národnosti. Konzultantom jeho práce bola PhDr. Gizella Szabó Mihály, PhD. Tretie miesto obsadila študentka Agnesa Lukácsová s prácou Hivatalos névhasználat Kamocsa községben. Jej prednáška objasnila používanie úradných vlastných mien v dvojjazyčnom prostredí na južnom Slovensku v obci Komoča. Študentka konštatovala, že v obci sú aj také mená inštitúcií a firiem, ktoré sa vyskytujú len v jednom jazyku. Konzultantom tejto práce bol PaedDr. Ján Bauko, PhD. Predseda hodnotiacej komisie vyzdvihol aktuálnosť skúmaných tém a pochválil študentov za odbornú prezentáciu výskumných výsledkov.

V sekcii prírodných vied súťažili tri práce, čo bola výhoda ako pre komisiu, tak aj pre súťažiacich, nakoľko všetky práce sa ocitli v pozícii víťazov. Bc. Bálint Darnai v práci Konzumácia poľnohospodárky významných komodít sa zaoberal s poľnohospodárskymi významnými rastlinami z hľadiska ich konzumácie. Pomocou prieskumu na vybraných ZŠ zisťoval názory žiakov na zdravý životný štýl z aspektu dietetického. Skonštatoval, že dnešná mládež má veľa informácií z tejto oblasti, avšak nie vždy ich využíva a uplatňuje v praxi. Na základe rozhodnutia hodnotiacej komisie autor skončil na treťom mieste. Nikoleta

Tóthová sa zaoberala problematikou konzumácie vybraných prírodných antibiotík študentov v Lučenci. Základnou myšlienkou práce bolo poukázať na liečenie menších chorôb pomocou prírodných zdrojov, a tým znížiť konzumáciu syntetických antibiotík, na ktoré si dnešná generácia ľudí už vypestovala určitú toleranciu. Z toho vyplýva, že prírodné zdroje predstavujú vhodnú a účinnú voľbu pre všetkých. Práca obsahovala aj výskumnú časť. Autorka sa umiestnila na druhom mieste. A napokon Bc. Kitti Nagyová vo svojej práci riešila problematiku biologických pokusov so zameraním na výchovu ku zdravému životnému štýlu. Autorka okrem bohatej teoretickej časti kládla dôraz na praktické pokusy z prírodopisu a biológie, ktoré uskutočnila na vybraných ZŠ. Bola to účinná forma zážitkového vyučovania, ktorá sa osvedčila vo všetkých vekových kategóriách. Skonštatovala, že táto forma vyučovania je vhodná na dosiahnutie mnohých cieľov v okruhu dorastajúcej mládeže. Jej práca bola hodnotená najkvalitnejšie a získala prvé miesto v sekcii. Sekcia prírodných vied bola

aj v tomto roku zaujímavá a predpokladáme, že záujem o ňu nebude klesať ani v budúcnosti.

V sekcii regionálneho cestovného ruchu vládla vďaka jedenástim dobre pripraveným súťažiacim a ich zaujímavým témam naozaj súťaživá atmosféra. Do súťaže sa prihlásili študenti všetkých ročníkov Katedry cestovného ruchu. Napokon komisia prvé miesto udelila dvom študentkám - Evelíne Kosárovej a Pavlíne Turancovej. Na treťom mieste sa umiestnila Júlia Kellerová. Evelína Kosárová vo svojej práci s názvom A dunaszerdahelyi termálfürdő és a nagymegyeri Corvinus termálfürdő komparatív elemzése (Komparatívna analýza Thermalparku v Dunajskej Strede a termálneho kúpaliska Corvinus vo Veľkom Mederi) pod vedením školiteľa profesora Antala Auberta, CSc., hľadala odpoveď na otázky, ktoré z kúpalísk Thermalpark DS v Dunajskej Strede a Thermal Corvinus vo Veľkom Mederi ponúka komplexnejšie služby z hľadiska pomeru ceny a hodnoty a na koľko sú zákazníci spokojní s týmito službami. Pavlína Turancová v práci

Motivácia zamestnancov v ubytovacom zariadení pod vedením školiteľky Ing. Lucie Hrubalovej, PhD., skúmala uplatnenie motivačného programu v hoteli Devín v Bratislave a súčasný stav motivácie jeho zamestnancov. Júlia Kellerová pod vedením školiteľky Ing. Terézie Repáňovej, PhD., v práci s názvom Bratislavský kraj z hľadiska cestovného ruchu zmapovala súčasný stav cestovného ruchu v Bratislavskom kraji, pričom poskytuje i ucelený pohľad na jeho primárnu a sekundárnu ponuku.

Všetkým súťažiacim ďakujeme za účasť a víťazom srdečne blahoželáme. Tešíme sa na nasledujúci ročník.

RNDr. Štefan Balla, PhD.,
Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárcziiová, PhD.,
Dr. habil. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD.,
PhDr. Ján Gallik, PhD.,
Mgr. Zuzana Sándorová, PhD.,
Fakulta stredoeurópskych štúdií
foto: András Kelemen

Matematika v praxi

Dňa 26. mája 2016 navštívili počas maturitného týždňa Katedru matematiky Fakulty prírodných vied UKF v Nitre žiaci troch tried prvého ročníka Gymnázia Golianova v Nitre, aby prostredníctvom troch workshopov zažili matematiku v praxi.

V rámci prvého workshopu žiaci pomocou dvoch nádob rôznych objemov museli vymerať istý objem vody, napríklad pomocou 3 dcl a 5 dcl pohárov odmerať 4 dcl vody. Táto aktivita vedie k riešeniu diofantických rovníc, čiže jednej rovnice s dvoma neznámymi. Činnosť prebiehala v átriu univerzity a žiaci veľmi vítali, že aj matematické úlohy môžu riešiť mimo

školských lavíc. Druhý workshop bol zameraný na topografické práce a viedol žiakov k potrebe riešiť konštrukčné úlohy z praxe. Žiaci vymierali základ domov či jazierko rôznych tvarov. Meraním vzdialenosti cez prekážku si uvedomovali dôležitosť zhodných zobrazení, ako sú osová súmernosť, stredová súmernosť a posunutie. V úvode tretieho workshopu sa prvá skupina žiakov zoznámila s tvorbou geometrických záhrad a kvetinových záhonov. Úlohou žiakov bolo vytvoriť projekt geometrickej záhrady alebo kvetinového záhonu. V určitej mierke si žiaci pripravili vlastné návrhy záhrad podľa predložených vzorov, ktoré ďalšie dve skupiny žiakov realizovali na trávnej ploche za univerzitou. Títo žiaci sa tak zoznámili aj s umením Land Artu. Ich úlohou bolo vytýčenie plochy záhrady alebo záhonu podľa vytvorených projektov. V rámci realizácie žiaci použili plastové lyžice, vidličky a nožičky. Netradičné úlohy, s ktorými sa v ten deň žiaci stretli, rozvíjajú tvorivosť, kreativitu, logické a divergentné myslenie a priestorovú predstavivosť. Sú tiež vhodnou mo-

tiváciou, prečo sa učiť matematiku. Workshopy sú jednou z aktivít projektu KEGA: Implementácia konštruktivisticky orientovaného vyučovania matematiky s dôrazom na aktívne nadobúdanie poznatkov žiakmi v kontexte bilingválneho vzdelávania, ktorého zodpovednou riešiteľkou je RNDr. Kitti Vidermanová, PhD. Workshopy navrhli a úspešne realizovali zamestnanci a doktorandi Katedry matematiky, ktorí tak svojou tvorivou a zodpovednou prácou prispeli k popularizácii matematiky.

RNDr. Kitti Vidermanová, PhD.,
Katedra matematiky FPV
foto: Edita Smiešková, Zuzana Vitézová

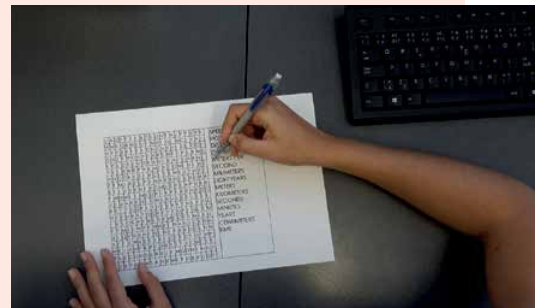
280 gymnazistov pocítilo „Školu na dotyk“

V dňoch 9., 12. a 23. až 26. mája 2016 na Fakulte prírodných vied UKF v Nitre niektoré učebne výrazne omladli.

Spolu 280 gymnazistov, od prímý až po tretí ročník, z Piaristického gymnázia sv. Jozefa Kalazanského v Nitre sa každé dopoludnie v uvedených dňoch, v troch paralelných skupinách, vystriedalo v špeciálnej tabletovej učebni na Katedre matematiky a v počítačových učebniach na Katedre fyziky a na Katedre matematiky. Katedra matematiky koordinovala vyučovanie s názvom „Škola na dotyk“ v spolupráci s pracovníkmi a doktorandmi z Katedry fyziky, Katedry informatiky a Katedry ekológie a environmentalistiky. Aktivitám s gymnazistami dominovali tablety ako hlavný magnet inovácie vyučovania, ale žiaci v univerzitných laviciach boli zaujatí i prácou s dynamickým matematickým softvérom, riešením zaujímavých fyzikálnych úloh, modelovaním v informatike a tiež projektami orientovanými na medzipredmetové vzťahy prírodoved-

ných predmetov, na geoinformatiku a matematiku. Obsah vzdelávania tvorilo pilotné overovanie metód a vyučovacích materiálov pripravených v rámci riešenia viacerých medzinárodných projektov a overenie vzoriek úloh v rámci výskumu v Teórii vyučovania matematiky a Teórii vyučovania fyziky. Potešiteľné je, že iniciatíva predstaviť žiakom gymnázia univerzitné prostredie a netradičné vyučovanie vyšla od bývalého absolventa UKF, súčasného stredoškolského profesora matematiky a chémie PaedDr. Michala Hudeca, PhD., ku ktorému sa pridali bývalí absolventi UKF: Mgr. Daniel Antalík, ktorý je i civičným učiteľom študentov učiteľstva matematiky, absolventka z roku 2015 Mgr. Mariana Krčmáriková (matematika-fyzika) a absolvent z roku 2014 Mgr. Marián Krajčovič (fyzika-anglický jazyk), ktorí žiakov na vyučovaní na fakulte i sprevádzali.

Do práce s gymnazistami sa zapojili: PaedDr. Ivana Boboňová, PhD., Mgr. Martin Čápay, PhD., Mgr. Imrich Jakab,

PhD., Mgr. Boris Lacsny, PhD., Mgr. Simona Dudáková, Mgr. Petronela Šovčíková a Mgr. Zuzana Vítězová. Za FPV UKF v Nitre aktivitu koordinovala doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD., zodpovedná riešiteľka projektu „Škola na dotyk – univerzita“. Práca so žiakmi gymnázia bola obohacujúcou pedagogickou skúsenosťou, vítanou príležitosťou vyskúšať a overiť nápady v pedagogickom výskume odborových didaktík, možnosťou popularizovať prírodovedné predmety, matematiku a informatiku a využívanie IKT. Sme veľmi radi, že sa k nám naši bývalí študenti, aktívni a inovatívni učitelia v praxi, spolu so svojimi žiakmi, vracajú.

doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD.,
Katedra matematiky FPV
foto: Zuzana Vítězová

„VEDY O ŠPORTE“

V utorok 3. mája 2016 sa uskutočnilo Celoslovenské kolo v Študentskej vedeckej a umeleckej činnosti vo „Vedách o športe“, na ktorom získali naši študenti tri krásne ocenenia. Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave privítala na akademickej pôde mladých vedcov zo slovenských univerzít. Podujatia sa zúčastnili študenti a pedagógovia Fakulty športu Prešovskej univerzity v Prešove, Katedry telesnej výchovy a športu UKF v Nitre, Katedry telesnej výchovy a športu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a FTVŠ UK v Bratislave. Úroveň ŠVK v jednotlivých komisiách bola garantovaná profesor-mi, docentmi a odborníkmi z celého Slovenska. V rozhodcovských komisiách participovali naši kolegovia prof. PaedDr. Jaromír Šimonek, PhD. (sekcia doktorandov), doc. PaedDr. Nora Halmová, PhD. (Pohybové skladby) a doc. PaedDr. Jaroslav Brodání, PhD. (Športová kinantropológia). Naši študenti sa v teoretických sekciách so svojimi vedecko-výskumnými prácami umiestnili na prvom a treťom mieste (Bc. Scarlett Kállayová: Vzťah pohybovej aktivity a subjektívnej pohody

u dospelých. Školiteľ: doc. PaedDr. Jaroslav Brodání, PhD., a Bc. Matej Král: Vplyv pohybových aktivít na kvalitu života adolescentov v strednej a neskorej adolescencii. Školiteľ: doc. PaedDr. Jaroslav Brodání, PhD.) V sekcii Pohybové skladby získali študenti pod vedením školiteľky doc. PaedDr. Nory Halmovej, PhD. So skladbou s názvom OFFICERS 2. miesto (Bc. Norbert Grofčík, Bc. Ivana Antalová, Bc. Anežka Babalová, Bc. Veronika Hlušková, Bc. Natália Halászová, Bc. Denisa Cerošská, Bc. Dávid Kosec, Martina Michelčíková, Dominika Králiková, Jana Tomková, Alexandra Kériová, Laura Svitačová, Lukáš Suchánsky.

Ďakujeme za vzornú reprezentáciu a veríme, že na budúci rok na akademickej pôde UKF v Nitre opätovne uspejeme.

doc. PaedDr. Jaroslav Brodání, PhD.,
Katedra telesnej výchovy a športu PF
foto: archív autora

ŠTUDENTI PREDSTAVILI SVOJE VEDECKÉ PRÁCE

Už druhý rok sa na Fakulte prírodných vied UKF v Nitre so svojimi vedeckými prácami v rámci Študentskej vedeckej konferencie predstavili študenti baka-lárskoho, magisterského a 1. ročníka doktorandského štúdia. V stredu 13. apríla 2016 mali príležitosť odprezentovať svoje vedecké články, posúdené recenzentmi, v jednej zo šiestich sekcií: Biológia, Ekológia a environmentalistika, Fyzika a Chémia, Geografia a regionálny rozvoj, Informatika, Matematika a Ekológia. Jednotlivé príspevky zároveň verejne predniesli pred hodnotiacimi komisiami, ktoré vyhodnotili najlepšie práce v každej sekcii. Na spoločnom vyhodnotení konferencie prevzali autori

najlepších prác z rúk dekana fakulty prof. RNDr. Libora Vozára, CSc., diplom a hodnotné ceny, ktoré poskytli sponzori podujatia. Ocenení študenti navyše získajú odmenu vo forme mimoriadneho štipendia. Je potešiteľné, že sa počet účastníkov oproti minulému ročníku zvýšil a celkovo bolo odprezentovaných 77 vedeckých prác. Na ŠVK sa zúčastnili okrem študentov UKF aj študenti SPU v Nitre, UMB v Banskej Bystrici, UCM v Trnave, UPJŠ v Košiciach, UK v Bratislave a Univerzity v Pardubiciach, vďaka čomu mohli zúčastnení získať mnoho cenných kontaktov a podnetných inšpirácií do svojej budúcej vedecko-výskumnej činnosti. Všetky odprezentované práce

budú publikované v zborníku recenzovaných príspevkov s názvom „Študentská vedecká konferencia 2016“.

RNDr. Marek Cíváň, doktorand FPV
foto: Miroslav Kadlečík

V znamení dobrodružstva

čut' z pódia nemčinu, ruštinu i španielčinu. Nadšenie, radosť a odvahu z divadelných vystúpení spoločne zdieľalo viac ako 600 detí a študentov škôl z ďalekého (Hradec Králové, Námestovo, Malacky a i.) i blízkeho okolia (Nové Zámky, Topoľčany, Levice, Pohranice, Nitra a i.). Počas troch dní amatérski herci postupne odhaľovali jedinečné pohľady na tému dobrodružstvo. Každé z predstavení v sebe obsahovalo kreativitu, emotívnosť, odvahu, dramatickosť i vtip. V neposlednom rade treba spomenúť, že festival sa každoročne realizuje v úzkej spolupráci pedagógov Filozofickej fakulty so študentskou komunitou. Študenti na podujatí participujú širokým spektrom aktivít, ktoré zahŕňajú napríklad propagáciu podujatia v médiách, prípravu úvodných predstavení, moderovanie, prípravu audiovizuálnych záznamov, účasť v porote a iné. Festival je aj v tomto smere nesmierne podnetným a obohacujúcim priestorom, ktorý prináša stimuly a poskytuje možnosti rozvíjania praktických skúseností študentov rôznych programov a aprobácií.

doc. PaedDr. Eva Stranovská, PhD.,
Katedra germanistiky FF
foto: Soňa Rajská

Už 17. ročník divadelného festivalu pre základné, stredné a jazykové školy zorganizovali v dňoch 20. až 22. apríla 2016 Katedra anglistiky a amerikanistiky, Katedra germanistiky, Katedra romanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre v spolupráci s odborom školstva Okresného úradu v Nitre. Festival slávnostne otvorili a zároveň povzbudili žiakov a študentov škôl prodekan fakulty doc. PhDr. Jarmila Jurová, PhD., PhDr. Ľuboš Török, PhD., a metodici Katedry anglistiky a amerikanistiky prof. PaedDr. Zdenka Gadušová, CSc. a doc. PhDr. Jana Hartanská, PhD. Zdôraznili význam festivalu ako platformy, ktorá zaujímavo prepája akademické prostredie s prostredím

základných, stredných a jazykových škôl. Vyzdvihli i tému dobrodružstva, ktorá predstavuje pre nás všetkých spontánnosť a kreativitu v konaní, myslení a rozhodovaní. Taktiež pripomenuli, že divadelný festival má skutočne dlhoročnú tradíciu, ktorá svedčí o jeho obľúbenosti i zmysluplnosti. V tomto roku sa na pódium v univerzitnej aule vystriedalo 32 predstavení, ktoré spolu so svojimi žiakmi a študentmi pripravili učitelia ZŠ, SŠ, gymnázií a jazykových škôl v rôznych cudzích jazykoch. Prvé dva dni patrili vystúpeniam prevažne v anglickom jazyku a dvom vystúpeniam v nemeckom a francúzskom jazyku. Posledný deň sme mohli okrem anglického jazyka po-

Vedecké kolokvium

V rámci riešenia projektu zameraného na príbehové vzorce v slovesnom umení sa na Ústave literárnej a umeleckej komunikácie Filozofickej fakulty UKF v Nitre uskutočnilo vedecké kolokvium.

Vedecké kolokvium s názvom Osnovné tematické algoritmy v slovesnom umení (s intersemiotickými a interdisciplinárnymi presahmi) sa konalo dňa 14. apríla 2016 ako súčasť riešenia projektu VEGA s rovnomeným názvom, ktorého vedúcou riešiteľkou je Mgr. Mariana Čechová, PhD. Úspešné vyriešenie trojročného projektu je naplánované na záver kalendárneho roka 2016 a riešiteľský kolektív pripravuje vydanie kolektívnej monografie, ktorá bude prezentovať výsledky výskumu. Projekt je zameraný na mapovanie osnovných tematických

algoritmov (základných hodnotových orientácií a životných stratégií prítomných v naratívnych textoch) slovesného umenia. Riešitelia projektu sa zameriavajú prevažne na rozprávkové, náboženské a mytologické príbehy, diela modernej literatúry, ale aj divadelné či filmové naratívy. Tímová spolupráca teda umožnila zmapovať algoritmy nielen v literatúre, ale aj v iných umeleckých druhoch. Podľa zamerania referátov boli výstupy na kolokviu rozdelené na štyri sekcie. Úvodná časť patrila prof. PhDr. Lubomírovi Plesníkovi, DrSc., ktorý predstavil projekt z koncepčno-metodologického hľadiska. V sekcii venovanej literatúre vystúpil doc. PhDr. Zoltán Rédey, PhD., doc. PhDr. Marcela Antoňová, PhD. a PhDr. Peter Žiak. Osnovné tematické algoritmy v arcinaratívach (prapríbehoch) v ďalšej sekcii predstavili PhDr. Mária Kiššová, PhD., Mgr. Peter Zlatoš, PhD., Mgr. Mariana Čechová, PhD. a Mgr. Petra Baďová, PhD. Záverečné referáty predniesli Mgr. Eva Pariláková, PhD., doc. PhDr. Michaela Malíčková, PhD., Mgr. Martin Boszorád, PhD. a Mgr. Peter Oravec, PhD., ktorí sa v rámci riešenia projektu venujú algoritmom vo filme, divadle a popkultúrnych artefaktoch. Hlavným cieľom kolokvia bolo predstaviť finálne štádium výskumu jednotlivých riešiteľov a na základe pred-

nesených referátov výsledky výskumu koncepčne zosúladiť do pripravovanej monografie. Aj keď odborné zameranie jednotlivých členov, ako aj výber predmetu ich výskumu z hľadiska druhu a žánru možno označiť za rôznorodé, všetky príspevky spája dôraz na existenciálne a pragmatické aspekty skúmaných príbehov. Osnovné tematické algoritmy, ktoré sú prítomné vo vybraných reprezentatívnych príbehoch, či už ide o náboženské, mytologické rozprávkové texty alebo diela modernej literatúry, divadla a filmu, sú totiž z hľadiska témy veľmi príbuzné. Možno povedať, že majú archetypálnu či všeobecne platnú povahu, a to aj napriek tomu, že viaceré príbehy pochádzajú zo vzdialených (najmä východných) kultúr. Zmyslom projektu presahujúceho čisto vedecké ambície smerom ku existenciálnym problémom každého človeka je odhaľovať, porovnať a tematicky spájať tie príbehy, ktoré sa zameriavajú na základné životné problémy, ich riešenie a v konečnom dôsledku na zmysluplnú existenciu.

PhDr. Peter Žiak,
Ústav literárnej a umeleckej komunikácie
– Oddelenie semiotických štúdií FF

CENA ASOCIÁCIE VZDELÁVATEĽOV V SOCIÁLNEJ PRÁCI

Katedra sociálnej práce a sociálnych vied už niekoľko rokov organizuje a zastrešuje výnimočné a jedinečné podujatie pre študentov sociálnej práce. Študentská vedecká odborná činnosť, alebo ako ju všetci poznáme ŠVOČ, ponúka priestor prezentovať čiastkové alebo úplne výsledky výskumnej činnosti študentov pod vedením svojich školiteľov a konzultantov. V poradí už 18. ročník Študentskej vedecko-odbornej činnosti v odbore sociálna práca, ktorý sa konal 22. marca

2016 na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva, sa niesol v znamení rozmanitých príspevkov a zaujímavých zistení z rôznych oblastí sociálnej práce. Podujatia sa zúčastnilo osem študentov s rôznymi témami, ktoré sú v súčasnosti veľmi aktuálne a rezonujú v našej spoločnosti. Po odpredzetrovaní výsledkov prieskumu a dôležitých zistení nasledovala diskusia, v ktorej kládli študentom otázky nielen členovia komisie, ale aj prítomní študenti odboru sociálna práca. Celková klíma bola priateľská, a preto nervozita súťažiacich rýchlo opadla.

Umiestnenie študentov v rámci katedrového kola 2016:
Bc. sekcia

- miesto: Lucia Lamošová (Analýza sociálno-patologických javov na

- strených školách vo vybranom okrese z hľadiska možnosti intervencie sociálnej práce)
- miesto: Erik Šatara (Medzigeneračné vzťahy ako predmet záujmu sociálnej práce)
- miesto: Dominka Zubková (Špecifická náhradnej rodinnej starostlivosti)

Mgr. sekcia

- miesto: Bc. Nikoleta Fellnerová (Možnosti sociálnej práce na onkologickej klinike)
- miesto: Bc. Monika Botková (Názory vybraných cieľových skupín na nechcené tehotenstvo)
- miesto: Bc. Miroslav Baluch (Špecifická sociálnej práce s týranými, zneužívanými a zanedbávanými deťmi)

O KALENDÁRNEJ OBYČAJOVEJ KULTÚRE

Kalendárna obyčajová kultúra predstavuje rozsiahly komplex pozostávajúci z rôznych kultúrnych javov, či už samotného obyčajového správania, noriem, symbolov, poverových predstáv, magických úkonov, ale i hudobných, tanečných, slovesných a dramatických prejavov, taktiež javov patriacich do oblasti materiálnej alebo výtvarnej kultúry a i.

Táto oblasť kultúry, spojená s cyklicky sa opakujúcim kolobehom dní počas kalendárneho roka, taktiež jej premeny, sú podnetným a zaujímavým priestorom pre etnologické bádanie. V dňoch 7. a 8. apríla 2016 Katedra etnológie a folkloristiky FF UKF v Nitre organizovala medzinárodnú vedeckú konferenciu zameranú na aktuálne podoby vybraných javov z tejto problematiky v súčasnom mestskom a vidieckom prostredí. Téma vychádzala z aktuálnej grantovej úlohy VEGA (1/0644/14) - Etnologické aspekty tradičnej kalendárnej obyčajovej kultúry v súčasnej vidieckej spoločnosti, ktorú tento rok realizačný tím ukončuje na zmienenom pracovisku.

súčasných podoby „tradičných“ kalendárnych príležitostí. Za také autori výzvy na konferenciu, ako i celkovej koncepcie grantu, pokladajú tie, existenciu ktorých máme prostredníctvom rôznych starších prameňov a odborných publikácií doloženú už od počiatkov formovania vedného odboru etnológia (národopis) a sú dlhodobejšie prítomné a tradované nielen v rámci nášho, ale i širšieho stredoeurópskeho priestoru. Ide na príklad o fašiangy, vianočné sviatky, dožinky, stavanie májov, „dušičky“ a pod., taktiež príležitosti súvisiace s náboženským životom, s fungovaním socio-profesijných skupín viažucich sa ku konkrétnym termínom v roku a i. Zámerom konferencie bolo vytvoriť priestor na prezentáciu aktuálnych podôb týchto javov, vývinu spojeného s konkrétnymi kalendárnymi príležitosťami, priblíženie fungovania, prípadne zániku

tradičných foriem, ich transformáciu. Konferencia sa dotýkala aj problematiky inštitucionalizácie, komercializácie, revitalizácie vybraných prvkov, sakrálnych i profánnych aktivít, problematiky formálnej a funkčnej stránky týchto javov, ich reflexie z pohľadu aktérov, realizátorov jednotlivých úkonov.

V rámci konferencie vystúpilo 20 prednášajúcich, ktorí reprezentovali viaceré domáce a zahraničné univerzitné pracoviská, muzeálne inštitúcie, ale i vedecké pracovisko SAV. Odborné príspevky sa obsahom dotýkali nielen javov z územia Slovenska, ale aj susedných krajín ako Poľsko a Česká republika. Zazneli viaceré zaujímavé témy, za všetky spomenieme referáty na tému súčasného stavu dožinkových slávností v Poľsku, tradičné betlehemské obchádzky na Slovensku v súčasnosti, festivaly spojené so symbolikou ohňa, júniales - rozlúčková slávnosť

žiakov ukončujúcich základnú školu, súčasný stav fašiangových tanco-vo vidieckom prostredí, kalendárne obyčaje v židovských komunitách, taktiež v prostredí etnických minorít, či problematika kalendárnych obyčají a ich prezentácia v rámci muzeálneho priestoru a i.

Konferencia prebiehala v aule Misijného domu v Nitre - Kalvárii, kde bol vytvorený príjemný priestor nielen na prezentáciu referátov, ale i neformálnych diskusií k daným témam. Program bol doplnený aj o oddychové aktivity, ako vychádzka na nitriansku kalváriu a prehliadku zbierok Misijného múzea v Nitre, či spoločenský večer účastníkov konferencie.

doc. PhDr. Margita Jágerová, PhD.,
Katedra etnológie a folkloristiky FF
foto: Zuzana Beňušková

Za štrnásť mesiacov sa realizovali štyri krátkodobé mobility, dve konferencie a pripravila sa vysokoškolská učebnica.

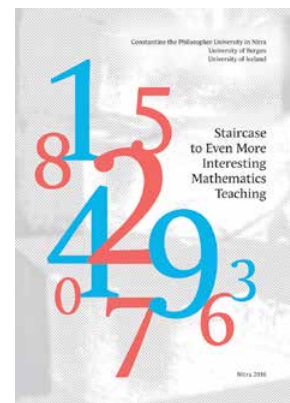
Diskusie, záverečné evaluačné stretnutie a workshop ukončili v dňoch 10. až 13. apríla 2016 medzinárodný projekt „Zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania na základe rozvoja inštitucionálnej multilaterálnej spolupráce“, ktorý bol podporený z Nórskeho finančného mechanizmu, čo je grantový program Európskeho hospodárskeho priestoru (EEA Grants) a prostriedkami zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Jeho jedinečnosť spočívala v medzinárodnej spolupráci medzi tromi partnerskými univerzitami – Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre, University of Iceland v Reykjavíku na Islande a University of Bergen v Bergene v Nórsku.

JEDINEČNÁ SPOLUPRÁCA TROCH UNIVERZÍT

„Náš projekt mal hlavné dva ciele: prvým bola výmena skúseností v oblasti inovatívnej výučby matematiky a iných prírodovedných predmetov a druhým cieľom bolo zmapovanie potenciálu pre medzinárodnú spoluprácu,“ informovala garantka projektu Mgr. Ľubica Lachká. „Myslím si, že na to, že projekt trval iba štrnásť mesiacov, sme dosiahli veľmi veľa. Mali sme realizované štyri krátkodobé mobility, čiže študenti, pedagógovia aj manažéri mali možnosť ísť sa inšpirovať na partnerské univerzity. Realizovali sme konferencie - Letnú školu a matematickú konferenciu a Jesennú konferenciu doktorandov FPV. Pripravila sa pekná učebnica.“

Práve vysokoškolská učebnica „Staircase to Even More Interesting Mathematics Teaching“ je jedným z výsledkov projektu. Jej obsah je veľmi aktuálny a významne prispieje k inovácii vyučovania matematiky nielen v partnerských krajinách projektu, ale i v iných štátoch EÚ a sveta, s ktorými univerzity zapojené do tohto projektu spolupracujú v rámci iných medzinárodných projektov. Ako skonštatovala spoluautorka učebnice doc. PaedDr. Soňa

Čeretková, PhD., „pri realizácii projektu sme vychádzali z kontaktov, ktoré sme už mali pri predchádzajúcich projektoch. S islandskou univerzitou spolupracujeme už niekoľko rokov (od 2007).“ V tomto projekte si dali za cieľ podporiť vzdelávanie doktorandov v teórii vyučovania matematiky a študentov učiteľstva matematiky, pretože obidve spolupracujúce pracoviská na univerzitách v Bergene a Reykjavíku sú katedry matematiky, ktoré vzdelávajú budúcich učiteľov matematiky. „V tejto oblasti spolupracujeme aj na príprave vedeckých článkov, ale pre širšie použitie a pre širšiu matematickú komunitu sme pripravili vysokoškolskú učebnicu z teórie vyučovania matematiky, ktorá je zameraná na medzipredmetové vzťahy a na využívanie komunikačno-informačných technológií vo vyučovaní matematiky, a špeciálnych softvérov - najrozšírenejší systém Geogebra je pre vyučovanie matematiky. Učebnica má osem kapitol, z nich štyri boli napísané a zostavené v Nórsku a na Islande a štyri kapitoly boli napísané našimi kolegami, spolupracovníkmi z UKF.“

Práve vysokoškolská učebnica „Staircase to Even More Interesting Mathematics Teaching“ je jedným z výsledkov projektu.

Publikáciu uviedli do života tri spoluautorky a zástupkyne zapojených univerzít – Soňa Čeretková, Mette S. Andresen a Freyja Hreinsdóttir - zapálením sviečok prinášajúcim symbolicky nové svetlo poznania. „Okrem toho, že sa upevnila sieť vzťahov a kontaktov, za najväčší prínos považujem práve vysokoškolské skriptá, učebnicu pre študentov učiteľstva“, povedala Mette Andresen. „Hoci práca medzi všetkými partnermi trvá už dlhšie aj mimo tohto projektu, stále nachádzame nové nápady, námety a nové inšpirácie. Je pre mňa prínosom, že som mohla hlbšie spoznať slovenskú spoločnosť a slovenský vzdelávací systém.“

Ďalším kľúčovým výstupom projektu sú výsledky mapovania potenciálu našej univerzity pre medzinárodnú spoluprácu s oboma partnerskými univerzitami na základe komparácie študijných programov a oblastí výskumu. Okrem spolupráce s týmito univerzitami v rámci programu Erasmus+ (mobilita študentov a pracovníkov), ktorá sa už začala pomaly rozvíjať, boli prediskutované aj ďalšie potenciálne formy spolupráce od spoločného riešenia edukačných a vedeckých projektov až po organizáciu spoločných konferencií, seminárov, workshopov a letnej školy, prípadne jazykových kurzov. „Medzinárodná spolupráca a riešenie projektov s partnermi zo zahraničia má niekoľkonásobný prínos,“ povedal rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc. „Jednak umožňuje transfer toho

najlepšího, čo sa robí v zahraničí na univerzitách na našu univerzitu, a tým ju posúva dopredu, jednak takéto projekty umožňujú vytvárať personálne kontakty medzi osobami a štartovať tak ďalšiu spoluprácu, a samozrejme, umožňuje to univerzite porovnávať sa s univerzitami v zahraničí.“ Súčasťou záverečného stretnutia partnerov projektu boli aj prezentácie doktoranda z University of Iceland Branislava Bédiho, absolventa Katedry anglistiky a amerikanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre, ktorý vystúpil so zaujímavými prednáškami „Používanie autentického jazyka vo videohrách s cieľom rozvoja reálnej cudzojazyčnej komunikácie“ a „From Reality to Virtuality: Using authentic language to model a realistic human-agent interaction“ pre študentov Filozofickej a Pedagogickej fakulty UKF v Nitre spojenými s diskusiou s prítomnými študentmi ohľadom života a štúdia na Islande.

Témy oboch prednášok vychádzali z témy jeho doktorandskej práce. Spolu s „Center for Analysis and Design of Intelligent Agents group“ na Reykjavik University pracuje na vývoji počítačovej hry pre výučbu islandského jazyka a kultúry. Hlavný dôraz je kladený na prirodzený jazyk a multimodálne správanie ľudských rečníkov v konverzáciách, a jeho aplikáciu do dizajnu „konverzačných agentov“.

Projekt priniesol nové skúsenosti a porovnania aj v mediálnej oblasti univerzít a možnosť výmeny odborných názorov

z odboru internej a externej komunikácie medzi pracoviskami partnerských univerzít a verejnosťou. „Špecializácia zamestnancov jednotlivých rektorátnych pracovísk, presné vymedzenie pracovných zodpovedností, kompetencií a dobre nastavené procesy v riadení oboch univerzít nám umožnili lepšie pochopiť úspešnosť a efektívnosť manažerských procesov týchto univerzít pri vytváraní pozitívnej reputácie univerzity na verejnosti,“ informovala PaedDr. Ivona Fraňová, PhD., vedúca Oddelenia médií UKF v Nitre.

Všetci zástupcovia zapojených univerzít počas záverečného stretnutia skonštatovali, že počas tak krátko trvajúceho projektového obdobia bol urobený významný kus práce a nadviazané kontakty a získané skúsenosti by sa mali pretaviť do ďalšej spolupráce, a to najmä na úrovni konkrétnych katedier a pracovísk. Zároveň na základe svojich osobných skúseností podotkli, že medzinárodná spolupráca si vyžaduje celého človeka, ktorý musí byť nielen kvalifikovaný vo svojej oblasti, ale aj motivovaný k tomu, aby bol schopný a ochotný venovať vlastný čas niekedy i nad rámec pracovného času a úsilie do rozvoja osobných kontaktov a realizácie spoločných aktivít. Veríme, že partnerstvo medzi našimi tromi univerzitami bude pokračovať i prostredníctvom ďalších foriem spolupráce a že pozitívne výsledky projektu prispievajú k posilneniu medziinštitucionálnej spolupráce a ku skvalitneniu vzdelávania na našich troch univerzitách.

Mgr. Jana Krajčovičová,
Ing. Katarína Butorová, PhD., foto: LB

„DUÁLNA KARIÉRA“ V ŠPORTE

Projekt by mal prispieť k skvalitneniu vzdelávania talentovaných športovcov, ako aj k riešeniu tejto otázky na poli slovenskej legislatívy.

Katedra telesnej výchovy a športu Pedagogickej fakulty UKF v Nitre sa aktívne zapojila do medzinárodného projektu pod názvom „Regional Center for Dual Career of Athletes“ (DC4AC) v rámci výzvy Erasmus+ pre šport. Hlavným riešiteľom projektu je Národný výskumný inštitút športu v Bukurešti a spoluriešiteľom je kolektív pedagógov pod vedením prof. PaedDr. Jaromíra Šimoneka, PhD. Partnermi sú pracoviská z piatich krajín (Budapešť, Trento, Thessaloniki, Primorsk, Haskovo). Cieľom projektu je pomôcť mladým talentovaným športovcom zvládnuť prepojenie športovej prípravy s kvalitným vzdelávaním počas a po skončení ich kariéry tak, aby sa úspešne zapojili do civilného života a mohli byť konkurencie schopní na trhu práce.

Športovci často musia čeliť výzvam ako skombinovať svoju športovú kariéru so vzdelávaním a prácou. Cieľ uspieť na najvyššej úrovni v športe vyžaduje intenzívny tréning a súťaženie doma i v zahraničí, čo môže byť obťažné z hľadiska vyrovnanosti sa s výzvami a obmedzeniami edukačného systému a pracovného trhu. Ak sa chce športovec vyhnúť situácii, kde talentovaný a vrcholový športovec sú nútení zvoliť si medzi vzdelávaním a športom alebo prácou a športom, musí prejavovať vysokú úroveň motivácie, angažovanosti, odolnosti i zodpovednosti. Takýto program „duálnej kariéry“ musí byť prospešný pre športovú kariéru športovca, umožniť mu vzdelávať sa alebo pracovať, podporiť získanie nového zamestnania po ukončení športovej kariéry, a ochraňovať a zabezpečovať toto dlhodobé postavenie športovcov.

Programy „duálnej kariéry“ sú pomerne novými výzvami v členských krajinách EÚ a v športe. V členských krajinách, kde boli už takéto opatrenia realizované po určitý čas, často nemali zakotvené pevné dohody medzi systémom športu a buď vzdelávacím sektorom alebo pracovným trhom. Taktiež chýbal právny rámec alebo udržateľná vládna politika. Poradenstvo by mohlo byť nápomocné pri rozvinutí a zlepšení podmienok potrebných pre udržateľnosť programov „duálnej kariéry“ šitých na mieru pre talentovaných a vrcholových športovcov v celej Európe, buď v pozícii študenta-športovca alebo zamestnanca-športovca.

Ako prezentoval prof. Šimonek na prvom stretnutí riešiteľov v Bukurešti v januári 2016, projekt duálnej kariéry športovcov by mal prispieť k skvalitneniu vzdelávania talentovaných športovcov, ako aj k riešeniu tejto otázky na poli slovenskej legislatívy, aj v súlade s novým Zákonom o športe, ktorý vstúpil do platnosti v januári tohto roku. Celková dotácia projektu je 400.780 EUR, podiel UKF predstavuje sumu 31.118 EUR.

prof. PaedDr. Jaromír Šimonek, PhD.,
Katedra telesnej výchovy a športu PF
foto: Národný výskumný inštitút športu Bukurešť

Kúsok z Transylvánie v Galérii na schodoch

PROJEKT LINGVISTICKÝ INTERVENČNÝ PROGRAM HODNOTENÝ AKO EXCELENTNÝ

Agentúra na podporu výskumu a vývoja (APVV) vyhodnotila projekt APVV-0451-10 Lingvistický intervenčný program ako jeden z najúspešnejších ukončených projektov zo všeobecnej výzvy VV 2010 vo všetkých odvetviach slovenskej vedy a techniky. V najbližšom období bude APVV informovať širšiu verejnosť o výsledkoch riešenia excelentných projektov, ktoré boli dosiahnuté s finančnou podporou agentúry. V tejto súvislosti pripravuje I.Q 2016 brožúrku, ktorou chce prezentovať výber najúspešnejších projektov slovenskej vedy a techniky.

Zodpovednou riešiteľkou projektu APVV-0451-10 Lingvistický intervenčný program bola doc. PaedDr. Eva Stranovská, PhD., a na UKF v Nitre bol riešený v rokoch 2011-2014 v odbore Cudzie jazyky a kultúry. Na jeho riešení sa podieľali riešitelia zo všetkých fakúlt UKF v Nitre a Ústavu experimentálnej psychológie SAV v Bratislave. Išlo o aplikačný výskum v oblasti aplikovanej psycholingvistiky. Výsledky aplikovaného výskumu, t.j. 9 modulov lingvistického intervenčného programu pre anglický, nemecký a španielsky jazyk, boli diseminované priamo v praxi: v akademickej sfére prostredníctvom pozvaných prednášok a workshopov na

Dramaturgovia Galérie na schodoch Katedry kulturológie FF UKF v Nitre uviedli začiatkom letného semestra 2015/2016 - v termíne od 10. februára do 10. marca 2016 - unikátnu výstavu fotografií s názvom Transylvánia – „Krajina za lesmi“ šiestich autorov z radov študentov i absolventov našej alma mater. Výstava vznikla na podnet viacdňovej odbornej exkurzie do Rumunska, organizovanej rovnako Katedrou kulturológie v apríli v termíne od 19. do 25. apríla 2015. Iniciátori exkurzie ako hlavnú oblasť strategicky vybrali legendami zahalenú a doposiaľ stále do veľkej miery turisticky nezašahnutú bývalú oblasť Sedmohradska, tiež nazývanú ako Transylvánia.

Exkurzie sa zúčastnili i študenti, absolventi a zamestnanci univerzity venujúci sa umeniu fotografie. Tak skrsla myšlienka na spoločnú výstavu so snahou, priblížiť tento kraj a takýmto spôsobom predstaviť kreativitu a šikovnosť študentov i kolegov. Svoje fotografické diela vystavili: Igor Hanečák (poslucháč 3. ročníka bakalárskeho štúdia Katedry výtvarnej tvorby a výchovy), Mgr. Petra Malarišová (absolventka Ka-

slovenských univerzitách a na základných školách prostredníctvom aplikačných workshopov a prednášok. Vedecké výsledky projektu boli publikované v karentovaných časopisoch a časopisoch indexovaných v databázach ISI WOK a Scopus, a tiež vo vedeckých monografiách a učebniciach vydaných v zahraničných a domácich vydavateľstvách. Významnou vedeckou aktivitou riešiteľov projektu bola i medzinárodná vedecká konferencia, ktorú organizovala Katedra germanistiky a Katedra translatológie FF UKF v Nitre. Na konferencii si renomovaní vedci, odborní pracovníci, hostia z domácich a zahraničných inštitúcií ako i mladí vedci, doktorandi a postdoktorandi vymenili skúsenosti z oblasti aplikovanej lingvistiky a realizácie projektových aktivít.

-red-

V SKRATKE

tedry masmediálnej komunikácie a reklamy), Mgr. Veronika Masárová (interná doktorandka Katedry botaniky a genetiky), Mgr. Ján Moravčík (absolvent Katedry kulturológie), Mgr. Juraj Skačan, PhD. (odborný asistent Katedry filozofie) a Bc. Tomáš Špánik (poslucháč 2. ročníka magisterského štúdia Katedry kulturológie).

Výstava bola slávnostne otvorená vernisážou, ktorá sa uskutočnila vo vestibule Filozofickej fakulty dňa 23. februára a hudobne ju spríjemnili hrou na klavír a speváckym vystúpením poslucháči druhého ročníka bakalárskeho štúdia Katedry kulturológie Vladimír Roháč a Romana Líšková. Vernisáž a výstava sa tešili veľkému záujmu u študentov i širšej nitrianskej verejnosti.

Mgr. Marcela Králiková,
interná doktorandka Katedry kulturológie FF UKF
foto: KK FF

„Hic sunt leones?“ alebo „Tu žijú levy?“

je časť názvu bilaterálneho projektu, v rámci ktorého sa štyria členovia Katedry archeológie Filozofickej fakulty UKF v Nitre spolu s rakúskymi kolegami z Inštitútu pre prehistorickú a historickú archeológiu Viedenskej univerzity pokúšajú zrekonštruovať nateraz málo známy osud pohraničného územia a života ľudí v ňom na slovenskej a rakúskej strane rieky Moravy v období včasného stredoveku (6.-13. storočie n.l.). Prvé pracovné stretnutie sa uskutočnilo v dňoch 29.2. až 2.3.2016 na pôde Katedry archeológie. Členovia výskumného tímu – Mag. Dr. Stefan Eichert, Mag. Nina Brundke and Bc. Judith Benedix za rakúsku stranu a Bc. Jakub Tamaškovič, Mgr. Dominik

Repka, doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD. a doc. Mária Hajnalová, PhD. (vedúca projektu) za UKF – predstavili svoje prípadové štúdie, diskutovali spoločnú metodológiu, kategorizáciu pojmov a dohodli sa na spoločnom využívaní internetovej databázovej aplikácie pre vzájomné zdieľanie a disemináciu výsledkov výskumu. V rámci projektu vznikajú tri študentské práce – dve magisterské a jedna doktorská dizertácia. Cieľom projektu je okrem podpory mobility študentov a vedeckých pracovníkov i prehĺbenie spolupráce našich dvoch

inštitúcií a rozvoj výskumu v regióne, ktorý doteraz ležal v oboch krajinách na okraji záujmu bádateľov. Časť získaných výsledkov bude dostupná ako odbornej tak neodbornej verejnosti na pripravovanej webovej stránke. Projekt je podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja (APVV) na roky 2016 a 2017 pod číslom SK-AT-2015-0012.

doc. Mgr. Mária Hajnalová, PhD.,
doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD.,
Katedra archeológie FF
foto: Noémi Beljak Pažinová

STREDOŠKOLÁCI V ÚLOHE JADROVÝCH FYZIKOV

Dňa 18. februára 2016 sa na Fakulte prírodných vied UKF v Nitre uskutočnilo medzinárodné podujatie INTERNATIONAL MASTERCLASSES. V rámci neho sa stredoškooláci zúčastnili prednášok z oblasti časticovej fyziky a vyskúšali si analýzu skutočných dát nameraných na urýchľovači LHC v Európskej organizácii pre jadrový výskum (CERN). Rovnaké merania prebiehali v tom istom čase vo viacerých krajinách a sú synchronizované tak, že účastníci majú možnosť pracovať s tými istými datovými sadami. Výsledky si porovnali prostredníctvom telekonferencie s rovesníkmi z Portugalska, Nemecka a Talianska. Moderovania sa ujali výskumníci z CERN-u, čo dodalo podujatiu jedinečný charakter, lebo študenti mali tak možnosť zistiť informácie aj o práci v CERN-e.

PaedDr. Ľubomíra Valovičová, PhD.,
Katedra fyziky FPV
foto: Ján Ondruška

O GLOBÁLNYCH MEGATRENDOCH

V stredu 16. marca navštívil Fakultu prírodných vied host z Univerzity Palackého v Olomouci doc. RNDr. Pavel Nováček, PhD. Svojou prednáškou pre doktorandov nadviazal na dlhodobú spoluprácu s Katedrou ekológie a environmentalistiky FPV UKF. Pavel Nováček je známy český environmentalista a prognostik, v súčasnosti vedúci Katedry rozvojových štúdií Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci. Okrem pedagogickej činnosti sa dlhodobo venuje výskumu a publikovaniu v oblasti udržateľného rozvoja, globálnych environmentálnych problémov, rozvojových štúdií a prognostiky. Je členom Riadiacej rady Millennium Project (celosvetová prognostická sieť výskumníkov a vybraných pracovníkov), predsedom Českej asociácie Rímskeho klubu, predsedom Nadácie Charty 77 pre udeľovanie Ceny Josefa Vavrouška, členom Správnej rady Fulbrightovej

komisie v ČR a i. Veľmi významná je jeho publikačná činnosť – okrem iného je autorom alebo spoluautorom viac ako 20 knižných publikácií, v ktorých sa snaží najmä o popularizáciu problematiky udržateľného rozvoja, rozvojovej pomoci a spolupráce a environmentalistiky (www.pavelnovacek.eu). Vo svojej prednáške s témou „Globálne megatrendy, ktoré ovplyvnia život našich detí“ Pavel Nováček predstavil hlavné celoplanetárne faktory a procesy, ktoré sa v súčasnosti začínajú prejavovať čoraz výraznejšie a budú mať veľký vplyv na život na našej planéte v budúcnosti. K týmto faktorom zaradil najmä klimatické zmeny, možný nedostatok energie a následný nedostatok potravín, ako aj rastúcu migráciu vyvolanú neznesiteľnými spoločenskými a environmentálnymi podmienkami najmä v niektorých častiach rozvojového sveta.

Náš host sa predstavil nielen početným doktorandom, ale aj študentom a pedagógom našej fakulty ako erudovaný odborník a výborný prednášajúci, ktorý vie poslucháčov zaujať obsahom aj formou. Svedčila o tom zaujímavá diskusia po prednáške, ako aj množstvo podnetov na zamyslenie, ktoré si účastníci z prednášky odniesli.

RNDr. Peter Mederly, PhD.
foto: Miroslav Kadlečík

Milan Richter a jeho nový preklad Fausta

Katedru germanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre navštívil 25. apríla 2016 významný slovenský prekladateľ, básnik, dramatik a publicista Milan Richter, ktorý študentom prezentoval svoj nový preklad Goetheho Fausta. Vyšiel minulý rok vo vydavateľstve MilaniuM pod názvom Malý Faust. Dr. Ján Čákanek v úvode publiku priblížil Fausta ako Goetheho životný opus, dramatickú filozofickú veľbáseň, obsahovo i formálne multispektrálnu, a tým i mimoriadne náročnú na preklad. Takisto krátko predstavil doterajšie slovenské preklady Fausta – od prvolezeckých fragmentárnych pokusov v romantizme cez realistický preklad M. B. Sládkovičova a parnasistický P. O. Hviezdoslava až po preklad M. M. Dedinského (Tatran, 1966), ktorý je síce jediný kompletný, no pre jazykovú zastaranosť sa už pociťuje ako čitateľsky neatraktívny. V tomto kontexte je Malý Faust Milana Richtera oázou

v púšti a bezpochyby priekopnícky čin i napriek tomu, že ešte neobsahuje všetky scény z prvej časti Goetheho tragédie. Čo je však nové, je kultivovaná slovenčina – štýlová vybrúsenosť a významová priehľadnosť. Tieto kvality ilustroval Milan Richter na konkrétnych ukážkach z textu, hovoril o „pascách“, ktoré Goethe prekladateľovi nastražil

– napríklad o verzologických zákonitostiach, ktoré majú sémantickú funkciu, a preto ich treba dodržať. Prezentoval svoj modernistický prístup k prekladu, pretože ten má na súčasného čitateľa pôsobiť rovnako moderne ako pôsobil na Goetheho súčasníka. Svoje rozprávanie okorenil ukážkami, ktoré recitoval s náhodne vybraným poslucháčom z publika a ktoré museli chytiť za srdce, pretože aj po dvesto rokoch od vydania Goetheho originálu zachytávajú pocity, aké na akademickej pôde prežíva ne-jeden dnešný študent – totiž osciláciu medzi „sivou teóriou“ a „zeleným zlatým stromom života“. Aj veda sa však môže zazeleniť a Milan Richter to dokázal. Po 25-ročných skúsenostiach s prekladaním Fausta poskytol cenné rady a informácie nielen študentom germanistiky, ale aj slovenského jazyka a literatúry a, pravdaže, študentom translatológie. V závere sa rozvinula voľná debata s možnosťou knižku si osobne zakúpiť, čo viacerí využili. Nezostáva nám nič iné ako k novému prekladu Fausta zablahoželať a tešiť sa na preklady ďalších diel z klenotnice svetovej literatúry.

Mgr. Ján Čákanek, PhD.,
Katedra germanistiky FF
foto: Radek Bezvoda

O PERSPEKTÍVACH PODUNAJSKÉHO REGIÓNU

Dňa 15. marca 2016 poctil svojou návštevou Filozofickú fakultu UKF v Nitre Dr. Erhard Busek, ktorý je riaditeľom Inštitútu pre podunajský región a strednú Európu. Pozvanie iniciovala Katedra germanistiky FF UKF v Nitre v

rámci cyklu odborných prednášok podporovaných Rakúskym kultúrnym fórom v Bratislave. Spolu s Dr. Busekom zavítal na pôdu fakulty aj ďalší vzácny hosť, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Rakúskej republiky na Slovensku,

Jeho excelencia Mag. Helfried Carl, M.A. Dr. Busek, bývalý rakúsky vicekancelár a spolkový minister školstva a vedy, sa vo svojej prednáške na tému Politika a hospodárstvo v podunajskom regióne: perspektívy pre mladých ľudí venoval historickému, spoločenskému, politickému a hospodárskemu významu podunajského regiónu. Načrtnol taktiež úlohy a výzvy spojené s blížiacim sa predsedníctvom Slovenska v Rade EÚ. Dr. Busek vo svojej prednáške zdôraznil o. i. potrebu vzájomného poznávania podunajských krajín a poukázal nielen na aktuálne problémy vybraných oblastí podunajského regiónu, ale aj na možnosti a perspektívy širšej cezhraničnej spolupráce.

Prednášku svojou účasťou podporili prof. PaedDr. Bernard Garaj, CSc., dekan FF UKF v Nitre a prof. PhDr. Gabriela Miššiková, CSc., prorektorka pre medzinárodné vzťahy UKF v Nitre.

PaedDr. Oľga Wrede, PhD.,
Katedra germanistiky FF
foto: Radek Bezvoda

Adela Banášová na Katedre žurnalistiky

Katedru žurnalistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre navštívila dňa 5. apríla 2016 známa slovenská moderátorka Adela Banášová, ktorá študentom, ale aj pedagógom sprostredkovala zaujímavé informácie nielen o svojich profesijných začiatkoch, ale aj o zákulisi úspešných mediálnych projektov, ktoré moderovala/moderuje. Jej „mediálna cesta“ sa začala ešte v období gymnaziálnych štúdií, keď pripravovala ankety v uliciach mesta, neskôr odštartovala svoje dlhoročné pôsobenie vo Fun rádiu a do povedomia širokej verejnosti sa dostala vďaka moderovaniu speváckej súťaže Slovensko hľadá Superstar. V súčasnosti sa moderátorsky podieľa na viacerých úspešných projektoch vo verejnoprávných i súkromných médiách (Milujem Slovensko, Chart show, Trochu inak, Spojky).

Počas stretnutia priblížila špecifika práce vo verejnoprávných a komerčných médiách, ktoré demonštrovala na konkrétnych príkladoch z praxe, ale dotkla sa aj témy moderátorských zručností a spôsobov ich rozvíjania. Ako v tejto súvislosti uviedla, veľmi dôležité je zachovať si autenticnosť a vernosť sám sebe a nespoliehať sa v živote a práci na jedinú víziu. Záujem i početné otázky z publika dokazujú, že cyklus stretnutí so zástupcami typovo i názorovo odlišných médií, ktoré už niekoľko rokov organizuje katedra žurnalistiky, majú nepochybne zmysel a prispievajú k účinnému prepojeniu novinárskej teórie a praxe.

PhDr. Jitka Rožňová, PhD.,
Katedra žurnalistiky FF
foto: Martin Kabíček

Prezentácia UKF v Nitre v Krajskej knižnici

V dňoch 15. až 17. marca 2016 v rámci spolupráce s Krajskou knižnicou Karola Kmeťa v Nitre sa tri fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, Fakulta stredoeurópskych štúdií a Fakulta prírodných vied) prostredníctvom svojich katedier odprezentovali pred študentmi 2. a 3. ročníka nitrianskych gymnázií (Golianova ul., Párovská ul., Piaristické gymnázium sv. Jozefa Kalazanského). Celkovo sa prezentácií zúčastnilo 330 študentov, ktorí mali možnosť zaujímavou

formou sa dozvedieť viac o študijných programoch a aktivitách prebiehajúcich na UKF v Nitre, a takisto aj o možnostiach uplatnenia na trhu práce po skončení ich štúdií. Najväčší úspech u študentov mal vedomostný kvíz, kde sa zábavnou formou dozvedeli, čo je obsahom štúdia na FSŠ, a zároveň mohli vyhrať zaujímavé ceny s logom univerzity a fakulty. Túto novú formu prezentácie by sme radi zopakovali v širšej miere aj v budúcom roku, a to v čase, kedy prebiehajú na stredných školách maturitné skúšky.

Mgr. Jana Krajčovičová
foto: Lubo Balko

STRETNUTIE SO SPISOVATEĽKOU IRENOU BREŽNOU

Dňa 27. apríla 2016 sa po piatich rokoch na pôdu Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre vrátila spisovateľka, publicistka a ľudskoprávna aktivistka Irena Brežná. Slovensko-švajčiarska spisovateľka predstavila v diskusii so študentmi svoj román Nevdačná cudzin(k)a, ktorý získal Cenu Dominika Tatarku a je nominovaný i na ocenenie Anasoft litera. Okrem predstavenia románu sa diskusia niesla i v duchu viacerých pálčivých tém, ako sú potreba kritického uvažovania, otázka rasovej a náboženskej tolerancie či úroveň súčasného vzdelávania. V spolupráci s organizáciou ASPEKT diskusiu pripravila Katedra translatológie FF UKF v Nitre.

Mgr. Emília Perez, PhD.,
Katedra translatológie FF
foto: Mariana Michalková

Katedra matematiky Fakulty prírodných vied UKF v Nitre zorganizovala minulý rok už piaty ročník tímovej súťaže Matematický B-deň, ktorej celoslovenské vyhodnotenie sa konalo dňa 26. apríla 2016 v Žiline. Zúčastnilo sa ho desať najlepších tímov z celého Slovenska spolu so svojimi učiteľmi matematiky. Okrem diplomov im boli odovzdané aj hodno-

Tímová súťaž Matematický B-deň opäť úspešná

tené publikácie zamerané na objavné vyučovanie matematiky a prírodovedných predmetov. Súťaže Matematický B-deň sa v roku 2015 na Slovensku zúčastnilo 30 tímov, spolu 120 žiakov zo 14 škôl z miest: Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Levice, Michalovce, Nitra, Šaľa, Sučany, Poprad, Topoľčany a Žilina. Žiaci riešili problém „presúvania predmetu v chodbe, ktorej časti sú na seba kolmé“. V zadanom texte sa nachádzali vysvetlené základné matematické pojmy týkajúce sa danej reálnej situácie a, samozrejme, otvorené matematické úlohy, výzvy k originálnemu skúmaniu v matematike, ktorých riešenie na konci súťaže, po maximálne siedmych

hodinách, žiaci odovzdali. Odovzdávalo sa jedno vypracovanie, jedna správa za celý tím. Desať expertov – pracovníkov, doktorandov a externých spolupracovníkov Katedry matematiky FPV UKF v Nitre – posudzovalo 23 riešení, z každej zúčastnenej školy maximálne dve riešenia. Katedra matematiky FPV UKF v Nitre tímovú súťaž Matematický B-deň organizuje v spolupráci s Freudenthalovým ústavom pre vyučovanie prírodovedných predmetov a matematiky pri Univerzite v Utrechte, Holandsko. Súťaž začala ako jedna z aktivít medzinárodného projektu 7RP PRIMAS. V Holandsku má tradíciu od roku 1999 a vznikla na podnet holandskej vlády hodnotiť nielen obsahové, ale aj procedurálne vedomosti 17-ročných žiakov z matematiky. Písmeno B v názve je odvodené od slova bádať, skúmať v matematike. Zadanie súťaže každý rok tvorí tím odborníkov na Univerzite v Utrechte v Holandsku. Organizátorov veľmi teší veľký záujem o súťaž z radov žiakov a tiež učiteľov matematiky na stredných školách.

doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD.
foto: Tomáš Pňaček

REMESLÁ V MATERSKEJ ŠKOLE

Pracovníci Katedry techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty UKF v Nitre pod vedením Mgr. Jána Širku, PhD. oboznámili deti v MŠ Topoľová v Nitre s ľudovými remeslami – drotárstvom a rezbárstvom, pričom naučili deti jednoduchú prácu s drôtom. Zároveň deťom ukázali, že dnes sa v priemysel-

nej výrobe na opracovanie materiálov používajú stroje, ktoré uľahčujú ľuďom prácu – napríklad na sústruhu, čo si tiež väčšie deti – predškôlaci mohli vyskúšať. Podpora technického vzdelávania je jednou z hlavných tém, o ktorých sa hovorí na všetkých úrovniach riadenia školstva. Väčšinou sa v tejto súvislosti

spomínajú univerzity, stredné odborné školy a základné školy. Málokto si však uvedomuje, že pre podporu technického vzdelávania je veľmi dôležitá kontinuita tohto vzdelávania. Preto je veľmi dôležité zaradiť poznatky a zručnosti z oblasti techniky a technológií už do pracovnej výchovy v materských školách. Mnohé materské školy na tento trend už zareagovali a do svojich školských vzdelávacích programov si zaradili poznávanie remesiel – tradičných aj moderných. Materská škola na Topoľovej ulici v Nitre požiadala o spoluprácu pri realizácii tejto problematiky Katedru techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, aby pre deti pripravili aktivity zamerané na poznávanie remesiel. Nakoľko sa táto akcia stretla s veľkým ohlasom zo strany detí, v budúcnosti katedra prisľúbila zorganizovať ďalšie podobné podujatia.

doc. PaedDr. Danka Lukáčová, PhD.,
Katedra techniky a informačných technológií PF, foto: Ján Šírka

ÍRSKA VEL'VYSLANKYŇA OSLÁVILA DEŇ SV. PATRIKA NA PEDAGOGICKEJ FAKULTE

V piatok 18. marca 2016 si študenti Katedry lingvodidaktiky a interkultúrnych štúdií na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre pripomenuli tradičný írsky sviatok – Deň Svätého Patrika.

Bol to síce už štvrtý ročník týchto osláv organizovaný študentmi štvrtého ročníka katedry, vo viacerých ohľadoch bol však mimoriadny. Pedagogickú fakultu poctila svojou návštevou okrem iných vzácnych hostí aj veľvyslankyňa Írskej republiky na Slovensku, Jej Excelencia

a tanečných vystúpení študentov Katedry lingvodidaktiky a interkultúrnych štúdií v spolupráci so študentmi z Katedry hudby. Publikum zložené z učiteľov a študentov malo možnosť zapojiť sa do živého programu a tiež sa tak stali priamou súčasťou osláv.

Anne-Marie Callan. Oslavy boli výnimočné aj účasťou žiakov základných a stredných škôl z Nitry, ktorí tak mali možnosť zažiť na vlastnej koži atmosféru akademickej pôdy. Udalosť im ponúkla unikátnu príležitosť začleniť sa aspoň na chvíľu medzi vysokoškolákov a spoznať krásy írsky kultúry. Program pozostával z dramatických, speváckych

Neodmysliteľná zelená farba a írsky trikolóra dominovali dekoráciám, oblečeniu prítomných a taktiež výstave zeleného jedla.

Vybraná porota, vedená veľvyslankyňou, zhodnotila a ocenila najoriginálnejšie kostýmy a najkreatívnejšie jedlá. Veľvyslankyňa sa na začiatku programu prihovorela vyučujúcim i študentom a vyjadrila svoju úprimnú vďaku za možnosť zúčastniť sa na tomto podujatí. Svoj prejav otvorila slovami: „Som si istá, že toto je najkrajšia a najväčšia oslava Dňa sv. Patrika na Slovensku.“ Atmosféra osláv vytvorila prostredie, kde sa podľa vlastných slov cítila ako doma nielen ona, ale všetci tí, ktorí sa osláv Dňa sv. Patrika 2016 na Pedagogickej fakulte UKF zúčastnili.

Bc. Milan Ivenz,
Bc. Michal Pigula,
PhDr. Zuzana Tabačková, PhD.
foto: LB

Deň dramatických hier je už tradičným umelecko-odborným podujatím Fakulty stredoeurópskych štúdií. Je to zvláštna príležitosť, keď sa spoločne zídu žiaci základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským, budúci učelia a pedagógovia fakulty. Po slávnostnom otvorení dekanou fakulty Zsófiou Bárcziovou nasledovalo divadelné predstavenie detského krúžku Csillagszóró zo Šiah s názvom Titok-tár (Klenotnica tajomstiev).

Poeticko-hudobná hra, plná humoru a kreatívnych postupov zožala úspech nielen v kruhu prítomných študentov a pedagógov fakulty, ale aj u detských hostí podujatia - žiakov ZŠ Mihály Borsosa VJM vo Veľkých Úľanoch. Autorkou a režisérkou diela bola pracovníčka Ústavu maďarskej jazykovedy a literárnej vedy a zároveň známa spisovateľka Anikó N. Tóth. Do tajomstiev tvorby textovej predlohy a jej divadelnej inscenácie zasvätil rozhovor s členmi krúžku, ktorý viedol doktorand ÚMJL Mgr. Balázs Kantár.

Záverečná časť predpoludnia patrila študentom učiteľstva pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom maďarským a učiteľstva maďarského jazyka a literatúry v kombinácii, ktorí v rámci

DEŇ DRAMATICKÝCH HIER

metodiky výučby literatúry pripravili žiakom rôzne zážitkové spracovania lyrických textov a aktívne ich zapojili do interaktívnych dramatických hier.

Dr. habil. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD.,
Ústav maď.jazykovedy a lit. vedy FSŠ
foto: András Kelemen

S nemčinou na praxi

Študenti nového bakalárskeho študijného programu Nemčina v hospodárskej praxi majú v piatom semestri štúdia povinnosť absolvovať dvojtzádnovú odbornú prax, ktorú zabezpečuje a koordinuje Katedra germanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Katedra germanistiky preto privítala ponuku firmy Mühlbauer Technologies, s. r. o. participovať na odbornej

praxi a rozšíriť tak spoluprácu s UKF v Nitre popri Fakulte prírodných vied aj na Filozofickú fakultu. Pozvanie na exkurziu firmy prijalo 15 študentov, okrem spomenutého študijného programu to boli aj študenti translatológie so špecializáciou nemecký jazyk a kultúra. Firma má hlavné sídlo v bavorskom Rodingu a viacero pobočiek na troch kontinentoch sveta. Nitrianska pobočka bola otvorená v roku 2007. V zmysle zamerania študijného programu a platného študijného plánu prejdú naši študenti počas odbornej praxe viacerými oddeleniami, bude to oddelenie obchodu, oddelenie technickej dokumentácie a interných prekladov, recepia. Prax budú môcť absolvovať podľa vopred odsúhlaseného harmonogramu. Po tomto úspešnom prvom kroku hodno našim študentom len zaželať, aby túto príležitosť optimálne využili a získali čo najviac poznatkov a skúseností pre svoje ďalšie štúdium i budúcu profesiu.

PhDr. Roman Trošok, CSc.,
Katedra germanistiky FF, foto: Wrede

Kreatívny deň v Dobšinej

Kreatívny deň s rozprávkami so zameraním na anglický jazyk pripravilo dňa 2. mája 2016 deväť študentov Katedry anglistiky a amerikanistiky pod vedením Márie Kiššovej pre žiakov 3. ročníka Základnej školy Dobšiná. Počas dňa dvojice študentov pracovali s deťmi v piatich skupinách, pričom ich cieľom bolo motivačnými a kreatívnymi aktivitami vytvoriť stimulujúcu atmosféru pre učenie. Každá zo skupín pripravila zaujímavé cvičenia s obrázkovými knihami v anglickom jazyku. V závere dňa sa jednotlivé skupiny detí pod vedením študentov prezentovali ukážkami aktivít, vrátane vizuálnych spracovaní príbehov, dramatickými prerozprávami rozprávok, básničkami, či piesňami.

„Som presvedčená, že deň na ZŠ Dobšiná bol nesmierne podnetný ako pre žiakov, tak aj pre študentov, ktorí aktivity s deťmi pripravili, povedala organizátorka podujatia Mária Kiššová. „Obdobné podujatia majú už na Katedre anglistiky a amerikanistiky dlhú tradíciu. Popri šírení dobrého mena našej univerzity v nich primárne ide o vytvorenie zmysluplnej platformy, ktorá obohacujúco

prispieva k nevyhnutnému dialógu a premosteniu akademického prostredia so „živým“ a autentickým edukačným priestorom.“

PhDr. Mária Kiššová, PhD.,
Katedra anglistiky a amerikanistiky FF
foto: Kristína Marschalová

ŠTUDENTI ÚSPEŠNÍ NA OLYMPIÁDE TECHNIKY

Študenti Katedry techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty UKF v Nitre Mgr. Lukáš Vaněk a Peter Hodál sa na medzinárodnej študentskej konferencii s názvom Olympiáda techniky Plzeň 2016 umiestnili na prvých miestach v oboch súťažných sekciách. Úspech je o to cennejší, že uspeli v konkurencii päťdesiatich študentov z desiatich európskych univerzít. Medzinárodná študentská konferencia sa konala v dňoch 18. a 19. mája 2016 pod záštitou Západočeskej univerzity v Plzni, Magistrátu mesta Plzeň, spoločnosti Czech Didac a Svazu průmyslu a dopravy ČR. Cieľom súťažnej prehliadky bolo umožniť výmenu skúseností študentov učiteľských odborov zameraných na techniku a zároveň upozorniť na potrebu kvalitného technického vzdelávania.

Konferencia bola rozdelená do dvoch sekcií. Prvá sekcia bola zameraná na odborné a multimediálne práce a druhá na odborné technické práce.

Mgr. Ján Širka, PhD.
foto: archív Katedry techniky a informačných technológií PF

Krátka úvaha

Stretnutie s Umbertom Ecom

Do kolektívu pracovníkov Katedry všeobecnej a aplikovanej etiky FF UKF v Nitre nám pribudla zaujímavá osobnosť – žiak profesora Miroslava Marcellioho, zástupca šéfredaktorky časopisu Romboid, filozof a literát, ktorý sa popri etike venuje aj interdisciplinárnym témam zasahujúcim do širšieho humanitného diskurzu a zároveň je aj organizátorom literárno-filozofických večerov, Dr. Marek Debnár.

V máji minulého roku vystúpil náš kolega – ako jediný účastník zo Slovenska – na prestížnej vedeckej konferencii SEMIOTIKA 2015: ZNAK-MYŠLIENKA-SLOVO-DIELO, ktorej predsedal zosnulý taliansky filozof, estetik a spisovateľ Umberto Eco (1932-2016). Odkazom a myšlienkami Umberta Eca sa Debnár zaoberal dlhšiu dobu, a to najmä problémom vzťahu interpretácie diela k autorovi a čitateľovi. Na konferencii vystúpil s príspevkom Intetio auctoris a seba písanie, v ktorom reflektuje Ecove kategórie implikovaného a modelového autora a hľadá pre túto teóriu širšie filozofické uplatnenie siahajúce až ku starogréckemu konceptu etiky starostlivosti o seba samého. Po návrate z konferencie sa doktor Debnár s nadšením a priamo s "kierkegaardovskou" vášňou rozrozprával o nezabudnuteľnom stretnutí s významnou osobnosťou, ktorá mala a má vplyv na jeho myslenie a tvorbu. Keď som sa ho opýtal, čo ho najviac oslovilo, odpovedal, že už o tom stretnutí napísal vo svojej pravidelnej rubrike v časopise Romboid. Nasledujúci text je skrátenou verziou jeho spomienky na stretnutie s profesorom Umbertom Ecom:

Lodž ma privítala chladným, daždivým počasím, ktoré ani zďaleka nepripomínalo začiatok leta a hodinou čakania na električku. Ďalšiu trištvrtinu hodinu som čakal na prechode pre chodcov, pretože v ten deň práve prebiehal maratón a po ceste bežalo asi desiatich ľudí. Celé mi to pripadalo také absurdné, že som sa po chvíli začal smiať. Dokonca aj dôvod mojej návštevy sa mi v tej chvíli zdal byť smiešny, bola ním semiotická konferencia, na ktorej sa mal zúčastniť Umberto Eco a pravdu povediac, nebyť toho zvukového mena, bol by som si moju účasť dvakrát rozmyslel.

V dvoch nasledujúcich dňoch po maratóne to naozaj bolo najmä o ňom a o semiotike. A keďže na prednášky a stretnutia s Ecom chodili stovky ľudí, pripravili pre účastníkov konferencie organizatori súkromnú recepciu v jednom z opustených lodžských palácov. Usporiadanie miestnosti, kde sa konala recepcia kopírovalo slnečnú sústavu. Pri centrálnom okrúhlom stole v strede sedel Eco s manželkou, rektor a ďalší, a my ostatní sme ho obkolesovali v rovnakej vzdialenosti pri ďalších okrúhlych stoloch, aby každý mohol povedať, že sedel pri vedľajšom stole ako on. Ja som však mal to šťastie, že Eco si prišiel o stenu vedľa mňa oprieť svoju paličku. Tá náhoda sa nedala nevyužiť a keďže som si nechal od neho podpísať moju obľúbenú knihu Spoved mladého románopisca (Eco vydal prvý román, keď mal štyridsaťosem rokov) a preto, že som bol v tom čase na literárnej rezidencii v Krakove, opýtal som sa ho, čo by odporučil mladému spisovateľovi?

„Aby nebol prostitútka, aby sa nepodliezol čitateľovi. Spisovateľ je ten, kto si čitateľa vytvára a nie ten, kto sa prispôsobuje vkusu už existujúcich čitateľov.“ Povedal a odišiel k svojmu stolu. Uvedomil som si, že som Ecovu koncepciu modelového čitateľa chápal dlho nesprávne. Myslel som si, že je dôležité získať si čitateľa za každú cenu, že autor môže predstierať a použiť čokoľvek, tak ako urobil on sám v Mene ruže.

Keď som sa z Lodže vrátil do Krakova, uvedomil som si zvláštne prázdno, ktoré ma bude prenasledovať, keď sa vrátim domov. Zrátal som si dni do konca môjho pobytu, dni vymedzené na písanie a prepadol panike. Uvedomil som si, že pomaly plynúce prvé dni, keď sa zdá všetko možné a dosiahnuteľné sa prirýchlo vytratili a čas vymedzený na písanie po nich začal letieť. Keď píšem teraz tieto riadky, na konci môjho pobytu, človek už iba odpočítava momenty, ktoré ho delia od návratu domov. Všetko sa deje v obavách o výsledok, pretože dni sa nedajú predĺžiť ani zastaviť. Napätie a neistota, či sa dielo podarí dokončiť sú súčasťou písania od samého začiatku, teraz však vystupujú do popredia. A ten, ktorý píše, sa vďaka nim dostáva k podstate svojej práce.

prof. ThDr. PaedDr. Roman Králik, ThD.,
Stredoeurópsky výskumný ústav Sorena
Kierkegaarda FF
(text Mareka Debnára bol uverejnený
v rubrike Rozhľadňa Mareka Debnára
v časopise Romboid č. 5-6/2015)
ilustračné foto: LB

Z EDÍCIE PRAKTICKÁ ESTETIKA

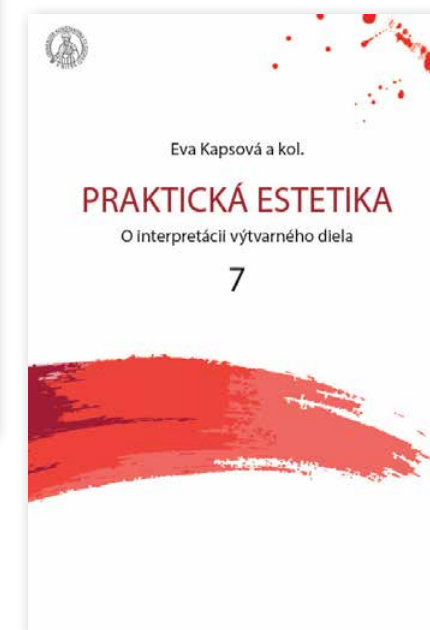
Zámerom riešiteľov projektu bolo, aby tieto vysokoškolské učebnice využívali poslucháči vysokých škôl odborov estetika, estetická výchova, slovenský jazyk a literatúra, výtvarná výchova, hudobná výchova, kulturológia.

V závere minulého kalendárneho roka Ústav literárnej a umeleckej komunikácie FF UKF v Nitre ukončil a úspešne obhájil projekt KEGA s názvom Školská interpretácia umeleckého diela (literárneho, dramatického, výtvarného, popkultúrneho, mediálneho, hudobného a pod.). Ide o zatiaľ posledný projekt v rámci niekoľkoročného systematického záujmu pracoviska o profiláciu metodiky estetické výchovy ako interdisciplinárneho a intertextuálneho predmetu, ako aj problematiku inovácie vyučovania estetické výchovy na vysokých školách. Zámerom

autorky uvedenej metodiky vytvorenej v druhej polovici 90. rokov a pomenovanej ako praktická estetika prof. PhDr. Marty Žilkovej, PhD., bolo sprostredkovať recepcio-pragmatický prístup k umeniu a umeleckej komunikácii do pedagogickej praxe na základných a stredných školách.

Tím riešiteľov spomínaného projektu tvorilo štrnásť pracovníkov a doktorandov Ústavu literárnej a umeleckej komunikácie pod vedením zodpovednej riešiteľky prof. PhDr. Evy Kapsovej, CSc. Projekt sa zameriaval na stredoškolské predmety Literatúra, Umenie a kultúra a Estetická výchova a jeho cieľom bolo sprostredkovať školskej praxi metodické postupy pri interpretácii umeleckých diel s dôrazom na zážitkovosť a vypracovať učebné texty, ktoré by poskytli učiteľom a študentom konkrétne príklady interpretácie umeleckých diel nielen z oblasti literatúry, ale aj ostatných druhov umenia (výtvarné umenie, hudba, film, divadlo, mediálne umenie, populárna kultúra a pod.). Príprava učebných textov prebiehala na viacerých workshopoch, seminároch a prednáškach, ktoré sa realizovali v spolupráci s pedagógmi stredných škôl a Metodicko-pedagogickým centrom Nitra, na ktorých sa overovali navrhované metódy práce s konkrétnym vybraným umeleckým dielom. Čiastkové riešenia boli prezentované na konferenciách a publikované v niekoľkých desiatkach vedeckých a odborných štúdií.

Ťažiskovým publikačným výstupom projektu je séria piatich vysokoškolských učebníc vydaných v rokoch 2013 až 2015 v knižnej edícii Praktická estetika: Hana Zeleňáková a kol.: Praktická estetika 6. O interpretácii literárneho diela, Eva Kapsová a kol.: Praktická estetika 7.

O interpretácii výtvarného diela, Michela Malíčková a kol.: Praktická estetika 8. O interpretácii popkultúrneho diela, Milan Michalec a kol.: Praktická estetika 9. O interpretácii hudobného diela a Peter Oravec a kol.: Praktická estetika 10. O interpretácii dramatického diela. Učebné texty obsahujú konkrétne ukážky zo všetkých druhov umenia, ktoré sú zahrnuté do učebných osnov predmetov Literatúra a Umenie a kultúra. Okrem teoretického vstupu do riešenej problematiky obsahujú modelové interpretácie umeleckých diel, ktoré zohľadňujú recepcio-pragmatickú metodológiu Nitrianskej školy. Ich cieľom je ponúknuť pedagógom a študentom spôsob, akým možno pracovať s umeleckými dielami a postihnúť zložitú povahu súčasného sveta a našej existencie v ňom. Jednotlivé témy pokrývajú oblasť dosiaľ nezmapovaných a interpretačne neuchopených tém a fenoménov. Dôležitou súčasťou publikácií sú metodické časti (metodické námety a metodická príprava na vyučovanie), ktoré predstavujú originálne a zároveň na menšej vzorke užívateľov overené metodické riešenia problematiky s konkrétnymi návrhmi na štruktúru vyučovania predmetov Umenie a kultúra, Literatúra, príp. Estetická výchova na stredných školách. Na učebniciach súčasne spolupracovali ako lektori a autori textov učitelia z praxe, resp. bývalí absolventi odborov estetika a estetická výchova. Uvedenú sériu vysokoškolských učebníc dopĺňa publikácia Evy Kapsovej v anglickom jazyku s názvom Text in the Expanded Field of Sculpture (Praha: Verbum, 2014), ktorá sa venuje tom vybraným problémom umenia a je koncipovaná ako dopĺňujúca a odporúčaná odborná literatúra so zameraním uplatnenia na školách s vyučovacím jazykom anglickým.

Zámerom riešiteľov projektu bolo, aby vysokoškolské učebnice z radu Praktická estetika využívali poslucháči vysokých škôl odborov estetika, estetická výchova, slovenský jazyk a literatúra, výtvarná výchova, hudobná výchova, kulturológia a i. ako povinnú, resp. odporúčanú literatúru pre potreby metodiky vyučovania umeleckých predmetov. Súčasne môžu byť vhodnou pomôckou na prípravu vyučovacích hodín pre stredoškolských pedagógov na gymnáziách, stredných odborných školách s umeleckým zameraním, konzervatóriách ap.

Mgr. Peter Zlatoš, PhD.,
Ústav literárnej a umeleckej komunikácie FF

ZVUKOVÁ STAVBA SLOVENČINY A VÝSLOVNOSŤ

Svojou metodickou stránkou a zrozumiteľnou dikciou predstavujú prínos v otázkach zvukovej roviny slovenského jazyka aj pre širší okruh praktických používateľov jazyka.

Publikácia Ortoepia javiskovej reči je napísaná tradičnou metódou, ktorá má črty učebnice, ale súčasne je pedagogicky orientovanou výskumnou monografiou, založenou na výsledkoch výskumnej práce autora. Je určená predovšetkým študentom herectva ako budúcim profesionálom slova, ktorí

majú takto možnosť praktického nácviku spisovnej výslovnosti. Autor píše výstižne a zrozumiteľne, aby opísané fonetické a ortoepické javy nerobili problémy pri ich pochopení ani čitateľom bez lingvistického vzdelania. Jadro publikácie tvoria ortoepické cvičenia a ukážky z dramatických textov, ktoré nahráli slovenskí herci Viera Dubačová a Miloslav Kráľ. V úvodnej kapitole Javisková reč autor upozorňuje na mnohé nedostatky v prejave hercov na javisku, ktoré sú v rozpore so spisovnými nor-

Do pozornosti odbornej verejnosti a poslucháčom študujúcim slovenský jazyk dávame dve vysokoškolské učebnice PhDr. Marcela Olšiaka, PhD. (Katedra slovenského jazyka UKF v Nitre), ktoré nadväzujú na už existujúce a v pedagogickej praxi používané práce z oblasti fonetiky a ortoepie slovenčiny.

mami podľa Pravidiel slovenskej výslovnosti, ako je napr. nedbanlivá výslovnosť hlások, prehlŕtávanie hlások, prerieknutia, časté vyplňanie páuz prázdnyimi zvukmi a pod., ktoré sťažujú zrozumiteľnosť prejavu u diváka. Na druhej strane však autor pripúšťa funkčné využitie takýchto prostriedkov v javiskovej reči hercov, s čím možno iba súhlasiť. V kapitole Ortoepia sa podrobnejšie rozoberá pojem ortoepie a tri štýly výslovnosti (neutrálny, vyšší a nižší štýl výslovnosti), ich funkcia v rámci javiskovej reči. Autor venuje pozornosť aj fyzikálnym vlastnostiam hlasu v kapitole Vlastnosti

hlasu, ako je sila, výška a farba hlasu, ktoré sú v divadelnej praxi veľmi dôležité a využívajú sa aj funkčne v reči herca ako výrazný štylistický prostriedok. Ovládanie techniky reči a správneho dýchania, ako naznačuje autor, sa dá dosiahnuť vhodnými cvičeniami, ktoré tu predkladá. V kompozičnom pláne sa analyzovaná publikácia zameriava hlavne na dve centrálné oblasti zvukovej roviny jazyka, a to segmentálnu a suprasegmentálnu. V segmentálnej oblasti Segmentálne javy v reči herca venuje autor pozornosť výslovnosti hlások, upozorňuje na viaceré ortoepické chyby pri ich realizácii, ako napr. krátenie dlhých samohlások, nesprávna výslovnosť dvojhlások a samohláskových skupín, výslovnosť samohlásky ä, výslovnosť spoluhlásky ĺ, chyby v znelostnej asimilácii, zjednodušovanie výslovnosti zdvojených spoluhlások a spoluhláskových skupín.

Podrobnejšie je spracovaná suprasegmentálna oblasť zvukovej roviny jazyka Suprasegmentálne javy v reči herca, ktorá sa výraznou mierou podieľa na celkovom vyznení jazykového prejavu herca. Sleduje sa tu funkcia modulácie hlasu v hereckom prejave na osi tónovej, časovej a silovej, skúmajú sa všetky zložky intonácie komplexne, ako je melódia reči, tempo reči, prestávka (pauza), dôraz, emfáza, rytmus. Treba podčiarknuť, že autor publikácie tu prekračuje hranice úrovne fonetiky ako

disciplíny, pričom analyzovanie jednotlivých komponentov intonácie spája so sledovaním problémov prozódie na iných jazykových úrovniach (napr. fonostylistiky) aj spolu s mimojazykovými faktormi. Takýto systémový prístup pri sledovaní intonačných charakteristík javiskovej reči je veľkým prínosom pre osvojenie si intonácie reči v učebnicovej forme, ktorá tu nebola doteraz dostatočne spracovaná. Nepochybne možno oceniť to, že systémovosť ako základný princíp vedeckého výskumu sa uplatňuje nielen na všeobecnej teoretickej úrovni, ale sa konkretizuje so zameraním na osobitosti prozodickej úrovne jazyka. M. Olšiak poukazuje na mnohé intonačné chyby v prejave hercov na javisku, ktoré nemožno pokladať za funkčné štylistické prostriedky, napr. je to tzv. dotláčanie (mechanické vyzdvihnutie) slova na konci výpovede pred prestávkou, komunikačné stereotypy, afektovanosť, nenáležité zmeny tempa reči, dôrazu alebo rytmu, časté emfázy, nevhodné pauzy atď.

Vysokoškolská príručka Ortoepia javiskovej reči je cennou pomôckou aj z metodologického hľadiska pre prehľadné a systematické spracovanie a zhrnutie základných otázok ortoepie v segmentálnej, ako aj suprasegmentálnej oblasti. Vhodným doplnkom je aj DVD s ukážkami ortoepických cvičení (texty a nahrávky). Hoci ide o príručku určenú pre budúcich hercov, môže poslúžiť ako študijný materiál aj pre poslucháčov slovenského jazyka na našich vysokých školách a univerzitách, ale aj pre širší okruh kultúrnych pracovníkov, moderátorov a redaktorov v masmédiách, ktorí sa zaoberajú kultúrou ústneho prejavu. V publikácii Základy fonetiky a ortoepie slovenského jazyka ponúka autor systematické spracovanie problematiky zvukovej roviny slovenského jazyka pre študentov maďarskej národnosti študujúcich slovenčinu. Pre týchto poslucháčov je slovenčina ako cudzí jazyk. Rozdiely, ktoré vyplývajú z typologickej a genealogickej klasifikácie slovenčiny a maďarčiny, spôsobujú týmto študentom nemalé problémy. Vzhľadom na to, že slovenčina je pre nich dorozumievacím jazykom na území Slovenskej republiky, kde žijú, je aktívne ovládanie slovenčiny spoločensky a existenčne potrebné. S týmto cieľom bolo spojené aj napísanie a vydanie tejto publikácie ako súčasť projektu Nitriansky model skvalitnenia vyučovania slovenského jazyka a literatúry na našich školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín metódou vyučovania

cudzích jazykov (s dôrazom na školy s vyučovacím jazykom maďarským). Takto spracovaná tematika fonetiky a ortoepie sa počíta v pedagogickej praxi ako veľmi potrebná a užitočná. Analyzovaná vysokoškolská učebnica sa sústreďuje na dve oblasti zvukovej roviny jazyka – segmentálnu a suprasegmentálnu oblasť. V segmentálnej oblasti autor upriamuje pozornosť na problematiku hlásky a fonémy, artikulácie hlások, ortoepických javov, ako je znelostná asimilácia, výslovnosť samohlások, dvojhlások a spoluhlások. Upozorňuje tu na mnohé fyziologické, ale hlavne ortoepické chyby slovenskej výslovnosti (krátenie dlhých samohlások, nesprávna výslovnosť dvojhlások, zjednodušovanie výslovnosti zdvojených spoluhlások a spoluhláskových skupín) aj na tie, ktoré sú rozdielne v porovnaní s maďarčinou (výslovnosť samohlások „a, e“, výslovnosť dvojhlások, spoluhlások „h, ch“, spoluhláskových skupín, chyby v znelostnej asimilácii). Poslucháčom sa takto vhodným spôsobom naznačujú rozličné jazykové interferencie medzi dvoma typologicky odlišnými jazykmi /slovenčinou a maďarčinou/, aby tak mohli predchádzať mnohým zaužívaným chybám. Každá kapitola obsahuje vhodné ortoepické cvičenia na precvičenie problematických jazykových javov. V suprasegmentálnej oblasti autor podrobne analyzuje tri základné modulácie reči: tónovú, časovú a silovú, v rámci ktorých rieši jednotlivé zložky intonácie (melódia reči, tempo, pauza, rytmus, prízvuk, dôraz), pričom teoretické poznatky dopĺňa vhodnými cvičeniami. Príručka je potrebným študijným materiálom pre študentov slovenčiny ako budúcich učiteľov 1. a 2. stupňa základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským, ale aj pre ostatných poslucháčov študujúcich slovenčinu na našich univerzitách a vysokých školách.

Vďaka autorovým výskumom a podnetom v oblasti fonetiky a ortoepie slovenčiny sú obe predstavované vysokoškolské príručky stále aktuálne a v jazykovej a pedagogickej praxi veľmi užitočné. Rieši sa tým aj nedostatok študijnej literatúry pre poslucháčov predmetných foriem vysokoškolského štúdia. Z tohto hľadiska sa analyzované učebnice právom začleňujú do kontextu slovenskej jazykovednej literatúry.

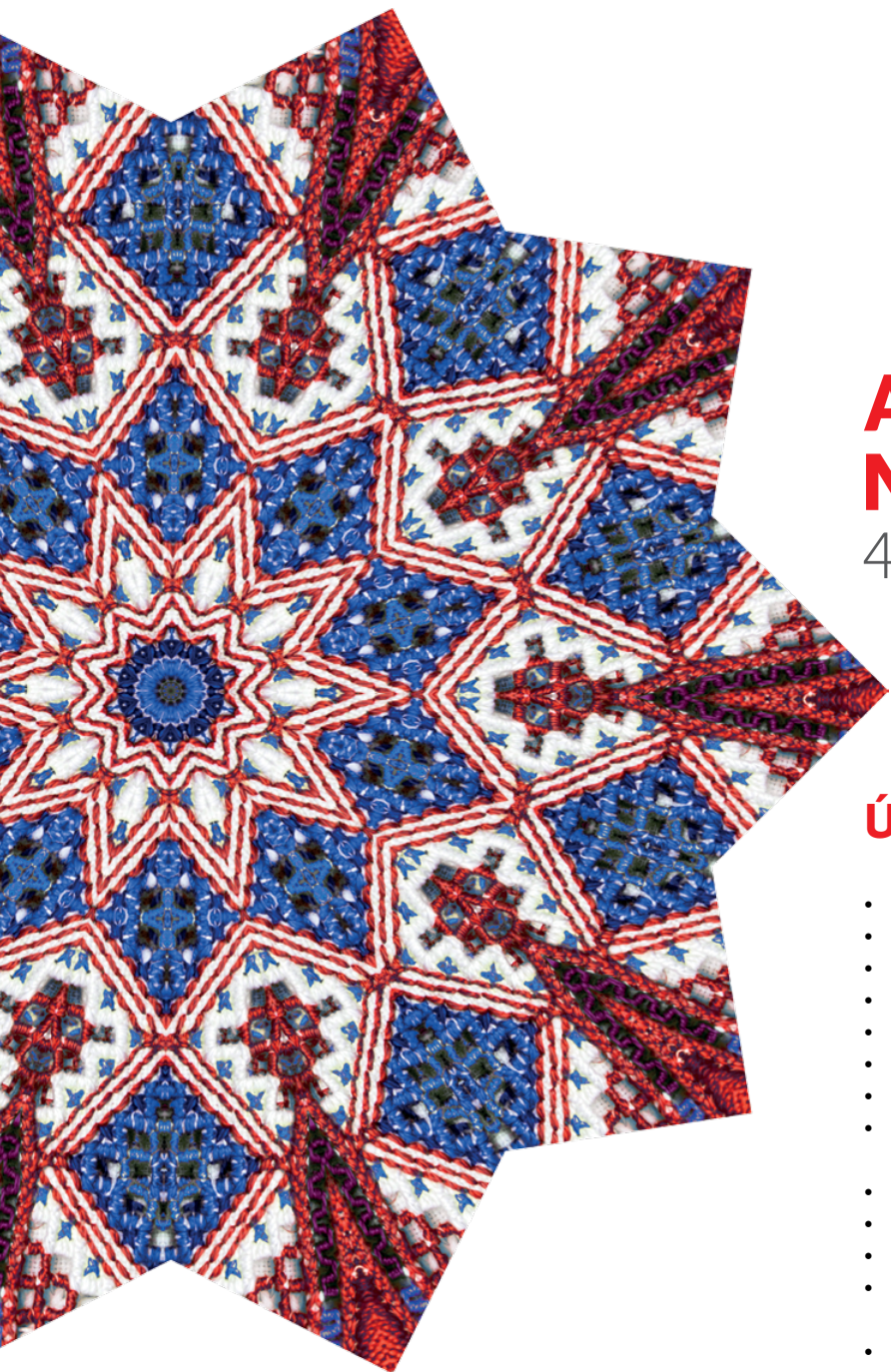
doc. PhDr. Marta Bugárová, CSc.,
Katedra slovenského jazyka FF

Spolupráca s múzeom

Pracovníci Gemologického ústavu sa podieľali na štúdiu veľmi vzácnych archeologických exponátov z germánskych hrobov doby rímskej.

Mala som tú česť, zúčastniť sa zaujímavého a veľmi príjemného podujatia – prezentácie publikačnej aktivity Balneologického múzea v Piešťanoch. I keď prezentácie knižných novínok („krsty“ kníh) sú v súčasnosti na dennom poriadku, sú aj snahou upútať čitateľa v spleti množstva ponúk literárneho trhu. V príjemnom prostredí historického Kursalónu 17. marca prezentovalo Balneologické múzeum zborník dlhoročných výskumov z lokality Krakovany-Stráže. Jeho editormi (aj spoluautor-mi) sú V. Krupa a M. Klčo. Bola som milo prekvapená úprimným poďakovaním riaditeľa múzea dr. Vladimíra Krupu všetkým zainteresovaným na zborníku, osobitne spoluautorom zaujímavého analytického článku a pracovníkom Gemologického ústavu Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre doc. RNDr. Jánovi Tirpákovi, PhD. a doc. RNDr. Ľudmile Illásovej, PhD., ktorí sa podieľali na štúdiu veľmi vzácnych archeologických exponátov z germánskych hrobov doby rímskej. Ocenenie archeologických exponátov bez špeciálnych gemologických analýz by nebolo úplné a v súčasnej dobe kompletnosť informácií je žiadaným prínosom. V tomto smere bola spolupráca s pracovníkmi Gemologického ústavu UKF veľkým prínosom. Súčasťou podujatia bolo aj predvedenie verejnosti originálu unikátneho archeologického artefaktu vysokej spoločenskej a historickej hodnoty – zlatého prsteňa zdobeného polodrahokameňmi pochádzajúceho z vykopávok Krakovany-Stráží. O získanie tohto vzácného exponátu sa zaslúžilo viacero sponzorov, svojou neúnavnou aktivitou hlavne Balneologické múzeum. Významnosť exponátu podčiarkuje nielen jeho historická a spoločenská hodnota, ale aj správna determinácia ozdobného materiálu, ktorú potvrdili pracovníci Gemologického ústavu našej univerzity. Bližšie informácie sa dozviete na stránke Gemologického ústavu UKF v Nitre a na www.balneomuzeum.sk.

RNDr. Helena Šípošová, CSc.,
Slovenská akadémia vied

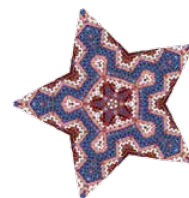

XL. International
Academic Folk Groups
Festival

AKADEMICKÁ NITRA

Medzinárodný
akademický festival
folklórnych súborov

4.-10. JÚL 2016

ÚČINKUJÚ

- FS Borievka – Technická univerzita v Košiciach
- FS Hornád – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
- FS Torysa – Prešovská univerzita v Prešove
- FS Mladost – Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
- FS Poľana – Technická univerzita vo Zvolene
- FS Stavbár – Žilinská univerzita v Žiline
- FS Ponitran – Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
- FS Zobor – Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
- FS Ekonóm – Ekonomická univerzita v Bratislave
- FS Gymnik – Univerzita Komenského v Bratislave
- FS Technik – Slovenská technická univerzita v Bratislave
- FS Promni – University of Life Sciences – Warsaw – Poland
- FS Gergana – University of economics – Varna – Bulgaria
- FS ADMIU - Azerbaijan State University of Culture and Arts – Baku – Azerbajdžan
- FS Georgian National Ballet Sukhishvili – junior – Tbilisi – Gruzínsko
- FS Poľana – Vysokoškolský soubor lidových písní a tanců – Brno – Česká republika

Hlavní organizátori:

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
Katedra etnológie a folkloristiky FF UKF v Nitre

Spoluorganizátori:

Nitriansky samosprávny kraj | Mesto Nitra
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Západoslovenské folklórne združenie | I.O.V. | KOS

Partneri: Nitrzdroj

Slovenské poľnohospodárske múzeum
Mediálni partneri: iSITA | NISYS | Nitra 24 | DAB | Náš čas
Poľnohospodár | Mediálne centrum FF UKF v Nitre
Rádio Plus | Moja Nitra | Nitra Online | Nitra Deň
Ohlas noviny | N-centro | OC Mlyny | TV Nitrička

Z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia

u. fond
na podporu
umenia

